

Prime Minister Justin Trudeau's Statement On The Armenian Genocide Anniversary

Prime Minister Justin Trudeau

On April 24, the Prime Minister, Justin Trudeau, issued the following statement:
"Today, we join Armenian communities in Canada and around the world to honour the memory of the victims of the Armenian genocide, a dark chapter in human history which must never be forgotten."

"Although more than a century has since passed, the memory of those who unjustly lost their lives and suffered reminds us that we must never respond to hatred or violence with indifference."

"As we observe this solemn day and pay tribute to the strength and spirit of the Armenian people, we also look forward to a future built on peace and mutual respect."

"The Government of Canada pays tribute to the victims of this tragedy and reaffirms its commitment to strive for a world in which nobody – regardless of faith or ethnic background – fears discrimination or persecution because of who they are."

Քաղաքական Դէմքերու Ներկայութեան՝ Հայոց Ցեղասպանութեան 104ամեակի Պաշտօնական Նշում Թորոնթոյի մէջ

Photo by: Ishkhan Ghazarian

Վերը՝ ձախէն աջ. Հենրի Թերիօ, Վան Լափոյեան, Հերլոտ Ալպրէխտ եւ քաղաքապետ Ճոն Թորի:

Վարը՝ աջէն ձախ. Նահանգային երեսփոխաններ Արիս Պապիկեան, Պիլի Փէնկ, Վինսընթ Զի եւ Հայ Դատի ներկայացուցիչ Յարութ Մաթոսեան ծաղկեպսակ կը զետեղին Ցեղասպանութեան Յուշարձանին առջեւ, Ապրիլ 28, Թորոնթոյի Հայ Կեդրոն:

Հայկական Ցեղասպանութեան 104ամեակի ոգեկոչման պաշտօնական հանդիսութիւնը տեղի ունեցաւ Ապրիլ 28-ին, Թորոնթոյի Հայ Կեդրոնի սրահին մէջ:

Հայոց Ցեղասպանութեան Ոգեկոչման Թորոնթոյի յանձնախումբին կազմակերպած հանդիսութեան ներկայ էին տեղական, նահանգային եւ դաշնակցային քաղաքական դէմքեր, ինչպէս նաեւ զաղութային ղեկավարներ. անոնց շարքին՝ նահանգային երեսփոխան Շէրիֆ Սապաուի, Միթցի Հանթըր, Պիլի Փէնկ, Վինսընթ Զի եւ Արիս Պապիկեան,

դաշնակցային երեսփոխաններ Ճին Եիր, Շոն Չէն, Հարոլտ Ալպրէխտ եւ Ալի Էսասի, Լիբանանի հիւպատոս Գրիգոր Պոսթաճեան, Օնթարիոյի խորհրդարանի նախկին խօսնակ Տէյվիտ Ռուրնըր: Ներկայ էին նաեւ Թորոնթոյի

շաբ. տես էջ 28

Professional Service with Honesty and Integrity

Kegham K. Bayrakdarian

Sales Representative

Cell: 416-499-9860

Email: sales@realestatetrades.ca

25%
Cash Back*

HomeLife/Vision

Realty Inc., Brokerage - Independently Owned and Operated
1945 Leslie Street, Toronto, ON M3B 2M3 Tel: 416-383-1828 Fax: 416-383-1821

Not intended to solicit buyers or sellers currently under contract with a brokerage

* Buy or Sell real estate property with me as a client
and receive 25% Cash Back on net commissions I earn upon closing.
Offer expires Dec 31, 2019.

Հայաստանի Ա. Հանրապետության 101րդ Ամենակին Նուիրում Տօնակատարություն - Խրախճանք

Կազմակերպվում է՝
Հ.Յ.Դ. «Ս. Թեփրեան» Կոմիտեության
Մասնակցությամբ՝
Հ.Յ.Դ. «Ս. Զաարեան» Երիտասարդական
Միության, «Քրիստափոր և Ռոստոմ»
Պատանեկան Միություններուն

Ելույթը կը խանդավառէ
Հայաստանէն Հրախրում Միրում Երգիչ՝

Ռուբէն Մասունցի

Տեղի պիտի ունենայ
Շաբաթ, Յունիս 1, 2019ին
Ժամը 8:00-էն սկսեալ

Թորոնթոյի Հայ Կեդրոնի Սրահէն ներս:

Մուտքի նուէր \$50 // Փոքրերու \$25

տոմսերու համար դիմել՝
Անի Յովհաննէսեան // 647-525-3797
Միհրան Խաչերեան // 647-388-5487

Your Home will advertise worldwide 24/7 until it's Sold

Hratch & Alex Melconian

Broker & Sales Representative

Call us today
for builders
pre construction
Condo and home
packages

office: 416.494.7653

Direct: 416.417.5626

TorontoRealEstateGTA.com
Remax, Hallmark Realty Ltd, Brokerage

RE/MAX

Տուներու եւ Կալուածներու համար դիմեցէք մեզ
Serving our Community for 30 years

Organized by Armenian National Committee of Toronto
Կազմակերպութեամբ՝ Թորոնթոյի Հայ Դատի Յանձնախումբի

101ST ANNIVERSARY OF THE FIRST INDEPENDENCE OF ARMENIA FLAG RAISING CEREMONY

Հայաստանի Ա. Հանրապետության
101րդ Տարեդարձի Առթիւ
Դրօշակի Արարողություն

TUESDAY, MAY 28TH
TORONTO CITY HALL 12 P.M.
ONTARIO LEGISLATIVE BUILDING (QUEEN'S PARK) 2 P.M.

Երեքշաբթի 28 Մայիս 2019
Թորոնթոյի քաղաքապետարանին առջև Ժամը 12-ին
Օնթարիոյի խորհրդարանի առջև Ժամը 2-ին

Հանրակառքերը պիտի մեկնին
առաւօտեան Ժամը 11-ին Հայ Կեդրոնէն

Buses departing from the Armenian Community Centre
Morning at 11 a.m.

TORONTO

Organized by the Armenian National Committee of Toronto
Կազմակերպութեամբ՝ Թորոնթոյի Հայ Դատի Յանձնախումբի

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՆԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԱՌԹԻ ԴՐՈՇԱԿԻ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ

IN CELEBRATION OF THE 101ST ANNIVERSARY OF THE INDEPENDENCE OF ARMENIA

OFFICIAL FLAG RAISING

CITY OF MARKHAM

Շաբաթ, 25 Մայիս, 2019
Մարքամի Քաղաքապետարանին
առջև առաւօտեան Ժամը 11:00 ին

SATURDAY, MAY 25TH, 2019
MARKHAM CITY HALL AT 11:00AM
101 TOWN CENTRE BLVD,
MARKHAM, ONTARIO
L3R 9W3

Բողոքի ծոյց եւ Քայլարշաւը Օթթաուայի մէջ

Ապրիլ 24-ին, գանատահայեր Օթթաուայի մէջ խորհրդարանին առջեւ:

Թրքական դեսպանատան դիմաց:

Կազմակերպութեամբ Գանատայի Հայ Դատի յանձնախումբին, 24 Ապրիլ 2019-ին Օթթաուայի մէջ տեղի ունեցաւ ժողովրդային հաւաք եւ քայլարշաւ, մասնակցութեամբ Թորոնթոյէն, Գեմպրիձէն, Լաւալէն, Մոնթրէալէն եւ այլ վայրերէ անելի քան 1000 հայորդիներու: Գանատայի խորհրդարանին դիմաց հաւաքին իրենց մասնակցութիւնը բերին նաեւ յոյն, հրեայ, ասորի եւ ռուսացի համայնքներու պատուիրակութիւններու անդամներ:

Խորհրդարանի առջեւ հաւաքին հանդիսավարն էր Հայ Դատի յանձնախումբի Օթթաուայի գործավար Սեւակ Պէլեան, որ գանատական եւ հայկական քայլերգներու ունկնդրութենէն ետք, ներկաները հրաւիրեց մէկ վայրկեան յոտնկայս յարգելու յիշատակը Եղեռնի զոհերուն: Հայ Դատի յանձնախումբի խօսքը փոխանցեց Լոռի Զաքարեան, որ դատապարտելէ ետք Թուրքիոյ կառավարութեան ժխտողական քաղաքականութիւնը, անդրադարձաւ Գանատայի կառավարութեան Հա-

յոց Ցեղասպանութեան ճանաչման բանաձեւին եւ յայտնեց, թէ Գանատան պէտք է օրինակ դառնայ այլ պետութիւններու, որոնք տակաւին կեցածք չեն որդեգրած Հայ Դատին հանդէպ, յանուն արդարութեան եւ խաղաղութեան:

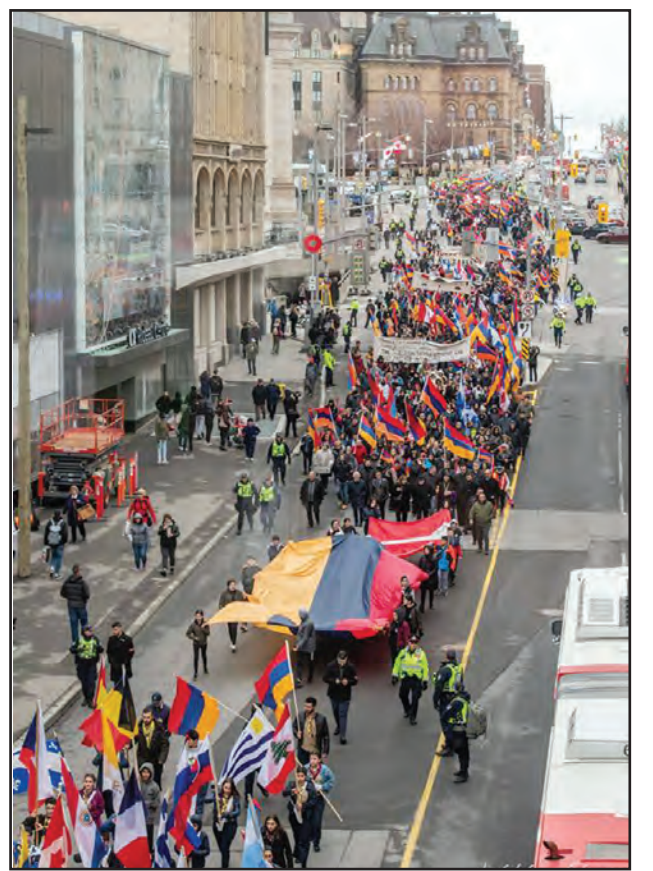
Խօսք առին Գանատա-Հայաստան խորհրդարանական խմբակցութեան ատենապետ, երեսփոխան Պրայըն Մէյ, դաշնակցային երեսփոխաններ Ֆայսալ Էլ-Խուրի, Պապ Սարոյա, Պահպանողական կուսակցութեան ղեկավար Անտրու Շիր, Ալեքսանտր Պուլերիս, հրէական համայնքի ներկայացուցիչ Ռիչըրտ Մարսօ, գանատական Հելլենիստական Քոնկրէսի նախագահ ղոկտ. Թէոտոր Հալաքիս, Ռուստական համայնքի ներկայացուցիչ Ղիսլէն Շէմ եւ Հայաստանի հիւպատոս Արա Սկրտչեան, որոնք նախ բարձր գնահատեցին հայ համայնքին եւ ընդհանրապէս հայ ժողովորդին վճռակամութիւնը՝ պահանջատիրութեան ամբողջ 104 տարիներուն ընթացքին եւ ապա Գանատայի մէջ իրենց ներդրումը:

Անոնք թրքական կառավարութիւնը հրաւիրեցին առերեսուելու իր անցեալին հետ, արդարութեան եւ խաղաղութեան հաստատման ի խնդիր:

Գանատայի Հայոց Թեմի առաջնորդ Բաբգէն Արք. Զարեանի «Պահպանիչ» ով վերջ գտաւ հաւաքը, որմէ ետք ՀՄԸՄի փողերախումբին եւ Սկաուտական կազմին առաջնորդութեամբ հոծ բազմութիւնը ուղղուեցաւ դէպի թրքական դեսպանատուն, որուն առջեւ խօսք առաւ ՀՅԴ ԳԵՄԻ Կեդրոնական վարչութեան անդամ Մանուկ Ալեմեան:

Տեղի ունեցաւ նաեւ գեղարուեստական յայտագիր, մասնակցութեամբ Միրիամ եւ Վազգէն Հապիպի եւ յեղափոխական երգերու մեկնաբան Ճորճ Թիֆֆինձեանի: Գանատայի խորհրդարանի նախկին խօսնակ Տէյվիտ Ուորնըրի խօսքով վերջ գտաւ ձեռնարկը, մինչ թուրք ցուցարարներ, անցարգելներու միա կողմը կը շարունակէին խափանել հայկական կողմի հաւաքը:

(Հորիզոնէն)

Գանատահայերու բողոքի ցոյցը կ'ուղղուի դէպի թրքական դեսպանատուն:

Ապրիլ 28ին, Գանատայի Տարածքին Ցեղասպանութեան Ոգեկոչման Ձեռնարկներ

Սենթ Գաթրինզի ձեռնարկին ներկայ էին քաղաքապետ Ուալթըր Սենժիք եւ քաղաքապետական խորհուրդի անդամներ, դաշնակցային խորհրդարանի անդամ Քրիս Պիթըր, նահանգային խորհրդարանի անդամ Ճէնի Սթիվընս:

Վանգուվըրի մէջ Հայկական Ցեղասպանութեան յուշակոթողին առջեւ. նահանգային երեսփոխան Թերեսա Ուաթ, Տէր Գեղարդ քահանայ Կարապետեան, Գարեգին վրդ. Շիւրըտըմեան, նահանգային նախարար Էտրիքըն Տիքս, Հայ Դատի ներկայացուցիչ Յակոբ Տէր Յակոբեան, հեղինակ Ռաֆֆի Պետրոսեան եւ Սվենտ Ռապինսըն:

Կողքի նկար. Մոնթրէալի մէջ, Սուրբ Յակոբ Ազգային վարժարանի «Բաստրմաձեան» սրահէն ներս, տեղի ունեցաւ Քեպէգի Հայ Համայնքի Միացեալ Մարմնին կազմակերպած ոգեկոչումը: Ներկայ էին՝ Դաշնակցային կառավարութեան, ընդդիմութեան եւ նահանգային կառավարութեան եւ ընդդիմութեան ներկայացուցիչներ, Մոնթրէալի եւ Լաւալի քաղաքապետական ներկայացուցիչներ, Գանատայի մօտ ՀՀ հիւպատոս տիար Արա Սկրտչեան, Գանատայի Հայոց Թեմի բարեջան առաջնորդ Բաբգէն Արք. Զարեան:

Անահիտ Յարութինեան Գանատայի Մէջ Զայաստանի Դեսպան Նշանակուեցաւ

Նորանշանակ դեսպան Անահիտ
Յարութինեան

ՀՀ նախագահ Արմէն Սարգսեանի հրամանագիրով՝ Անահիտ Յարութինեան նշանակուած է Գանատայի մէջ Հայաստանի Հանրապետութեան արտակարգ եւ լիազօր դեսպան (նստավայրը՝ Օթթաւա)։

Անահիտ Յարութինեան ծնած է 1975ին։ 1992-1997-ին ուսանած է Երե-

ւանի պետական համալսարանին մէջ՝ արեւելագիտութիւն եւ բանասիրութիւն, թարգմանութիւն (թրքերէն), 2001-2007՝ լեզուներու ուսուցման համալսարանը եւ մագիստրոսի կոչում ստացած։ Հետեւած է դիւանագիտութեան եւ միջազգային յարաբերութիւններու դասընթացներու՝ Եգիպտոսի, Եւրոպայի եւ Միացեալ Նահանգներու մէջ։

1997-2005 աշխատած է Արտաքին գործոց նախարարութեան մէջ, 2005-2008 Արժանթինի ՀՀ դեսպանութեան երկրորդ քարտուղար, 2009-2011 ՀՀ նախագահի աշխատակազմին մէջ, 2011-2014 Պելժիքայի ՀՀ դեսպանութեան առաջին քարտուղար, 2014-2018 ՀՀ Արտաքին գործոց նախարարի օգնական, 2018 Նոյեմբեր ժընեւի ՄԱԿի գրասենեակին եւ այլ միջազգային կազմակերպութիւններու մէջ, ինչպէս նաեւ Շուէտի ՀՀ դեսպանութեան գործերու ժամանակաւոր հաւատարմատար եւ Շուէտի ՀՀ դեսպանութեան խորհրդական։

Կը տիրապետէ ռուսերէն, անգլերէն, սպաներէն, թրքերէն լեզուներուն։

Համահայկական Առեւտուրի Ցանցը Կոչ Կ'ուղղէ Սփիւռքահայ Գործարարներուն Ներդրում Կատարելու Հայրենիքի Մէջ

Համահայկական Առեւտուրի Պալատը, որ նաեւ ծանօթ է որպէս Հայկական Առեւտրային Ցանց (ATN-ՀԱՅ), վերջերս կոչ ուղղած է ափիւռքահայ գործարար համայնքներուն՝ աւելի աշխոյժ ներդրումներ կատարելու Հայաստանի մէջ եւ օժանդակելու Հայաստանի հետ համաշխարհային կապերու զարգացման գործին։ «Արմենփրես»-ի փոխանցմամբ՝ կազմակերպութիւնը նաեւ կը յայտնէ իր պատրաստակամութիւնը՝ աջակցելու ափիւռք-Հայաստան, ինչպէս նաեւ միջազգային գործարարական կապերու զարգացման։ Կոչը լոյս տեսած է ATN-ի լրաբերին մէջ։

«Այս օրերին, մեր հայրենիքի նորօրեայ պատմութեան ամենափայլուն էջերից մէկն է կերտում», ըսուած էր անցեալ տարուան Ապրիլին հրապարակուած ATN-ի գործադիր խորհուրդի յայտատարութեան մէջ (կարդալ), ուր նաեւ կազմակերպութիւնը յոյս յայտնած էր, որ յառաջիկային կառավարութեան բարեփոխումներու ծրագիրը՝ միտուած գործարար արդար մրցակցութեան եւ ներդրումային դաշտի բարելաման, պիտի ըլլայ խորքային, համարձակ ու համապարփակ։

ATN-ի կոչը կ'անդրադառնայ վերջերս հրապարակուած Կառավարութեան Տնտեսական Յեղափոխութեան հնգամեայ ծրագրին, որ կ'ենթադրէ խորքային բարեփոխումներ։ «Մենք ողջունում ենք Նոր Հայաստանի կառավարութեան լուրջ մտադրութիւնները, յատկապէս շուկայական անազնի յարաբերութիւնները եւ աշխատանքները արմատախիլ անելու հարցում», ըսուած է կոչին մէջ։

Ինչպէս կը նշուի, յեղափոխութենէն ետք ATN-ի ներկայացուցիչները հանդիպած են պետական պաշտօնեաներու հետ եւ ներկայացուցած՝ իրենց տեսակէտներն ու կառոյցը՝ միջազգային հայկական գործարար նոր հարթակը,

որ էական հեռանկարային արժէք կը ներկայացնէ Հայաստանի համար։

2018-ին ATN-ի անդամ կազմակերպութիւնները հիւրընկալած են փոխ վարչապետ Տիգրան Անանիանի գլխավորութեամբ Թորոնթօ եւ Լոս Անճըլըս մեկնած առաջին տնտեսական պատուիրակութիւնը։ Աշնան 6 անդամ կազմակերպութիւններէն մօտ երկու տասնեակ ներկայացուցիչներ մասնակցած էին Ֆրանսախօսութեան տնտեսական ֆորումին։ Յունուարին Ցիւրիխի մէջ ՀՀ վարչապետին պատուիրակութիւնը հիւրընկալուեցաւ տեղի հայկական առեւտրային պալատին կողմէ։ Այլ փոխգործակցութիւններ կը շարունակուին տեղի ունենալ։

Կոչին մէջ նաեւ արձանագրուած է, որ ATN-ը սկսած է հրապարակել շաբաթական գործարար լուրերու ամփոփում Հայաստանի մասին իր համընդհանուր գործարար համայնքին համար եւ պատրաստ է օժանդակելու այդ գործին։ ATN-ի կոչը ուղղուած է իր անդամ կազմակերպութիւններուն, ինչպէս նաեւ ափիւռքի բոլոր գործարարներուն՝ ներգրաւուելու եւ օժանդակելու Հայաստանի հետ համաշխարհային կապերու զարգացման գործին։

ՀԱՅ-ը միակ միջոցառումն է համահայկական գործարար կազմակերպութիւնն է, որ կը ներառէ 18 ընկերութիւններ 13 երկիրներէ։ Կազմակերպութեան նպատակն է վերաառնուել հայկական դարաւոր առեւտրային ցանցերը՝ նպաստելով նոր կապերու առաջացման եւ նոր հարթակ ստեղծելով ափիւռքի եւ Հայաստանի առեւտրարդիւնաբերական պալատներու եւ գործարար միութիւններու համար գիտելիքի եւ փորձի փոխանակման, ինչպէս նաեւ նպաստել Հայաստանի տնտեսական զարգացման օրակարգին։ Համաշխարհային հայկական գործարար ցանցը կրնայ

շար. տես էջ 28

Աննա Յակոբեան Հիւրընկալած է Թորոնթոյի Մէջ ՀՀ Պատուոյ Հիւպատոս Վան Լափոյեանը

Թորոնթոյի պատուոյ դեսպան Վ. Լափոյեան կը հանդիպի Աննա Յակոբեանի հետ, Երեւան։

ՀՀ վարչապետի տիկին, «Իմ Զայլը» եւ «City of smile ժպիտների Քաղաք» բարեգործական հիմնադրամներու հոգաբարձուներու խորհուրդի նախագահ Աննա Յակոբեան Ապրիլ 18ին ընդունած է Թորոնթոյի մէջ ՀՀ պատուոյ հիւպատոս Վան Լափոյեանը, «Արմենա կ Ուրֆանեան» հիմնադրամի հոգաբարձուներու խորհուրդի Գանատայի ներկայացուցիչ՝ Խորէն Մարտոյեանն ու Հայկ Լափոյեանը։ Հանդիպումին ներկայ գտնուած է նաեւ «Իմ Զայլը» հիմնադրամի գործադիր տնօրէն՝ Յովհաննէս Ղազարեան։

Վան Լափոյեան խնդրած է մանրամասն ներկայացնել «Իմ Զայլը» հիմնադրամի գործունէութիւնը՝ շեշտելով, որ Գանատայի մէջ բազմաթիւ հայ գործարարներ ցանկութիւն ունին իրենց մասնակցութիւնը բերելու հիմնադրամի ծրագիրներուն։ Աննա Յակոբեան շեշտած է, որ հիմնադրամին ուղղութիւններ լայն են եւ ընդգրկուն։

«Հիմնադրամին բոլոր ծրագիրներուն հիմքը կրթութիւնն է։ Մեր նպատակն է երկարաժամկէտ ծրագիրներու միջոցով հասնիլ լուրջ փոփոխութիւններու, բարձրացնել մարդոց կենսամակարդակը, փոխել մտածելակերպը», ըսած է Յովհաննէս Ղազարեան՝ ներկայացնելով հիմնադրամին գործունէութեան ուղղութիւնները։

Լափոյեանի խնդրանքով Ղազարեան ներկայացուցած է «Հայաստանը առանց կերպընկալի (plastic) թափոններու» ծրագիրին հիմնական ուղղութիւնները։ Ան շեշտած է, որ ծրագիրը իրականացման փուլի մէջ է, որուն հիմնական նպատակն է հասարակութեան լայն շրջանակներէ ներս իրականացնել վարքագիծի փոփոխութիւն, քաջալերելով, որ մարդիկ հրաժարին կերպընկալ իրեր գործածելէ։

Հանդիպման ընթացքին քննարկուած են նաեւ Հայաստան-Սփիւռք կապերու ամրապնդման հարցեր։

Գանատահայ Գործարարը Այցելեց Սփիւռքի Նախարարութիւն

Սփիւռքի նախարարի գործակալաւոր Բ. Տէր Գրիգորեան եւ Վ. Փիրճեանեան հանդիպման ընթացքին, Երեւան։

Ապրիլ 9ին Սփիւռքի նախարարի պարտականութիւնները կատարող Բաբկէն Տէր Գրիգորեան ընդունեց գանատահայ գործարար, «Metras shipping» ընկերութեան գործադիր տնօրէն, Հայկական առեւտրային ցանցի խորհուրդի անդամ եւ նոյն կառոյցի առաջին նախագահ՝ Վահրամ Փիրջանեանը։

Հանդիպման ընթացքին քննարկուեցան Սփիւռքի նախարարութեան յետագայ կառուցումը, ներդրումներու խթանման, Հայկական առեւտրային ցանցի հերթական համաժողովի կազմակերպման հետ կապուած հարցեր։

Բաբկէն Տէր Գրիգորեան համառօտ ներկայացուց նախարարութեան յետագայ կարգավիճակը, անդրադարձաւ Սփիւռքի գործերու յատուկ յանձնակա-

տարի եւ անոր գրասենեակի ապագայ գործունէութեան։ Սփիւռքի նախարարի պաշտօնակատարը նշեց, ոսփիւռքի նախարարութիւնը միացման ձեւով կը վերակազմակերպուի՝ վարչապետի աշխատակազմին մէջ ստեղծելու Սփիւռքի գործերու գլխաւոր յանձնակատարի գրասենեակ, որ հիմնականօրէն պիտի աշխատի 4 ուղղութեամբ՝ հայրենադարձութիւն եւ համարկում, հայապահպանութիւն եւ համայնքներուն աջակցութիւն, համահայկական օրակարգի ձեւաւորում եւ սփիւռքի ներուժի նպատակային օգտագործում Հայաստանի զարգացման գործին մէջ։

Փիրջանեան կարեւոր համարեց նախարարութեան հետ աշխատանքի շարունակականութիւնը եւ համագործակցելու պատրաստակամութիւնը։

Րաֆֆի Պետրոսեանի Նորատիպ Հատորին Շնորհանդէսը՝ Թորոնթոյի Մէջ

Յարութիւն Դերձակեան

Կազմակերպութեամբ Թորոնթոյի Համազգային Հայ Կրթական եւ Մշակութային Միութեան «Գլաճոր» Մասնաճիւղին, Հայ Դատի յանձնախումբին եւ Պոլսահայ Մշակութային Միութեան, 31 Մարտ 2019 Կիրակի յետմիջօրէին, Հայ Կեդրոնի «Յարութիւն Մանուկեան» գրադարանին մէջ տեղի ունեցաւ ծանօթացումը «Trauma and Resilience» անգլերէն գիրքին, որուն հեղինակն է ծարտարագէտ, երաժիշտ, յօդուածագիր Րաֆֆի Պետրոսեան: Գիրքը Թորքիոյ մէջ ապրող ծայտեալ հայերու մասին լայն տեղեկութիւններ կը բովանդակէ: Անիկա հրատարակուած է Անգլիոյ մէջ գործող «Կոմիտաս Հիմնարկ»-ի կողմէ, աջակցութեամբ հիմնարկի տնօրէն՝ Արա Սարաֆեանի: Գիրքին նախաբանը գրուած է փաստաբան Ֆէրիյէ Չէթինի եւ պատմաբան Թանէր Աքչամի կողմէ: Սրահը լեցուն էր գրասէրներու հոծ բազմութեամբ, որոնք մեծ հետաքրքրութեամբ հետեւեցան այս շահեկան ձեռնարկին:

Ողջոյնի խօսքով հանդէս եկաւ գրադարանի պատասխանատունը Արշո Զաքարեան, որ ուրախութեամբ յայտնեց, թէ Հայ Օգնութեան Միութեան «Ռուպինա» մասնաճիւղի 50րդ տարեդարձին առիթով կը հիւրընկալեն ու կը պատուեն Րաֆֆի Պետրոսեանը իրազգային գործերուն համար եւ երախտագիտութեան զգացումներ արտայայտեց գրքի հեղինակ Րաֆֆի Պետրոսեանի նկատմամբ, որ տարիներու ընթացքին մամուլի մէջ լոյս տեսած 63 գրութիւնները հաւաքած ու անոնց վրայ անցնելով 10 նոր յօդուածներ, պատկերներ եւ քարտէսներ, առաւել ծոխացուած ձեւով գիրքը կը հրամցնէր հանրութեան:

Գիրքը կը բացայայտէ Թորքիոյ մէջ ապրող հայերը, թաքուն հայերը, բայց մանաւանդ շուրջ հարիւր տարիներ յետոյ իրենց բուն ինքնութիւնը արտայայտող հայերը, որոնք իրենց կեանքի վերջին տարիներուն քաջութիւնը ունեցան իրենց զաւակներուն բացատրելու իրենց բուն կրօնքն ու սկզբնական կեանքը, եւ թէ ովքեր էին եւ ինչպէս կ'ապրէին:

Գիրքին նկարները մէկ առ մէկ ցուցադրուեցան մեծ պաստառի մը վրայ: Րաֆֆի Պետրոսեան իւրաքանչիւր նկարի եւ թաքուն հայերու մասին մանրամասն բացատրութիւններ փոխանցեց: Տեղեկութիւններ տուաւ Տիգրանակերտի Սուրբ Կիրակոս եկեղեցւոյ մասին, որ Միջին Արեւելքի ամենամեծ եկեղեցին էր, նշելով թէ ինչպէս 1915-ին զանգակատունը փոխ եկաւ գերման սպաներու ռմբակոծութեամբ: Աւերակի վերածուած եկեղեցին 2011-ին եկեղեցւոյ Թաղային հոգիւրդին կողմէ վերանորոգութեան ենթարկուելով, 2012-ին չորս հազար հոգիի ներկայութեամբ վերօծուեցաւ ու վերաբացուեցաւ եւրոմշակութային զանազան ձեռնարներ կազմակերպուեցան: Րաֆֆի Պետրոսեանն էր, որ առաջին առթիւ երաժշտական համերգ մը կատարեց այնտեղ:

Այդ թուականներուն դէպի Հայաստան պտոյտներ կազմակերպուեցան: Այս պտոյտներուն մասնակցեցան Թորքիոյ զանազան շրջաններէն թաքուն հայեր, մասնաւորաբար հայախօս հայեր, որոնց մէջ մեծ հետաքրքրութիւն արթնցաւ իրենց հայկական արմատներուն նկատմամբ:

1915-էն հարիւր տարիներ յետոյ, թաքնուած հայերէն ոմանք մեծ համարձակութեամբ որոշեցին վերադառնալ իրենց հայկական արմատներուն: 2015-էն վերջ Թորքիոյ հարաւային շրջաններուն

Րաֆֆի Պետրոսեան կը ներկայացնէ իր գիրքը՝ Համազգայինի գրադարանէն ներս, Մարտ 31, Թորոնթո:

մէջ պատահած կռիւներու ընթացքին Սուրբ Կիրակոս եկեղեցին բաւական վնասուեցաւ, բայց ներկայիս թրքական կառավարութիւնը յանձն առած է կրկին վերանորոգել զայն:

Րաֆֆի Պետրոսեան այս հետաքրքրական գրքի ծանօթացումի աւարտին ջերմապէս գնահատուեցաւ ներկայ գրասէրներու կողմէ: Այնուհետեւ ան ներկաներու հարցումներուն պատասխանեց, որմէ ետք մակագրեց իր նորատիպ գիրքը:

Կազմակերպիչ յանձնախումբի անունով Լորիկ Գաթըրճեան, Արշո Զաքարեան եւ Արամ Իշխար միասնաբար Րաֆֆի Պետրոսեանին գեղեցիկ յուշատախտակ մը յանձնեցին: Աւարտին՝ տեղի ունեցաւ պատշաճ հիւրասիրութիւն:

Գուսան Երզնայի Առիթնով Ելոյթը

Մարաթուկ

Կը լսենք ասդիէն անդիէն, մենք եւս արթուն վկաներն ենք, թէ ինչպէս հայ երգը անընդհատ եւ ամենուրեք ենթակայ կը դառնայ իր դիմագիծին, իր ինքնութեան սպառնացող օտարամուտ ոյժերու, ըլլան անոնք թրքական, պարսկական, արաբական թէ այլ երանգաւորումներ: Բարեբախտաբար, այս երեւոյթին միւս երեսը կայ՝ հայ երգը անաղարտ պահելու եւ նորահաս սերունդին փոխանցելու տքնաջան աշխատանքը, որուն յամառօրէն կառչած կը մնայ Համազգայինը՝ այս պարագային Գլաճոր մասնաճիւղը, իր «Գուսան» երգչախումբով:

Կիրակի, 17 Մարտի յետմիջօրէին, Համազգայինի Տաթեւ մասնաճիւղի հրաւերով՝ Գէյարիճի Հայ Կեդրոնէն ներս կայացած Համազգայինի «Գուսան» երգչախումբի համերգը, բժախնդրութեամբ համադրուած երգերու այլազանութեամբն ու բարձրորակ, հոգեթով կատարումներով, հպարտութեան եւ յուզումի պահեր ստեղծեց հանդիսատեսին մօտ, նամանաւանդ Գէյարիճի նման փոքրաթիւ համայնքի մը մէջ, ուր այսպիսի երեւոյթները հազուադէպ են տարուան ընթացքին:

Գէյարիճի Հայ Կեդրոնի սրահին մէջ ենք, ժամը հասած է. ծափերու ներքեւ, իրերայաջորդ կերպով սրահ մուտք կը գործեն թիւով վաթսուն հաշուող «Գուսան» երգչախումբի անդամները, վաստակաւոր դաշնակահար Վանիկ Յովհաննիսեանն ու տաղանդաւոր խմբավար Հռիփսիմէ Թովմասեանը. վայրկեան մ'իսկ չանցած, կը սաւառնինք դէպի հայրենիք, մեր մեկնակետն ու վերջակետը:

«Իմ հեռաւոր հայրենիք»-ով Մասիսի ու Սիփանի կարօտը կ'երգենք, «Գարահիսար»-ով վերստին թափ կ'առնէ մեր ազգային ոգին, «Ես աղջիկ եմ» քնքոյշ երգի կատարումով կը թեթեւան մեր հոգիները գէթ քանի մը վայրկեան, մինչեւ հասնինք «Բելէ Լաօ»-ին: Քիչերն

են այսօր, որմեր պապենական երգերը կը կատարեն այսքան հարազատօրէն, որքան ժողովրդական երգերու մեկնաբան Նվեր Ղազարեանը. իր հրապուրիչ մեկնաբանութեան, տուտուկի վրայ կ'ընկերակցի որդին՝ պատանի տարիքին իսկ բազմաթիւ առիթներով հանդէս եկած Սեյրան Ղազարեանը, որուն անմիջապէս կը յաջորդէ Սիլվա Կապուտիկեանի «Բելէ Լաօ» բանաստեղծութիւնը, ասմունքող Թամար Տօնապետեան Գուգուեանի տպաւորիչ մեկնաբանութեամբ: «Պինկէօ»-նու Կոմիտասի «Կայնի եարօ»-ն իրերայաջորդ կերպով կը ներկայացնէ երգչախումբը ու «Կռունկներ»-ու թեւերուն, «Նուպար»-ի «պօյ»-ով հիացած կը հասնինք երկրորդ մեներգին՝ մօր մասին գրուած «Պատրանքի թեւով» ստեղծագործութեան, հոյակապ մեկնաբանութեամբ շնորհալի Մինէ Ծատուրեանի: Բարսեղ Կանաչեանի ստեղծագործութիւններէն «Շուշօ»-ն իւրայատուկ տեղ գրաւած է Գուսանականներուն մօտ, թէ իր բարբառային պարունակութեամբ, եւ թէ երաժշտութեամբ. ջեյրան Շուշոյի հմայքով ու Սասնայ սարերով տարուած կը հասնինք բոլորիս ծանօթ ուսիրելի «Այ վարդ»-ին, որուն մեկնաբանն է Գուսանի աստղերէն, տաղանդաւոր մեներգող Լեւոն Գարակիլլեանը: Կարա Մուրզայի «Լեպիկ լէ լէ»-էն ետք, «Երեւան»-ով վերջ կը գտնէ յայտագիրին առաջին բաժինը, հանդիսատեսը ձգելով անյագ ու անհամբեր երկրորդին:

Հակիրճ դադարը իր աւարտին կը հասնի. երկրորդ բաժինն է: «Լուս գիշերին» աստղունք լուսինն ծայն կու տան ու խորհրդաւոր մթնոլորտ մը կը ստեղծուի սրահին մէջ, Աւետիք Իսահակեանի բառերով օժտուած երգին գեղեցիկ կատարողութեան ընդմէջէն: Նուրբ երգերու շարանը կը շարունակուի. Արա Տէր Յարութիւնեանի եւ Գուսանի երկարամեայ մեներգողներէն Րաֆֆի Տէր Պողոսեանի գեղեցիկ զուգերգով հարստացած «Այս աղջիկ»-ին կը յաջորդէ դարձեալ Հ. Գրիգորեանի երաժշտու-

Գուսան Ելոյթ կ'ունենայ Գէյարիճի մէջ Հայ Կեդրոնին մէջ, Մարտ 17:

թեամբ՝ Րաֆֆի Տէր Պողոսեանի կողմէ «Թոյլտուէք դառնամ» ի յուզումնալից մեկնաբանութիւնը, որ կ'արժանանայ ներկաներու բուռն ծափերուն: «Այ եայլի»-ին կը յաջորդէ «Հովի երգը». Նվեր Ղազարեան դարձեալ կը տպաւորէ իր հարազատ մեկնաբանութեամբ, կ'ընկերակցի երգչախումբը: «Նազան եար» ծանօթ ու խանդավառ երգի կատարողութիւնը կ'անցնինք «Հայաստան ասելիս»-ին, խօսքը՝ Համօ Սահեանի, երաժշտութիւնը՝ դաշնակահար Վանիկ Յովհաննիսեանի. յուզիչ է երգը, յուզիչ է նաեւ Լեւոն Գարակիլլեանի մեկնաբանութիւնը: Լեւոն կը շարունակէ իրթովիչ ծայնով տպաւորել ներկաները «Երեկոն նաւահանգստում» երգով, ընկերակցութեամբ երգչախումբին: Յաջորդող երեք երգերը դարձեալ դէպի հայրենիք կ'ուղղեն մեր հայեացքը: «Փառքի ծամբով»-ի ոգեշունչ կատարողութեան կը յաջորդէ «Տուն իմ հայրենի»-ն. դարձեալ կը լսուի Մինէ Ծատուրեանի հմայիչ ծայնը, մինչ երգչախումբը կ'ընկերակցի մերթ ընդ մերթ. նշենք, որ երգչախումբի երաժշտութեան բաժինը յօրինումն է Վանիկ Յովհաննիսեանի: Գուսանը իր յայտագիրը կը փակէ բոլորին սիրելի «Երեւան-Էրեւան» երգի հոգեպարար մեկ-

նաբանութեամբ:

Շնորհիւ խմբավար Հռիփսիմէ Թովմասեանի անսակարկ նուիրումին ու բժախնդիր հետեւողականութեան, դաշնակահար Վանիկ Յովհաննիսեանի անվերապահ, որոշիչ դերակատարութեան, զուլալ Հայ երգը իր վեհութեամբ բեմի վրայ էր: Հնչեցին Կոմիտասն ու Կանաչեանը, Հեքիմեանը, Կարա Մուրզան ու Ալեմշահը, Աւետիսեանն ու Ալթունեանը... Թիւով քսաներեք ստեղծագործութիւն, մեներգներով, զուգերգներով, տուտուկով ու ասմունքով համեմուած նրբաճաշակ ծրագիր. երկարամեայ մեներգողներու երիտասարդ շնորհալի աստղեր, հին ու նոր յօրինումներ, ազգային, դասական ու ժողովրդական ոճի գոհարներ. վերջապէս, բարձրորակ, համահունչ խմբային երգեցողութիւն:

Գէյարիճի «Տաթեւ» մասնաճիւղի ատենապետ Սամուէլ Մովսիսեանի շնորհակալական խօսքով եւ իւրայատկօրէն պատրաստուած ծաղկեփունջերու տուփով երգչախումբը վերջ կը գտնէ «Գուսան» երգչախումբի այս ելոյթը: Իսկ այն որ հանդիսատեսը կը տանի հետը՝ հոգիի թռիչք, հպարտութեան զգացում, կտոր մը հայրենիք:

Սուրբ Եւ Անմահ Պատարագ՝ Հայոց Մեծ Եղեռնի Ոգեկոչման 104րդ Ամեակին Առթիւ

Միջ յարանուանական պատարագէն պատկեր մը, Ապրիլ 24, Ս. Աստուածածին եկեղեցի, Թորոնթօ:

Մատաթ Բ. Մամուրեան

Չորեքշաբթի, 24 Ապրիլ 2019ի երեկոյեան ժամը 7:30ին, Թորոնթոյի Միջ-Յարանուանական յանձնախումբի կազմակերպութեամբ տեղի ունեցաւ Մեծ Եղեռնի ոգեկոչական Սուրբ եւ Անմահ Պատարագ, Ս. Աստուածածին Հայոց. Առաք. Եկեղեցոյ մէջ:

Սուրբ Պատարագը մատուցեց գաւառահայոց Փոխառաջնորդ եւ Ս. Երրորդութիւն Հայոց. Առաք. Եկեղեցոյ հոգեւոր հովիւ՝ Զարեհ Ա. Քինյ. Զարգարեան: Ս. խորանին սպասարկեցին հայ եկեղեցիներու բարեշնորհ սարկաւազներ:

Շարականներու երգեցողութիւնները ներդաշնակ կերպով կատարուեցան

եկեղեցիներու դպրաց դասերուն կողմէ, ղեկավարութեամբ՝ Անուշ Գալստեանի, նուագակցութեամբ՝ Սոնա Արթինեանի: Դասին մէջ ներկայ էին Գեղարդ Ծ. վրդ. Քրիստեան՝ Առաջնորդական փոխանորդ եւ հոգեւոր հովիւ Ս. Աստուածածին եկեղեցոյ, Եղիա Ծ. վրդ. Քիրէջեան՝ հովիւ Հայ Կաթողիկէ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցոյ, Տ. Հարութ Նահապետեան՝ Անկիթան եկեղեցոյ հովիւ, օրոպայ բանախօս՝ Միհրան Ճիգմէճեան (Հայ Աւետարանական եկեղեցի), Միջ Յարանուական Մարմնի ատենապետ Յակոբ Զանապեան, ինչպէս նաեւ եկեղեցիներու ներկայացուցիչներ եւ մեծ թիւով հաւատացեալներ:

Ս. Պատարագի աւարտին տեղի ունեցաւ բարեխօսական արարողութիւն:

Օրուան բանախօս Միհրան Ճիգմէճեան իր՝ «Մեծ Եղեռնը եւ Մենք» նիւթով բանախօսութեան ընթացքին ըսաւ. «Քանի մը օրեր առաջ Յիսուսի չարչարանքներուն, խաչելութեան եւ հրաշափառ Յարութեան տօնը նշեցինք: Այսօր հաւաքուած ենք մեր յարգանքի տուրք տալու սրբադասուած Մեծ Եղեռնի մեր նահատակներու անմահ յիշատակին, հաւատալով որ «Մահ Իմացեալ Անմահութիւն է»: Մեծ Եղեռնը մեր ժողովուրդին համար եղաւ համազգային աննախընթաց աղէտ մը: Սփիւռքի թէ Հայրենիքի մէջ չկայ հայ մը, որմօտէն կամ հեռուէն կրած չըլլայ 20րդ դարու առաջին այս ցեղասպանութեան հետեւանքները»:

Բանախօսը իր խօսքը վերջացուց հետեւեալ մտքով՝ «Մեր նահատակներուն կտակին հաւատարիմ մնալու համար պէտք է մոռնանք մեր մեծ ու փոքր «ես»երը, «կողմ»երը եւ անհատական շահերը, փարելով միայն հոգեկանին»:

Գեղարուեստական բաժինով հանդէս եկաւ Թորոնթոյի «Նայիրի» երգչախումբը, ղեկավարութեամբ՝ Վազգէն Գալճեանի, դաշնակի ընկերակցութեամբ՝ Սոնա Յովսէփեանի, ներկայացնելով «Տէր Զօր», «Թող Հնչեն Շեփոր» երգերը:

Շնորհակալական եւ փակման խօսքով հանդէս եկաւ Գեղարդ վրդ. Քրիստեան: Եղիա Ծ. վրդ. Քիրէջեանի «Պահպանիչ» ով ձեռնարկը իր աւարտին հասաւ, որմէ ետք ներկաները հետեւելով թափօրին, հոգեւորականներուն հետ ուղղուեցան Նահատակաց Յուշարձան, ուր գետեղեցին մեխակներ:

Աւարտին, եկեղեցոյ «Յովնանեան» ներքնասրահին մէջտեղի ունեցաւ հիւրասիրութիւն:

Քուինզ Զամալսարանի «Տարուան Դասախօս» Ընտրուած է Դոկտ. Նարեկ Մանձիկեան

Հորիզոն.- Գանատայի Քինկսթըն քաղաքի Քուինզ համալսարանի (Queen's University) Ելեկտրական եւ Համակարգչային Ճարտարագիտութեան բաժանմունքի դասախօս դոկտ. Նարեկ Մանձիկեան, Ապրիլ 2019ին ընտրուած է «Տարուան դասախօս» (Professor of the year), նշեալ բաժանմունքի 2018-2019 տարեշրջանի երրորդ դասարանի ուսանողութեան կողմէ: Այս գնահատանքին արժանացած է որպէս գիտելիքներու մասին բացառիկ դաստիարակ: Նշենք, որ դոկտ. Մանձիկեան նոյնպէս «Տարուան դասախօս» ընտրուած է 2014-2015, 2015-2016 եւ 2017-2018 տարեշրջաններուն:

Դոկտ. Նարեկ շրջանաւարտ է Օնթարիոյի Ուոթըրլու համալսարանէն

շաբ. տես. էջ 9

Վարագ Թանաշեան Առաջին Կը Հանդիսանայ TEAM Math Olympics Մրցումին

Վարագ Թանաշեան. Կողքը կեդրոնը՝ այլ յաղթական աշակերտներու եւ պատասխանատուի հետ:

Ամէն Տարի, Թորոնթոյի Ուսողութեան Դաստիարակներու Միութիւնը (The Toronto Educators Association for Mathematics) կը կազմակերպէ ուսողութեան մրցում մը՝ TEAM Math Olympics, ուր կը մրցին Թորոնթոյի կաթողիկէ (TCDSB) եւ հանրային (TDSB) դպրոցներու լաւագոյն աշակերտները:

Այս տարի մրցումը կայացաւ Շաբաթ՝ 13 Ապրիլ 2019-ին, Madonna Catholic Secondary school-ին մէջ:

Մրցումին կը մասնակցէին իւրաքանչիւր երկրորդական վարժարանէ երկու կամ չորս աշակերտներ, որոնք կը ներկայացնէին 7րդ եւ 8րդ դասարաններու խումբերը:

Ողովակականի մրցակից աշակերտներու թիւն էր 144: Մրցումը տեղի ունեցաւ չորս հանգրուաններով անհատական եւ խմբային, որոնց արդիւնքով պիտի ճշդութեամբ առաջին երեք յաղթողներուն անունները:

Սոյնմրցումին St. Isaac Jogues Catholic School-ի ներկայացուցիչներէն մէկը Վարագ Թանաշեանն էր, որ սուրիական պատերազմի պատճառով երեք տարիներ առաջ գաղթած էր Գաւառ:

Վարագը միակ գանատահայ ներկայացուցիչն էր մրցումին: Ան երկար պայքարէ ետք, կրցաւ առաջին դիրքը գրաւել:

Կազդուրման Արձակուրդ

Պտոյտին մասնակցած ՀՕՄուիներ Քուպայի մէջ:

Արշօ Զաքարեան

Այս տարուայ դաժան ու խիստ ձմեռէն ետք եւ մանաւանդ բազմաթիւ ու բազմազան ձեռնարկներու աւարտին, բոլորս կ'երագէինք այցելել տաք ու արեւով հանգստեան վայր մը: Մեր փառք իրականացուց ՅՕՄ Ռուբինա մասնաճիւղի վարչութիւնը, նշանակելով յանձնախումբ մը, որ կազմակերպեց պտոյտը: Ընտրուած վայրը՝ Քուպայի Քայօ Կիլեմօ ծովափն էր, իսկ պտոյտի տնօրէնութիւնը՝ Ապրիլ 1-էն 8: Նախքան մեր մեկնումը կը տեղեկանանք բոլոր մանրամասնութիւններուն, ծանօթանալով նաեւ մեր սենեկակիցներուն: Կը ստանանք յատուկ պայուսակ մը ՀՕՄ-ի նշանով, որումմէ կան ճամբորդական կարեւոր գիտելիքներ եւ պիտոյքներ:

35 ՀՕՄուիներով եւ համակիրներով կ'ուղղուինք օդակայան՝ մեծ ոգեւորութեամբ: Մէկ շաբթուայ ընթացքին հա-

յերէն խօսակցութիւնները, երգերն ու պարերը չեն դադարիր: Անշուշտ ազգային բոլոր հարցերուն ալ լուծումներ կը գտնենք...եւ մեր մօտալուտ ձեռնարկներու ծրագիրները կ'ամբողջացնենք, գոնէ բերանացի...:

Վերադարձին, Քուպայի օդակայանը, մեր ճարպիկ երիտասարդ ընկերուհիները բարձրախօսէն կը յաջողին Թաթայի խանդավառ, «Անապատի Արեւ» երգը սփռել, որուն կը միանայ մեր աշխոյժ շուրջպարը: Օդակայանի պահակները, մոռցած ստուգելու եւ հսկել ուրիշնց կարեւոր պարտականութիւնը, զարմացած եւ տպաւորուած կը դիտեն մեզ...:

Ամբողջովին կազդուրուած կը վերադառնանք Թորոնթօ, շարունակելու մեր սովորական առօրեան: Երախտագիտութեան խօսք ունինք կազմակերպող յանձնախումբին, մանաւանդ՝ ընկերուհի Լենա Յովհաննէսեանին:

Փաշինեան Էրտողանի Ելոյթը Ծայրայեղ Ատելութեան Խօսք Կ'անուանէ եւ Միջազգային Հանրութեան Չլռելու Կոչ Կ'ընէ

Էրտողան եւ Փաշինեան

Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան Թուրքիոյ նախագահ Ռեժեփ Թայիփ Էրտողանի Ապրիլ 24ի ելոյթը անուանած է Հայոց Յեղասպանութեան ժխտման նոր մակարդակ եւ «ազգի սպանդի արդարացում»: Հայաստանի ղեկավարը միջազգային հանրութեան կոչ ըրած է արձագանգելու Թուրքիոյ նախագահի ատելութեան խօսքին: Փաշի-

նեան արձագանգած է Էրտողանի ապրիլեան խօսքին ելոյթին. «Յիշատակի օր, երբ աշխարհասփիւռ հայերը յարգանքի տուրք կը մատուցէին Հայոց Յեղասպանութեան 104րդ տարելիցին, սակայն Թուրքիոյ ղեկավարը կրկին կը հերքէր 20րդ դարու մեծագոյն ոճրագործութիւնը եւ զայն կ'անուանէր 1915 թուականի հայերու տեղահանութիւն»:

Յիշեցնենք, որ թրքական արխիւներուն նուիրուած գիտաժողովի ընթացքին, Էրտողան իր ելոյթին մէջ անդրադառնալով Առաջին Համաշխարհային պատերազմի տարիներուն կատարուածին, յայտարարած է, թէ հայերը կոտորած են իսլամ կիներն ու երեխաները, ու նման պայմաններու մէջ «հայ հրոսակներուն ու անոնց աջակիցներուն աքսորելը ամենատրամաբանական վարքագիծը եղած է»:

«Օսմանեան կայսրութեան ողջ հայ բնակչութեան, որ դատապարտուեցաւ զանգուածային սպանդի ու մահուան երթերու, «հայ հրոսակներ ու անոնց աջակիցներ» անուանելը, 1.5 միլիոն մարդ սպաննելն ու ատիկա «ամենատրամաբանական վարքագիծ» որակելը ոչ միայն ժխտողականութեան նոր մակարդակ է, այլեւ՝ ողջ ազգի մը սպանդի արդարացում», գրած է վարչապետը «Թուրքիոյ» իր էջին վրայ:

«Ամէնէն առաջ՝ Ապրիլ 24ին այդպիսի յայտարարութիւնը հայ ժողովուրդին եւ ողջ մարդկութեան հանդէպ խորին վիրատուանք է եւ ծայրայեղ ատելութեան խօսք՝ անձամբ Էրտողանի կողմէ: Աշխարհը պետք է չլռէ», անցուցած է Փաշինեան:

Սպանիոյ Պուրկոս Քաղաքը Ճանչցաւ Հայկ. Յեղասպանութիւնը

Պուրկոս դարձաւ Սպանիոյ 34-րդ քաղաքը, որ ճանչցաւ Հայոց Յեղասպանութիւնը:

Պուրկոսի Քաղաքային խորհուրդը միաձայն ընդունեց «Արարատ» հայկական միութեան «Հայոց Յեղասպանութեան ճանաչման մասին» միջնորդագիրը, որ նիստին ներկայացուցած էր միութեան անդամ Վահէ Պապեան:

Միջնորդագիրին հիման վրայ աւագանիի 4 կուսակցութիւնները (Ժողովրդական, Սոցիալիստական, Իմախինա Պուրկոս եւ Քաղաքացիական) հրապարակած են համատեղ օրինական յայտարարագիր, որով կը դատապարտեն ցեղասպանութիւնը իրականացնողները եւ կը յորդորեն Թուրքիոյ եւ Սպանիոյ ճանչնալ Հայոց Յեղասպանութիւնը:

Հայոց Յեղասպանութիւնը ճանչցած 34 քաղաքներէն 7-ը, որոնց մէջ՝ Պուրկոսը, շրջանի կեդրոններ են, իսկ երկուքը՝ Վալենսիան ու Մերիտան՝ մարզային կեդրոններ:

Սպանիոյ 5 մարզեր՝ Պասկ, Քաթալոնիա, Պլէարներ, Նաւառա եւ Արակոն ճանչցած են Հայկ. Յեղասպանութիւնը:

Փորթուկալի Խորհրդարանը Ճանչցաւ Հայոց Յեղասպանութիւնը

Փորթուգալի Խորհրդարանի համայնապատկերը:

Մերձաւոր Արեւելքի մէջ Արցախի Հանրապետութեան մշտական ներկայացուցչութեան Խորհրդական Պետո Տէմիրճեան Ֆէյսապօլիի էջին միջոցով կը տեղեկացնէ, որ 2019ի Ապրիլ 26ին Փորթուկալի Խորհրդարանը բանաձեւ ընդունած է՝ ճանչնալով Հայոց Յեղասպանութիւնը: Ան նաեւ հրապարակած է բանաձեւին փորթուկալերէն եւ հայերէն բնագիրները:

«Կարեկցանք յայտնելու քուէարկութիւն, ի յիշատակ 1915ի զոհերուն» անունով բանաձեւին մէջ կը նշուի, որ Առաջին Համաշխարհային պատերազմին եւ անոր յաջորդած տարիներուն ցեղասպանութեան հետեւանքով զոհուած հայերուն թիւը կը գնահատուի 800 000-1.5 միլիոն: Օսմանեան իշխանութիւններուն կողմէ իր տարածքին մէջ բնակող հայ փոքրամասնութեան դէմ իրագործուած համակարգուած սպանութիւնները կը համարուին 20րդ դարու առաջին ցեղասպանութիւնը:

«Այս յիշատակի տուրքը դաս է մեր ժամանակներու համար, քանզի համաշխարհային տարողութեամբ ազգայնականութեան, անհանդուժողականութեան ներկայ մակարդակի առկայութեան պարագային հիմնորոշ է յիշել անցեալի անդունդները:

Նաեւ յիշատակի մշակոյթի միջոցով է, որ Հանրապետութեան Ասապլեան կը վերահաստատէ մարդու իրաւունքներու պաշտպանութեան իր յանձնառութիւնը եւ կ'ընդգծէ ժողովուրդներու, կրօններու, մշակոյթներու եւ քաղաքակրթութիւններու միջեւ երկխօսութեան ամրապնդման կարեւորութիւնը:

Այսպիսով Հանրապետութեան ասապլեան լիազօմար նիստի ընթացքին իր ցաակցութիւնները կը յայտնէ 1915ի Հայոց Յեղասպանութեան զոհերուն պահպանելով յիշողութիւնը որպէս ժողովուրդներու հաշտեցման եւ մարդկութեան հիմնարար արժէքներու կարեւոր տարր», կ'ըսուի բանաձեւին մէջ:

Իտալիոյ Խորհրդարանը Ընդունեց Հայոց Յեղասպանութիւնը

Իտալիոյ Խորհրդարանը:

Իտալիոյ մէջ Հայաստանի դեսպանութիւնը կը յայտնէ, թէ Իտալիոյ Խորհրդարանը ընդունեց բանաձեւ մը, կոչուողովով Իտալիոյ կառավարութեան ճանչնալու Հայոց Յեղասպանութիւնը եւ անոր տալու միջազգային հնչեղութիւն:

Նախաձեռնութեան կողմ քուէարկած է 382 պատգամաւոր: Դէմ արտայայտուող չէ եղած, իսկ նախաձեռնութեան քուէարկութեան ձեռնպահ մնացած է 43 պատգամաւոր:

Քուէարկութենէն ետք բոլոր պատգամաւորները ծափողջոյններով ընդունած են որոշումը:

Իտալիոյ Խորհրդարանին մէջ քննարկուած Հայոց Յեղասպանութիւնը ճանչնալու մասին նախաձեռնութիւնը Թուրքիոյ դժգոհութիւնը յառաջացած է:

«20րդ դարուն տեղի ունեցած դժանութիւններն ու վայրագութիւնները ճանչնալն ու յիշատակելը պետք է մշտական զգուշացում ըլլան», ըսուած է բա-

նաձեւին մէջ:

Խորհրդարանի նախագահը յոյս յայտնած է, որ Հայոց Յեղասպանութեան ճանաչման նախաձեռնութեան ընդունումը պիտի դառնայ հայ եւ թուրք ժողովուրդներու միջեւ խաղաղութեան ճանապարհ: Ըստ անոր, նախաձեռնութեան նպատակը առաջին հերթին յարգանքի տուրք մատուցելն է ոճրագործութեան զոհերուն:

ԹՈՐՈՆՏՈՆԻԱՅ
TORONTOHVE

Խմբագրութեան կողմէ

«Թորոնթոնայ» պարասխանաւոր չէ իր էջերուն մէջ լոյս տեսած ծանուցումներու բովանդակութեան: Մեզի յղուած բոլոր թղթակցութիւններն ու գրութիւնները ենթակա են որոշ խմբագրումի:

Հայոց Ցեղասպանության Թեման Պիտի Ներառուի Սուրիոյ Պատմության Դասագիրքերուն Մէջ

Սուրիոյ խորհրդարանի անդամ Դոկտ. Նորա Արիսեան

«Հայերն Այսօր», - 2019-2020 Սուրիոյ ուսումնական տարեշրջանի աւարտական դասարաններու (12րդ, պաքալորիա) պատմության դասագիրքերուն մէջ պիտի ներառուին Հայոց Ցեղասպանութիւնը ներկայացնող թեմաներ:

Նախաձեռնութիւնը Սուրիոյ խորհրդարանի հայ երեսփոխան, ցեղասպանագէտ, պատմաբան, դոկտոր Նորա Արիսեանին է, որ դեռ 2017ի Փետրուար 21-ին եւ Սեպտեմբեր 20ին Սուրիոյ խորհրդարանին մէջ զումարուած նիստերուն ժամանակ իր ելոյթներով պահանջած էր դպրոցական դասագիրքերուն մէջ ներառել հատուածներ հետեւեալ թեմաներով: - Օսմանեան կայսրութեան իրականացուցած ոճրագործութիւններու հետեւանքները Սուրիոյմէջ, Հայերու դէմ կատարուած ցեղասպանութիւնը, ինչպէս նաեւ՝

Սուրիական հասարակութեան բազմազանութիւնը:

Շարունակելով այս ուղղութեամբ աշխատանքները, Արիսեան նոյն պահանջով դիմած էր Սուրիոյ կրթութեան նախարարութեան «Ուսումնական ծրագիրներու վերամշակման ազգային կեդրոն»ին: Մասնագէտներու հետ երկարատեւ նիստերէ եւ քննարկումներէ, ինչպէս նաեւ 2019ի Յունուար 31ին պատմության դասագիրքերու վերամշակման առիթով տեղի ունեցած յատուկ ժողովին Հայոց Ցեղասպանութեան թեման ներկայացնելէ ետք՝ կեդրոնը վաւերացուց 2019-2020 ուսումնական տարեշրջանի աւարտական դասարաններու (պաքալորիա) պատմության դասագիրքերուն մէջ ներառել Հայոց Ցեղասպանութիւնը ներկայացնող թեմաներ: 20րդ դարասկիզբին հայերու դէմ

գործադրուած ոճրագործութեան լոյսին տակ վերամշակուած դասագիրքի «Քաղաքական տեղաշարժեր» բաժինին մէջ կը յիշատակուի տարածաշրջանի փոքրամասնութիւններու դէմ թրջական «Միութիւն եւ Յառաջադիմութիւն» (Իթթիհատ վէ էլ Թերաքքի) կուսակցութեան վարած կամայական քաղաքականութեան մասին, ինչպէս նաեւ 1915ին գործադրուած Հայոց Ցեղասպանութիւնն ու հայ ժողովուրդի տարագրութիւնը դէպի Սուրիա:

Հայոց ցեղասպանութեան թեման սուրիական աղբիւրներու տեսանկիւնէն ներկայացնելու համար՝ գիրքին մէջ իբրեւ օրինակներ յիշատակուած են սուրիացի պատմաբան Մուհամետ Քուրտ Ալիի վկայութիւնները:

«Քաղաքակրթական միասնութիւն» ենթագլխուն մէջ կ'անարկուի նաեւ Սուրիոյ մէջ հայերու մշակութային արժեքներու պահպանման խնդրին, ինչպէս նաեւ զանազան բնագաւառներու մէջ սուրիահայերու ներդրման մասին:

Այսպիսով, հայ երեսփոխանին տարիներու հետեւողական աշխատանքին շնորհիւ՝ սուրիական դպրոցներու ուսումնական ծրագիրներուն մէջ, պաքալորիայի պատմութեան դասագիրքերուն միջոցով, պիտի դասաւանդուի Հայոց Ցեղասպանութեան իրողութիւնը:

Միւս կողմէն, աննախադէպ այս քայլով վերջապէս վաւերական եւ գիտական ձեւով Սուրիոյմէջ աշակերտները պատմութեան դասաժամին պիտի տեղեկանան Օսմանեան կայսրութեան կողմէ իրագործուած Հայոց Ցեղասպանութեան մասին:

Լիպիոյ Ժամանակաւոր Կառավարութիւնը Ճանչցաւ Հայոց Ցեղասպանութիւնը

«Գանձասար»- Լիպիական «Այն» կայքը կը տեղեկացնէ՝ Լիպիոյ արեւելեան շրջանի ժամանակաւոր կառավարութեան նախարարներու խորհուրդը որդեգրած է միջազգային յարաբերութիւններու եւ արտաքին գործոց նախարար Ապտուլ Հասիմ Զուէյճի առաջարկը՝ ընդունիլ 1915ին՝ Օսմանեան կայսրութեան կողմէ գործադրուած Հայոց Ցեղասպանութեան պատմական իրողութիւնը:

Կառավարութիւնը մամուլի հաղորդագրութեամբ կը յայտնէ, որ ներկայիս Լիպիոյ նախարարներու խորհուրդի օրէնսդրական տնօրէնութիւնը աշխատանք կը տանի բանաձեւելու որոշումը, որուն համաձայն, Լիպիոյ մէջ այսուհետեւ ամէն տարի Ապրիլ 24ին պիտի ոգեկոչուի Հայոց Ցեղասպանութեան զոհերուն յիշատակը:

Քուրաո Դատապարտեց Հայոց Ցեղասպանութիւնը Եւ Ճանչցաւ Արցախի Անկախութիւնը

Միացեալ Նահանգներու Քուրաո նահանգի ծերակոյտը 24 Ապրիլին որդեգրեց Հայոց Ցեղասպանութիւնը դատապարտող բանաձեւ մը:

Ծերակոյտը առանձին կէտով նաեւ ճանչցած է Արցախի անկախութիւնը: Բանաձեւին մէջ ըսուած է. «Հայոց Ցեղասպանութեան եւ ատոր անպատժելիութեան շարունակական հետեւանքները կը ներառեն Հայաստանի քոյր պետութեան՝ դէպի ծով ելք չունեցող Արցախի Հանրապետութեան թուրքազրպէյճանական շրջափակումը:

«Մինչդեռ Թուրքիոյ՝ Հայոց ցեղասպանութեան անպատիժ ժխտումը եւ առանց պատասխանատուութեան ենթարկուելու հայոց սրբատեղիներու շարունակական պղծումը յանգեցուցած են վերջերս տեղի ունեցած աննախադէպ մշակութային ցեղասպանութեան՝ հայ քրիստոնէական ժառանգութեան նկատմամբ, Ազրպէյճանի ենթակայութեան տակ գտնուող Նախիջեւանի մէջ, ուր 1997-2006 թուականներուն Ազրպէյճանի կառավարութիւնը ջնջած է տարածաշրջանի հայկական անցեալի իւրաքանչիւր հետք, որ կը ներառէր 90 եկեղեցի, 6000 խաչքար, ներառեալ՝ Ջուլայի յայտնի խաչքարերը, որոնցմէ մէկուն կրկնօրինակը 2015-ին տեղադրուած է Քուրաո նահանգի Հայոց Ցեղասպանութեան յուշահամալիր-այգիին մէջ»:

Մաքրոն Ստորագրեց Ապրիլ 24ը Հայոց Ցեղասպանութեան Հոհերու Յիշատակի Օր Հռչակելու Մասին Համաձայնագիրը

Նախագահ Մաքրոն

Ֆրանսայի հայկական կազմակերպութիւններու համակարգող խորհուրդի համանախագահ Ֆրանկ Փափագեան Ֆէյսպուքիի էջինմիջոցով կը տեղեկացնէ, որ Ապրիլ 10ին էմանուէլ Մաքրոն հրամանագիր ստորագրեց, Ապրիլ 24ը պաշտօնապէս հռչակելով «Հայոց Ցեղասպանութեան զոհերու յիշատակի օր»:

Հրամանագիրին մէջ կը նշուի, որ իւրաքանչիւր տարի Ապրիլ 24ին, Ֆրանսայի մէջպիտինշուի Հայոց Ցեղասպանութեան յիշատակման ազգային օրը: Ամէն տարի այդ օրը Փարիզի եւ այլ քաղաքներու մէջ ձեռնարկներ տեղիպիտի ունենան:

Վերապրող 108ամեայ Եպրաքսիան Յարգանքի Տուրքը Մատուցեց Ծիծեռնակաբերդի Բարձունքին

108ամեակ վերապրող Եպրաքսիա Գէորգեան

«Արմենիքեան»- Հայոց Ցեղասպանութիւնը վերապրած, Կարսէն գաղթած Եպրաքսիա Գէորգեանին՝ Ապրիլ 24ին Ծիծեռնակաբերդի յուշահամալիրի մէջ ծաղիկներ խոնարհելու ցանկութիւնը իրականացաւ:

Եպրաքսիա տատիկին հարազատները Հայոց Ցեղասպանութեան թանգարան-հիմնարկ հիմնադրամէն նախապէս անցագիր ստացած էին, որ Եպրաքսիա տատիկին կարենան մեքենայով հասցնել մինչ յուշահամալիր, ապա սայլակով ուղեկցիլ անոր:

Ծաղիկներ խոնարհելէն ետք տատիկը խօսեցաւ նաեւ լրագրողներու հետ, պատմեց, թէ ինչպէս գաղթած է: «Կարսէն գաղթած ենք Օշական, յետոյ Աշտարակ, Եղուարդ, սակայն մարդոց հա-

մար այնտեղ արդէն տեղ չկար: Յետոյ գացինք Գիւմրի: Այնտեղ հանդիպեցանք Ասքանազ Մռաւեանին (եղած է ԽՍՀՄ Կեդրոնական Գործադիր Կոմիտէի անդամ, յեղափոխական, պետական գործիչ, խմբ.), որ մեզ տարաւ Երկու յարկանի տուն մը: Ան մեզի ըսաւ՝ «մտէք այստեղ, եղալ գացէք, մինչեւ տեսնենք, ինչ կ'ըլլայ», պատմեց տատիկը:

Եպրաքսիան չկրցաւ շարունակել պատմութիւնը, թէւ պատմելու շատ բան ունէր:

Անձնագիրին մէջ անոր ծննդեան թուականը նշուած է 1914, սակայն ինչպէս անոր թոռը կը նշէ՝ տատիկը ամէն առաջ ծնած է եւ վերջերս նշած է իր 108ամեակը:

Պոլսոյ Մէջ Ոստիկանութիւնը Արգիլած է Հայոց Ցեղասպանութեան Ոգեկոչման Արարողութիւնը

Պոլսոյ մէջ բողոքի ցույցը:

«Էրմենիհայեր», - Թրքական ոստիկանութիւնը չէ արտօնած Պոլսոյ Սուլթան Ահմետ Կոթաքի հրապարակին վրայ Հայոց Ցեղասպանութեան նուիրուած յիշատակման արարողութիւն իրականացնելը: Կը նշուի, որ արարողութիւնը նախաձեռնած էր «Թուրքիոյ Մարդու իրաւունքներու ընկերակցութեան» Պոլսոյ մասնաճիւղի ցեղապաշտութեան ու խտրականութեան դէմ յանձնաժողովը:

Ոստիկանութիւնը պատճառաբանած է, որ Պոլսոյ իշխանութիւնները չեն արտօնած արարողութեան իրականացումը:

Միջոցառման մասնակցելու նպատակով Սուլթան Ահմետ հրապարակ եկած էին նաեւ Թուրքիոյ խորհրդարանի հայ երեսփոխան Կարօ Փայլանը: Աւելի ուշ, Փայլան արարողութեան մասնակցելու նպատակով Պոլիս եկած Ֆրան-

սայի խորհրդարանի պատգամաւորներուն հետ միասին մամուլի ասուլիս տալու նպատակով հեռացած է հրապարակէն: Ասուլիսը տեղիպիտի ունենայ Մարդու իրաւունքներու միութեան շէնքին մէջ:

Թեմայի վերաբերեալ թրքական «Evrensel» լրատուական կայքին տուած մեկնաբանութեան մէջ Փայլան յիշեցուցած է, որ ամէն տարի այդ նոյն հրապարակին վրայ մամուլի ասուլիս տուած են 1915ի Ապրիլ 24ին հայ մտաւորականներու ծերբակալութիւններու ու սպանութիւններու նիւթով:

«Այս տարի յիշատակի միջոցառումը արգիլուեցաւ: Ոստիկանութիւնը մեզի տեղեկացուց, որ արգիլուած է: Չկրցանք իրացնել սահմանադրութեամբ մեզի տրուած մամուլի ասուլիս իրականացնելու իրաւունքը», ըսած է հայ երեսփոխանը՝ անելցնելով, որ Հայոց Ցեղասպանութեան խնդիրին լուծուածն ուղիղ իշխանութիւնը կը նախընտրէ լռեցնելու ճնշել հանրութիւնը:

«Բոլոր այն յանցագործութիւնները, որոնց հետ չեն առերեսուիր, կը կրկնուին եւ ցաւօք, այսօր ալ կը տեսնենք այդ յանցագործութիւններու կրկնութեան հետեւանքները», ըսած է ան:

Վարագավանքը՝ Աւերման Վտանգի Առջեւ

Վարագայ վանքը՝ փլատակ:

«Ակունք», «Վան Փոսթասը», - Վանի կարեւոր պատմական արժեքներէն մէկը համարուող Վարագավանքը պահպանութեան տակ չէ առնուած, որուն պատճառով վանքի կանգուն մնացած հատուածներն ալ աւերման վտանգի տակ կը գտնուին:

8-11-րդ դարերուն կառուցուած պատմական Վարագավանքը կը գտնուի Վարագայ լեռան փէշերուն: Ժամանակի ընթացքին քանդուող պատմական եկեղեցւոյ գմբէթը 2011-ի երկրաշարժի պատճառով քանդուած էր:

Յօդուածին մէջ մասնատրապէս կ'ըսուի «Երբ զբօսաշրջիկները կը նային պատմական եկեղեցւոյ հին նկարներն ու զայն կը համեմատեն իրենց հանդիպած տեսարանին հետ, կը ցնցուին: Հատ ուկենտ կանգուն պատերու մնացորդներէն բացի, այլ կանգուն հատուած չէ մնացած: Պատմական կառոյցին մէջ մզկիթի ու մզկիթի զուգարանի մը գոյութիւնը զարմանք կ'առաջացնէ զբօսաշրջիկներուն մօտ: Կանգուն մնացած հատուածներու բանալիները գիւղի իմամին մօտ են, իսկ այն պնդումները, որ պատմական կառոյցին պատկանող քարերը, գիւղացիները կ'օգտագործեն տուներու պարտէզներու կառուցման մէջ, ցոյց կու տան եկեղեցւոյ ամենաթող վիճակը: Այցելուներն ալ իրենց հերթին կ'ըսեն, որ եթէ եկեղեցիները նախկին տեսքը պահպանէին, գիւղի ու շրջակայքի ճակատագիրը կրնար փոխուիլ»:

Ըստ յօդուածագիրին, նախորդ տարիներուն օրակարգի վրայ էր եկեղեցւոյ վերանորոգման նախագիծը եւ անոր մէջ կառուցուած մզկիթը քանդելու, մէկ այլ յարմար վայրի մէջնորդ կառուցելու նախագիծը, սակայն այդ ուղղութեամբ մինչեւ այսօր որեւէ յստակ քայլ չէ առնուած, սպասում ալ չկայ, որ կը կատարուի:

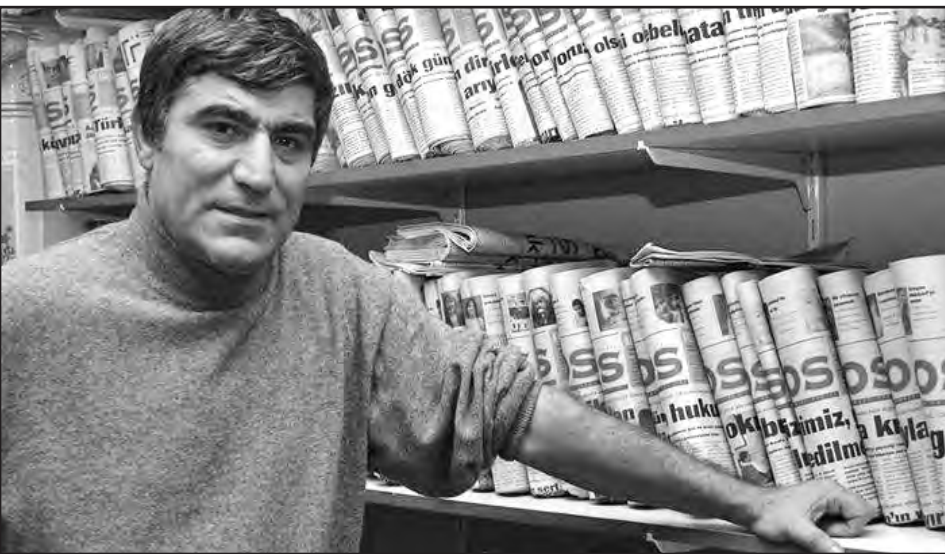
Քուինզ Դամալսարանի ...

շար. Երդ Էջէն

(University of Waterloo, Bsc & MS in Computer Engineering) եւ իր դոկտորականի վկայականը ստացած է Թորոնթօ համալսարանէն (University of Toronto): 1997էն ի վեր կը պաշտօնավարէ Քուինզ համալսարանէն ներս, ուր նաեւ ստանձնած է վարչական պաշտօններ, միաժամանակ կը շարունակէ իր հետազոտութիւնները համակարգչային ճարտարագիտութեան ոլորտէն ներս:

Պոլսոյ մասնաճիւղին համահեղինակ է Computer Organization and Embedded systems գիրքի Երդ վերահրատարակութեան, McGraw Hill հրատարակչական ընկերութեան հրատարակած յայտնի գիտական դասագիրքի մը, որ կ'օգտագործուի Հիւսիսային Ամերիկայի եւ համաշխարհային զանազան համալսարաններու մէջ: Ան նաեւ հրատարակած է հետազոտական ուսումնասիրութիւններ եւ յօդուածներ՝ իր ճիւղին վերաբերող յայտնի պարբերականներու մէջ:

«Շատ Մի՛ Պրպտեր. Հրանդը Յիշէ՛»

Հրանդ Տիւրք

Հրակ Փափագեան

Օգոստոս 2014. Նոր հասած էի Պոլիս:

Կորսնցնելու ժամանակ չունէի. պէտք էր անմիջապէս նետուիլ հետազոտական դաշտ, որպէսզի 28 օրուան ընթացքին հաաքէի տեղեկութիւններ այնքան, որքան պէտք էր պոլսահայոց մասին համալսարանական աշխատութիւնս հիմնաւորելու համար:

Պոլսահայ բարեկամներս շատ քիչ էին տակաւին, ընդամենը՝ երեք հոգի: Կարճ ժամանակի մէջ ծանօթութիւնս ընդարձակելու համար ստիպուած էի անձնապէս նետուելու միջավայրէ միջավայր, երբեմն նոյնիսկ խափնուած, ամէկտուրեմէն զիջելու գնով: Պիտի երթայի իմ, ուր պոլսահայեր կային. իսկ ո՛ր երթալ Կիրակի օրով, եթէ ոչ ժամ՝ եկեղեցի:

Ընկերոջ մը խրատին ականջ տալով՝ ուղղուեցայ դէպի Ս. Սանդուխտ եկեղեցի, որուն անուանակոչութեան տօնն էր այդ օր:

Շուրջ երեք քառորդ ժամ տեւած ուղեւորութեամբ մը հանրակառքով հասայ Ռումելի Հիսար: Պոլսոյ մէջ մինչ այդ տեսած ամենագեղեցիկ թաղամասերէս մէկն էր անիկա, անկասկած: Քանի մը վայրկեան Վոսփորի ափին քալելէ ետք, թեքուեցայ ձախ ու սկսայ բարձրանալու ոլորապտոյտ եւ նեղ փողոցով, ետիս

թողելով կապոյտը Պոլսոյ: Քանի մը վայրկեան ալ այդպէս՝ հասայ Ս. Սանդուխտ, 18րդ դարու վերջերուն կառուցուած այդ սիրուն եկեղեցին:

Մօտեցայ յաւարտ պատարագի ընդունելութիւնը կազմակերպող տիկիններուն, ներկայացուցի ինքզինքս, Պոլիս գալու շարժառիթս եւ նիւթս: «Յարու՞թ աղբարիկին հետ խօսէ, լաւ հայերէն գիտէ, ուզած նիւթերուդ մասին քեզի լաւ մը կը պատմէ», ըսին՝ մատնացոյց ընելով յաղթանդամ տղամարդ մը, որուն տարիքը յիսունի շուրջ ըլլալու էր: Յարու՞թ աղբարիկին հետ խօսեցանք պոլսահայոց ներկայ վիճակէն. ցաւով պատմեց հայախօսութեան անկումին մասին, երիտասարդութեան համայնքային կեանքէն հետզհետէ հեռացման մասին, յիշեց իր հօրմէն լսած պատմութիւնները՝ ջարդէն մինչեւ հանրապետական տարիներու հալածանքներ եւ դժոխարարութիւններ: «Նախնիներու գերեզմաններուն տեղը անգամ չեմ գիտեր կոր», ըսաւ խեղդումով ձայնով, արցունքները զսպելով: «Մեր յոյսը դուք էք, երիտասարդները», ամփոփեց իր խօսքը, շեշտը դնելով լեզուի եւ յիշողութեան պահպանման կարեւորութեան վրայ:

Բաժնուեցայ աղբարիկէն, շուտով հանդիպելու համար ծայրաստիճան տարբեր մօտեցում ունեցող ուրիշ մէկուն: Անի ծեր էր՝ քան Յարու՞թ աղբարիկը: Աթոռի մը նստած էր մինակ, երբ

մօտեցայ, նստայ կողքը, ու հայերէնով բարեկցի: Զգոյշ կերպով նայեցաւ, չպատասխանեց եւ աչքերը փախցուց: Շուարած՝ հարցուցի. «Հայ չէ՞ք», ու կեցութեանս ընթացքին տեղի ունեցած թերեւս ամենախորհրդաւոր զրոյցը սկսաւ, երբ «թուրք եմ», պատասխանեցի՝ հայերէնով:

- Բայց հայերէն կը խօսիք, հայկական եկեղեցի եկած էք, ինչպէ՞ս, ինչո՞ւ
- Թուրք եմ: Հոս բոլորը, որ կը տեսնես, թուրք են՝ ասոնք ամէն ալ թուրք են:

Ո՛չ «հայ եմ», ո՛չ ալ «հայ չեմ» ըսող ծերունին, ընդգծուած զգուշաւորութեամբ՝ հազիւ կը պատասխանէր հարցումներու, անընդհատ շեշտելով Թուրքիոյ ու թրքութեան հանդէպ իր ու նաեւ միւս բոլոր ներկաներուն պատկանելիութիւնը, պնդելով՝ «փաստափորթս թրքական է, թուրք եմ»: Զաղաքացիական եւ ազգային պակտանելիութիւններու տարբերութեան մասին նշումներս ապարդիւն անցան անշուշտ, եւ շուտով հասկացայ, որ մարդուն կատարած պնդումներուն մեկնակէտը անձանօթ սփիւռքահայ երիտասարդիս հանդէպ զգուշաւորութիւնն էր, ինքնապաշտպանութեան բնագոյր, անելի՛ քան գաղափարական համոզումները կամ ինքնութեանական ընկալումները: Երբ յոյսս կտրած՝ հրաժեշտս կու տայի, ծերունին տուաւ իր բանալի պատասխանը. «Շատ մի՛ պրպտեր. Հրանդը յիշէ՛ տես անոր վերջը ինչ եղաւ»:

Պարզ էր, որ անմոռանալի այդ յորդորին պիտի չհետեւէի. պրպտելու համար եկած էի ի վերջոյ: Յետագայ օրերու պրպտումներուս ընթացքին պիտի շարունակէի հանդիպիլ պոլսահայու տարբեր ու հակասական կերպարներու: Ոմանք՝ հայկականութեան հանդէպ անհոգ, ուրացման ընդունակ ըլլալու աստիճան զգոյշ, ինչպէս այդ խորհրդաւոր ծերունին: Ուրիշներ՝ երբեմն «անխոհեմ» ըլլալու աստիճան հայկականութեամբ հետաքրքրուող, ցաւով ու ապրող, ինչպէս նոյն Ս. Սանդուխտի բակին մէջ գտնուող տաքարին Յարու՞թ աղբարիկը:

Իրերամերժ բայց համակեցող այս երկու երեւոյթներուն տարբեր դրսեւորումներուն դեռ կ'անդրադառնանք այս սիւնակով:

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՕՐ ՄԸ ՕԹԹԱՌՈՒԱՅԻ ՄԷՋ ԹԷ ԻՆՅԱԿՆ ԳԱՆԱՏԱԿԻ ԽՈՐԻՐՈՂԱՐԱՆՆԵՐ ԶԱՆՅԳԱԼ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑԵՂԱՍԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

15 տարիներ առաջ, Գանատայի խորհրդարանը Հայկական Ցեղասպանությունը ճանցալ՝ M-380 ծանօթ բանաձևով: Հայ Դատի Յանձնախումբերու եւ անհատ երեսփոխաններու տարիներու հետեւողական աշխատանքին արգասիքը հանդիսացող բանաձեւով Գանատան պաշտօնապէս ընդունեց Հայոց Ցեղասպանութեան պատմական փաստը:

Ստորեւ տրուած յօդուածը, որ առաջին անգամ տպուած է 15 տարի առաջ «Հորիզոն» շաբաթաթերթին մէջ, այդ օրուան եւ տիրող քաղաքական կացութեան մասին գաղափար մը կու տայ:

Կարին Սաղտըճեան

«Պատմական օր»ը այսպէս բան մը ըլլալու է:

Թուական՝ 21 Ապրիլ 2004:

Վայր՝ Օթթաուա, Գանատա:

Ինչպէս հոն հասանք եւ ինչ պատահեցաւ:

Առաւօտուն, Թորոնթոյի մէջ օդերեւոյթը գարնանային պայծառ օդ չի խոստանար. փոթորկախառն անձրեւոտ օր մը կը սպասէ մեզի: Գորշ երկնականաւոր կը ձնէ մեր վերեւ, երբ չորս հոգիով կը տեղաւորուինք ինքնաշարժին մէջ եւ կը բռնենք դէպի Օթթաուա մայրուղին: 401-ը Օթթաուայի նահանգային տնտեսական եւ ընկերային կեանքին մայր երակը կը կազմէ: Անոր վրայ քշելը ովկիանոսի մէջ նաւարկելու կը նմանի: Ինքնաշարժին առջեւ, ետեւ եւ երկու կողմերը ձգող տարածութիւնները անդադար կը յիշեցնեն, որ ասիկա աշխարհի երկրորդ մեծագոյն երկիրն է, ուր մէկ քայլափոխը ոչ մէկ տեղ կը հասցնէ:

Երկրամասը նոր է, ընդհանրապէս անբնակելի: Բնակուած բաժինը դարերէ եկող պատմութիւն մը չունի: 1530-ականներուն, երբ ֆրանսացի հետախույզ Ժաք Գարթիէ Սէն Լօրան գետնի վեր իր բազմաթիւ ծանապարհորդութիւններուն ընթացքին օր մը գետափ մօտեցաւ, ինքզինք գտաւ բնիկ հնդիկներու հաւաքականութեան մը մէջ: Գարթիէի հարցումին, թէ «ո՞ր կը գտնուինք», բնիկները պատասխանեցին՝ «Քանաթա», որ հիւրոն-Իրոքուա լեզուով «բնակեցման վայր» կը նշանակէ: Բնակեցումը հսկայ վայր. աշխարհի ամենէն մեծը:

Ինքնաշարժին ետեւի աթոռին վրայ նստողները կը գանգատին: «Այս ծամբան երկար է. տակաւին վերադարձն ալ կայ»: «Իրիկունն ալ պատարագ ունի», - կ'ըսէ Հայր Սուրբը: «Իրաւունք ունիս, Հայր Սուրբ, բայց ասիկա կրնայ պատմական օր մը ըլլալ», - կը յարէ ընկերակիցս:

Գանատան նկարագրելու ատեն քանակական ածականը սովորական բառ մըն է: Անիկա ունի երկար գետեր, ամենէն մեծ լիճը, ամենէն բարձր աշտարակը եւ աշխարհի ամենէն երկար «անպաշտպան» սահմանը աշխարհի միակ գերութիւնն է: Զմռաննք ըսելու, թէ 1990-ի ՄԱԿ-ի տուալները ցոյց տուին, որ Գանատան աշխարհի մէջ ապրելու լաւագոյն տեղն է՝ որակական ածական մը անելունով անոր յատկանիշներուն: Այսօր անիկա առիթ ունի իր մեծութիւնը անգամ մը եւս փաստելու, թէկուզ այս անգամ փոքր ազգի մը համար, ոչ փոքր ոճիւրի մը առիթով:

Ճամբուն ընթացքին, մեր զգացումները խառն են: Հայկական Ցեղասպանութեան բանաձեւը, որ խորհրդարան ներկայացուեցաւ երեսփոխան Մատլէն

Գանատայի Հայ Դատի յանձնախումբի պատմական հանդիպումը Գանատայի վարչապետ Փոլ Մարթինի հետ, Ապրիլ 21-ին, M-380 բանաձեւի քուէարկութեան նախօրեակին, ժամը 14:15-ին: Նկարը, ձախէն աջ՝ Փոլ Տուքսէն, Արիս Պապիկեան, Երեսփոխան Էլենի Պաքուիանոս, Ռուբէն Գոյումճեան, վարչապետ Փոլ Մարթին, Երեսփոխան Ճիմ Գարիճիանիս եւ երեսփոխան Ճոն Գանիս:

Տալֆոն Կիրայի կողմէ եւ որ երկու օր առաջ քննարկուեցաւ, վտանգի տակ է: Այսօր, M-380 թիով ծանօթ բանաձեւին քուէարկութեան օրն է, սակայն հակառակ վերջին շաբաթներու հայկական լոպպինգին, մետասաներեղ պահուն արտաքին գործոց նախարար Պիլ Կրահամ քաղաքական ռումբ մը պայթեցուց, երբ Ազատական կուսակցութեան խորհրդարանական ֆրակցիային (մեծամասնութիւն) թելադրեց «ոչ» քուէարկել:

Օթթաուայի մէջ խորհրդարան առաջնորդող փողոցները ամայի են: Անձրեւի խոշոր կաթիլներ կը հարուածեն մեր դէմքերը, մինչ հովը անդուլօրէն կ'արգիլէ մեր յառաջընթացը: Արդէն կէսօրէ ետք 4:30 է: Շուտով քուէարկութիւնը պիտի սկսի:

Խորհրդարանի երեք կառույցները գանատական ժողովրդավարութեան սիրտը ըլլալու կողքին, կոթական ծարտարապետութեան գլուխ գործոցներ են: Մենք կ'ուղղուինք սրածայր խաղաղութեան աշտարակը կրող կեդրոնական շէնքը, ուր կը գտնուի խորհրդարանը: Մուտքին՝ ապահովական սովորական խուզարկութեան ենթարկուելէ ետք, Հայ Դատի յանձնախումբի անդամներ մեզի հապճէպով կը ծանօթացնեն ծագումով հայ, նախկին ծերակուտական Ռէյմոնտ Սեթլաքի, որ դէպի վերելակ կը շտապէ: Արագօրէն ձեռնուելէ ետք, սենյաթորը՝ «կը ներէք, չեմ ուզեր ուշանալ», ըսելով կը հեռանայ: Սակայն նկատելով մեր մտահոգ դէմքերը, վերելակին մէջէն կ'ըսէ. «Մի՛ մտախոգուիք, հարցը լուծուած է, տան տիլ (done deal)»:

Տան տիլ, պիզնըսի գրքին մէջ՝ անշրջելի օրէնք, իսկ մեզի համար Սեթլաքի կարծեք Աստուծոյ կողմէ պատգամ մը փոխանցած ըլլալ՝ իր շեշտակի երկու վանկերով: Ան շատ լաւ գիտէր, թէ ինչ կ'ըսէր: Վերջին շաբաթներուն Սեթլաք Սեթլաքի իր քաղաքական կապերը օգտագործելով կարելորդ աշխատանք տարաւ Հայկական Ցեղասպանութեան բանաձեւին ուղղութեամբ:

Խորհրդարանին մէջ կացութիւնը հետեւեալն է. մօտաւորապէս 150 գանատահայեր եւ նոյնքան գանատացի թուրքեր նստած են դէմ դիմաց գտնուող օթեակներու մէջ: Հայկական կողմի առաջին շարքը կը գրաւեն Գանատայի թեմի առաջնորդներ, Հայր սուրբեր, Հայաստանի դեսպան Արա Պապեան, կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներ, ինչպէս նաեւ հայորդիներ: Դիմացը՝ թրքական կողմն է. կեդրոնական դէմքը Օթթաուայի մէջ Թուրքիոյ դեսպանատան կցորդն է, որ վերջին շաբաթներու ընթացքին երկու անգամ դիմեց խորհրդարանականներուն յանձնարարելով

«ոչ» քուէարկել, այլապէս Անգարայի հետ Օթթաուայի կապերը կրնան վտանգուիլ: Երկու կողմերուն միջեւ կը գտնուի խորհրդարանի գետնայարկի սրահը, որուն 301 անդամները կը սկսին իրենց տեղերը գրաւել՝ օրակարգի վրայ ունենալով քանի մը բանաձեւ, որոնցմէ վերջինը Հայկական Ցեղասպանութիւնն է:

Վերը նստած, ինչ կ'անցնի իւրաքանչիւրի մտքէն չեմ գիտեր, սակայն պատմական պահուան ծանրութիւն կը տիրէ: Հաշուետուութեան պահ մը. ոճիւրէն մօտաւորապէս դար մը ետք՝ երկու ժողովուրդի ներկայացուցիչներ դարձեալ դէմ դիմաց: Եւ անոնց միջեւ խորհրդարան մը՝ մարդու իրաւունքներու եւ ազատութեան ջահակիր: Սեղանին վրայ ծշմարտութիւնը նժարի մէջ. պատմական փաստը, թէ 1915-ի Հայկական Ցեղասպանութիւնը ոճիւր է մարդկութեան դէմ:

Գանատայի մէջ մարդկային իրաւունքի վերաբերող բանաձեւեր կրնան պատրաստուիլ եւ խորհրդարան ներկայացուիլ առ ի քննութիւն: Նման օրինակներու հիմքը կը կազմէ գանատական Սահմանադրութեան մաս կազմող Մարդու Իրաւունքի եւ Ազատութեան հատուածը, որ Սահմանադրութեան կցուեցաւ 1982-ին, երբ վարչապետ Փիեռ Թրիստո Անգլիայէն Օթթաուա փոխադրեց երկրին օրինագիրքը:

Վարը՝ խորհրդարանի բանքերը քանի մը օրինագիծ քուէարկութեան դնելէ ետք, կ'անցնի M-380-ին: Անոր աջ կողմը նստած են իշխող Ազատական կուսակցութեան անդամները, իսկ ձախ կողմը ընդդիմադիր Պահպանողական, Պիզնէս-Բարեփոխում եւ Նոր Դեմոկրատ կուսակցութեանց երեսփոխանները: Խօսնակը երկու լեզուով (ֆրանսերէն, անգլերէն) կը հաշուէ քուէները նախ՝ ձախ կողմի, որ մեծամասնութեամբ «այո» կը քուէարկեն, ապա աջ կողմի, ուր «ոչ»երը բազմաթիւ են: Ծափահարութեանց արձագանգը կը տարուբերի հայկական եւ թրքական կողմերուն միջեւ: Նկատելի է, որ կառավարութեան անդամները «ոչ» կը քուէարկեն, սակայն Ազատական միւս խորհրդարանականները մեծամասնութեամբ՝ «այո»: Վերջապէս բանքերը կու տայ արդիւնքը՝ 153 «այո» եւ 68 «ոչ». բանաձեւը կ'անցնի:

Հայկական կողմը յուզումի եւ ցնծութեան պահուան մէջ կը կորսնցնէ իր կարգապահութիւնը. ապահովութեան հսկող անձնակազմը կը միջամտէ: Մտքէս կ'անցնի հետեւեալ մտածումը. աշխարհ կը գործէ բնագիտութեան անփոփոխելի օրէնքով, ոչ մէկ բան կը կորսուի, ոչ մէկ բան կը մոռցուի:

Վարէն վեր կը բարձրանայ Ազատական խորհրդարանական Ճիմ Զարաճիանիս, որ խումբ մը այլ երեսփոխաններու հետ հայկական լոպպինգի հրետանին կը կազմէ: Փորթոքըլը մէկ կողմ դրած ան կը յուզուի, կու լայ եւ կ'ողջագործուի Հայր սուրբերուն եւ դեսպանին հետ: Զուս նստած երկու տեղացի երիտասարդուհիներ կը զարմանան, երբ կը դիտեն շուրջի յուզումախառն իրարանցումը: «Որո՞նց հետ եկած էք», կը հարցնեն փորձելով հասկնալ, թէ ինչը մղած է զիրենք ներկայ գտնուելու: «Սարա Զորինիկի ընտանեկան պարագաներն ենք», կ'ըսէ անոնցմէ շէկը: Նովա Սքոթիա նահանգէն Սարա Զորինիկ հազարաւոր հայ երեսփաներ փրկած է 1922-ի Զմիռնիոյ ջարդերէն:

Երբ խորհրդարանէն դուրս կու գանք, շրջակային մէջ համեցող գանատացի թուրքերու եւ հայերու միջեւ տեղի կ'ունենան հետեւեալ բնոյթով վիճաբանութիւններ.

- Գանատացի թուրք երիտասարդ մը. «Ցեղասպանութիւն, ինչ: Այո, մարդիկ մեռան կռիւի ընթացքին, բայց ձեր նկարագրածին պէս բաներ չպատահեցան»:

- Հայ տարեց մը. «Ես քեզի չեմ հաւատար. ես մեծ մօրս եւ մեծ հօրս պատմածին կը հաւատամ»:

- Ուրիշ թուրք մը. «Ինչո՞ւ համար հոս կը բերէք ձեր հարցերը. գանատական խորհրդարանը պէտք չունի պատմութեան դատաւորը ըլլալու»:

- Հայ երիտասարդ մը. «Ինչ որ ես ներսը լսեցի այդ չէր: Բանաձեւը կ'ըսէր Հայկական Ցեղասպանութիւնը մարդկութեան դէմ ոճիւր է: Մեր երկուքին հարցը չէ միայն»:

Վերջին թուրք երիտասարդին կարծիքը ներկայացուցչական է հատուածի մը, որուն տեսակէտը տեղ պիտի գտնէր նաեւ յաջորդող օրերու օրաթերթերուն մէջ: Ըստ ասոնց, փոքրամասնութիւններ իրենց հարցերը այս երկիրը պէտք չէ բերեն. հակառակ պարագային, բազմաթիւ ազգութիւններ (ինչպէս ուքրաինացիներ, պոսնիացիներ) կրնան նոյն քայլին դիմել խորհրդարանէն պահանջելով դատապարտումի բանաձեւեր որդեգրել իրենց դէմ գործուած ոճիւրներու գծով: Այս երկիրը, ըստ նոյն մտածումին, պատմական հարցեր չունի. մարդիկ հոս կու գան իրենց պատմութիւնները ետեւ ձգելով եւ նոր կեանք մը սկսելով՝ նոր աշխարհի մը մէջ:

Քանի մը խօսք այս մասին, թէ Հայկական Ցեղասպանութեան բանաձեւը ինչպէս իր ծամբան գտաւ երկրին քաղաքական խաղին մէջ, որովհետեւ քուէարկութիւնը, ինչպէս որեւէ որոշում, յաջողեցաւ քաղաքական որոշ ազդակներու ներգործութեամբ:

Առաջին. վարչապետ Փոլ Մարթին, որ Գրէթիէնի յաջորդեց, Դեկտեմբեր 2003-ին խոստացած է իր ընտրութենէն ետք խորհրդարանէն ներս «Ժողովրդավարութեան պակաս»ը վերացնել: Ժողովրդավար լաւագոյն երկիրներուն մէջ ալ յաճախ իշխող կուսակցութիւնը իր շարքերէն ներս այլախոհութիւն չի հանդուրժեր՝ քաղաքական իր ծրագիրը չխոչընդոտելու նպատակով: Վարչապետ Մարթին թէի կառավարութեան անդամներուն պատրադրեց դէմ քուէարկել, սակայն խորհրդարանի միւս Ազատական անդամները ազատ ձգեց: Այս վերջինները քուէարկեցին ըստ իրենց խղճին՝ հեռանալով կառավարութեան վարքա-

Հայաստան Առաջին Պետությունն է, Որ Միացավ St. Jude Global Alliance-ին

Աննա Յակոբյան կը ստորագրէ St. Jude Alliance-ի մաս կազմելու պայմանագիրը, Ապրիլ 12, Մեմֆիս:

Հայաստանն առաջին պետությունն է, որ համաձայնագիր կնքեց աշխարհի լաւագոյն հիւանդանոցներէն մէկուն՝ Միացեալ Նահանգներու Մեմֆիս քաղաքին մէջ գտնուող Սուրբ Յովայի մանկական հետազոտական հիւանդանոցին (St. Jude Children's Research Hospital) հետ: Համագործակցութեան յուշագիրը կնքուեցաւ Ապրիլ 12ին Սուրբ Յովայի մանկական հետազոտական հիւանդանոցին, Հայաստանի մանկական քաղցկեղի եւ արեան հիւանդութիւններու կենտրոնին եւ «City of Smile - Ժպիտների Զաղաք» բարեգործական հիմնադրամի միջոցով: Համաձայնագիրները ստորագրեցին ՀՀ վարչապետի տիկին, «City of Smile - Ժպիտների Զաղաք» բարեգործական հիմնադրամի հոգաբարձուներու խորհուրդի նախագահ՝ Աննա Յակոբյան, Հայաստանի մանկական քաղցկեղի եւ արեան հիւանդութիւններու կենտրոնի մանկական ուռուցքաբան՝

Գէորգ Թամամեան, Սուրբ Յովայի մանկական հետազոտական հիւանդանոցի փոխտնօրէն՝ Քարլոս Ռոտրիգեզ-Կայլանտօն եւ հիւանդանոցի եւրասիական տարածաշրջանի տնօրէն՝ Սիմա Ջեհան: Սոյն համաձայնագիրով Հայաստանը կը միանայ St. Jude Global Alliance-ին, որուն միջոցով անելի արդիւնաւէտ կերպով պիտի կարենայ պայքարիլ մանկական քաղցկեղին դէմ:

Միանալով St. Jude Global Alliance-ին, Հայաստան պիտի միանայ այլ երկիրներու, որոնք միասին պիտի լուծեն մանկական ուռուցքաբանութեան ոլորտի մարտահրաւերներն ու պիտի ապահովեն ախտորոշում եւ բուժում քաղցկեղով հիւանդ երեխաներուն համար:

Ստորագրման արարողութենէն ետք, Աննա Յակոբյան շեշտեց, որ համաձայնագիրը չափազանց կարեւոր քայլ է քաղցկեղի դէմ պայքարին:

«Հայաստանի Մէջ տարեկան կ'ար-

ծանագրուի մանկական քաղցկեղի հարիւր դէպք եւ մեր նպատակն է օգնել այդ երեխաներուն՝ յաղթահարելու հիւանդութիւնը: Սուրբ Յովայի մանկական հետազոտական հիւանդանոց այցելութիւնը ու նաեւ այս համաձայնագիրը չափազանց կարեւոր է, եւ մենք պէտք է ընդօրինակենք հիւանդանոցի լաւագոյն փորձը», ըսաւ տիկ. Յակոբյան՝ եւս մէկ անգամ շեշտելով, որ իր ամենամեծ երազանքն է, որ պէսգի Հայաստանի մէջ ալ նման կենտրոն ստեղծուի եւ հայ մանկները ստիպուած չըլլան քաղցկեղի բուժման համար մեկնելու արտերկիր:

Սուրբ Յովայի մանկական հետազոտական համալսարանի փոխտնօրէն Քարլոս Ռոտրիգեզ-Կայլանտոյն շեշտեց, որ Հայաստանի անդամակցութիւնը չափազանց կարեւոր է եւ մօտ ապագային շարք մը երկիրներ նոյնպէս պիտի անդամակցին նախագիծին:

Սուրբ Յովայի մանկական հետազոտական հիւանդանոցը քաղցկեղի դէմ պայքարի աշխարհի լաւագոյն կենտրոնն է: Այս հիւանդանոցին մէջ, շնորհիւ բժշկական անձնակազմի եւ անընդհատ զարգացող բժշկական ծառայութիւններու, հնարաւոր կ'ըլլայ փրկել քաղցկեղով հիւանդ երեխաներուն ութուն տոկոսը: Հիւանդանոցին մէջ սնունդը, կեցութիւնն ու երթեւեկութեան ծախսերը անվճար են: Հիւանդանոցի ղեկավարութիւնը, բարերարներն եւ բժշկական անձնակազմը վստահ են, թէ երեխայ պէտք չէ մահանայ քաղցկեղէն նիւթական դժուարութիւններու պատճառով: Այժմ հիւանդանոցը ունի 11 միլիոն նոյիրատու, որոնք ամսական հիւանդանոցի հաշուեհամարին կը փոխանցեն 25 տոլար: Հիւանդանոցին տարեկան պիտոճէն կը կազմէ մէկ միլիառ տոլար:

Նիկոլայ Ազնաւուր Կոչ Ըրաւ Գալու Հայաստան ու Երկիրը Դարձնելու Աւելի Բարգաւաճ

Նիկոլայ Ազնաւուր

«Արմենփրես», - Հայոց Ցեղասպանութեան 104րդ տարելիցին Մեծ Եղեռնի զոհերուն յիշատակը յարգելու նպատակով, Ապրիլ 24ին Ծիծեռնակաբերդի բարձունք եկած էր նաեւ ֆրանսահայ երջանկայիշատակ երգիչ Շառլ Ազնաւուրի որդին՝ Նիկոլայ Ազնաւուրը:

Լրագրողներուն հետ զրոյցի ընթացքին ան նշեց, որ այստեղ եկած է իրողը ընտանիքին անունով:

«Ես կոչ կ'ընեմ բոլորին գալու եւ այստեղ ըլլալու ոչ միայն Ցեղասպանութեան օրը: Կոչ կ'ընեմ Հայաստանի մէջ սկիզբ դնելու նոր նախագիծերու, օգնելու՝ դարձնել երկիրը անելի բարգաւաճ», - ըսաւ Նիկոլայ:

Հարցումին, թէ ի՞նչ զգաց երբ անմար կրակին մօտեցաւ՝ ան նշեց.

«Զգացի այն, ինչ զգացած եմ հօրս կողքին ըլլալով: Ես զգացի, որ այսօր ան մեզի հետ է՝ ճիշդ այնպէս, ինչպէս միւս բոլոր այն մարդիկ, որոնք եկած են յարգելու Հայոց Ցեղասպանութեան զոհերու յիշատակը:

Կը կարծեմ անոր ցանկութիւնը պիտի ըլլար, որ այսօր ես իմ ողջ ընտանիքիս անունով այստեղ ըլլամ»:

Join us

[www.facebook/
Torontohyepaper](https://www.facebook.com/Torontohyepaper)

Հայաստանի Մէջ Առաջին Անգամ Կատարուած է Կենդանի Նուիրատուէ Լեարդի Փոխպատուաստում

Հայ բժիշկներ կը նշեն լեարդի փոխտուութեան յաջող վիրահատութիւնը:

«Արմենփրես» - Հայաստանի առողջապահութեան պատմութեան մէջ առաջին անգամ կատարուած է

կենդանի նուիրատուէ (donor) լեարդի փոխպատուաստում, յայտնած է ՀՀ առողջապահութեան նախարար

Արսէն Թորոսեան, կառավարութեան Ապրիլ 25ի նիստի ժամանակ: «Երէկ Հայաստանի պատմութեան մէջ

առաջին անգամ ըլլալով կատարուած է լեարդի փոխպատուաստում կենդանի նուիրատուէն մէկ ուրիշին՝ աղջիկէն տրուած է մօրը: Լեարդէն կտոր մը կը վերցուի եւ կը փոխպատուաստուի մէկ այլ մարդու, որուն լեարդը չ'աշխատիր՝ կեանքը փրկելու յոյս տալով անոր: Վիրահատութիւնը կատարուած է «Աստղիկ» հիւանդանոցին մէջ, մեր ռուս գործընկերներու օգնութեամբ, մեր Առողջապահութեան նախարարութեան աջակցութեամբ: Կուգեմ նաեւ անցնել, որմենք այդ ուղղութիւնը պիտի զարգացնենք: Երկկամի փոխպատուաստման կա-

րիք ունեցող շատ հիւանդներ ունինք, ինչպէս նաեւ լեարդի», ըսած է նախարար Թորոսեան:

Ան անցուցած է, որ կը նախատեսուի յաջորդ տարուան ամսական կարկով գումար նախատեսել նաեւ երկկամի ու լեարդի փոխպատուաստումներու համար: «Յաջորդ տարուան ամսականին մէջ կը ծրագրենք ատոր համար գումար նախատեսել, որպէսզի մեր քաղաքացիներուն կարենանք գոնէ որոշ չափով աջակցիլ, որովհետեւ այդ փոխպատուաստումները կը տատանին 100 հազար տոլարի շուրջ», նշած է նախարարը:

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՕՐ ՄԸ...

շաբ. 10րդ էջէն

գիծէն: Իսկ վարչապետը ինք բացակայեցաւ քուէարկութեան նիստէն, ինչ որ դրական պատգամ մը կը ներփակէր M-380-ի քուէարկութիւնը յաջողցնելու ուղիով:

Երկրորդ, խորհրդարանի Անհատական Առաջարկի (Private Members Motion) օրէնքը փոփոխութեան ենթարկուեցաւ: Նախապէս անհատական օրինագիծեր կը մերժուէին, եթէ միաձայնութեամբ չընդունուէին խորհրդարանին

կողմէ: Օրէնքի փոփոխութենէն ետք, անհատական առաջարկ մը կ'ընդունուի պարզ մեծամասնութեամբ: Այս ձեւով էր, որ Մատլէն Տալֆոն Կիրալի M-380 բանաձեւը ընդունուեցաւ:

Երրորդ, բացուած այս դռները կրնան շուտով գոցուիլ, եթէ Հայկական Ցեղասպանութեան թղթածրարը եւ լոպպին կազմ ու պատրաստ չըլլային: Հայ Դատի յանձնախումբի անդամներ, ինչպէս նաեւ հայ թէ տեղացի խորհրդարանականներ վերջին ամսուան ընթացքին ամէն տեսակի աշխատանք տարին, որպէսզի բանաձեւը խորհրդարան հասնի

իրբեւ մարդու իրաւունքի արտայայտութիւն: 1980-ականներէն ի վեր այս հինգերորդ փորձն էր (նոյնինքն Տալֆոն Կիրալի երրորդը) եւ յարատեւութիւնը ինքզինքն արդարացուց:

Սակայն աշխատանքը չէ աւարտած: Արեւմտեան եւրոպական կարգ մը երկիրներու եւ Գանատայի մէջ հրէական Զոլոքոսթը մերժելու կամ ուրանալու որոնք քայլ համազօր է քրէական յանցագործութեան եւ հետեւաբար՝ ենթակայ է դատական հետապնդումի: Նոյնը պէտք է ըլլայ պարագան Հայկական Ցեղասպանութեան, մանաւանդ որ, երբ

երկրի մը գերագոյն օրէնսդիր մարմինը՝ խորհրդարանը, որդեգրած է որոշում, որ զայն կ'որակէ մարդկութեան դէմ ոճիր: Այս տրամաբանութիւնը առիթ կու տայ, որ յետ այսու, Հայ Դատի աշխատանքները տարուին ձեռք ձգուած այս իրաւունքին լրիւ գիտակցութեամբ:

Աւելին. եթէ խորհրդարանը երկրի մը ընտրեալ, ներկայացուցչական բարձրագոյն մարմինն է, ապա անոր որոշումները պարտադրիչ են իրենց կառավարութիւններուն համար:

ՀՕՄԻ Ամենօրեայ Վարժարանի 3րդ Դասարանի Աշակերտները Կը Գրեն՝ Ապրիլ 24ի Առիթով

Կանք, Պիտի Լինենք ու Դեռ Շատանանք

Եթէ կ'ուզենք շատանալ, պէտք է մեր գեղեցիկ լեզուն չմոռնանք ու միշտ գործածենք: Շարլ Ազնաուրը մեզի մեծ օրինակ թող ըլլայ՝ հպարտ զգալու մեր ազգով եւ հայրենիքով: Հետեւինք օրինակին, թուրքին փաստելու, որ հակառակ իր չարագործութեան, մենք տակաւին կանք, պիտի լինենք ու դեռ շատանանք:

Լիանա Շամահեան

104 տարիներ առաջ, թուրքը իր ջարդով հայ ազգը կործանել ուզեց, որպէսզի ցիշուի հայ անունը եւ այդ պատճառով ալ գրաւեց մեր պատմական Հայաստանը, բայց հայը զօրաւոր կամքի տէր է, հակառակ իր բոլոր դժուարութիւններուն, ան չմոռցաւ իր լեզուն ու իր հայրենիքը: Մենք՝ հայերս, թէ՛ հայրենիքի եւ թէ՛ սփիւռքի մէջ, հպարտութեամբ կ'ըսենք. «Ո՛վ թուրք, դունչեսյաջողած, որովհետեւ մենք կանք, պիտի լինենք ու դեռ շատանանք»:

Կարէն Մարտիկեան

Թուրքիոյ տուած ջարդէն ազատուող հայերը փոխադրուած են շատ մը օտար երկիրներ: Իրենց առաջին գործը եղած է բանալ հայկական դպրոցներ, հիմնել եկեղեցիներ, որպէսզի շարունակենք ապրիլ: Հայերս շատցանք ու դեռ անելի պիտի շատանանք:

Արտէն Անտրեան

Մեր ազգի գոյատեւման, զարգացման եւ ապագային յաջողութեան հասնելու կարեւորագոյն հիմքերը հանդիսանալու են Հայաստան, Արցախ, Սփիւռք ու հօգի բանակը եւ չմոռնանք հայ Առաքելական եկեղեցին, մշակոյթն ու լեզուն:

Նարէ Վարդանյան

Հպարտ եմ, որ հայ եմ: Լեզուս եւ կրօնքս շատ կը սիրեմ եւ բնաւ պիտի չմոռնամ: Կ'երազեմ երթալ Հայաստան եւ տեսնել իմ հայրենիքս:

Անտրէ Այնճեան

Հպարտ եմ, Որ Հայ եմ

Ես հպարտ կը զգամ մեր հայ զինուորներով: Անոնք մեզի մեծ օրինակ են, թէ ինչ ըսել է հայ ըլլալ: Կը կռուին, որպէսզի տէր կանգնին մեր հայրենիքին, որ չկորսուի: Այդ պատճառով կ'ուխտեմ հաւատարիմ մնալ ու հպարտ զգալ, որ կը պատկանիմ հայ ազգին:

Անճէլինա Պետրոսեան

Հպարտ եմ, որ հայ եմ, որովհետեւ մենք եղանք առաջին քրիստոնէայ ազգը: Ունինք մեր լեզուն՝ հայերէնը, եւ հայրենիքը՝ Հայաստանը: Ունինք մեր հայ զինուորները, որոնք գիշեր-ցերեկ կը հսկեն, որ տէր կանգնին մեր հողերուն: Հպարտ եմ, որ Արարատը մերն է եւ պիտի յաջողինք առնել զայն թուրքերէն:

Սերիլ Խոջեան

Մենք հպարտ ենք, որ հայ ենք: Հպարտ ենք, որ Հայկ Նահապետի յաջորդներն ենք: Հպարտ ենք, որ ունինք հայրենիք՝ Հայաստան: Մենք պատրաստ ենք մեր հայրենիքը պատշպանելու միանալով մեր հայ բանակին: Հայը պիտի չպարտուի եւ պիտի չվախնայ պատերազմելէն եւ պիտի պաշտպանէ իր հողերը:

Հենրիկ Յունանյան

Մենք Մեր Հողերը Կը Պահանջենք

Պատմութենէն գիտենք, որ հայ ժողովուրդը տեղահանուած է: Մենք կը պահանջենք վերադարձնել մեր հողերը եւ կը պայքարինք անարդարութեան դէմ: Մենք կը սիրենք մեր հայրենիքը եւ թոյլ չենք տար, որ օտարները խլեն մեր հողերը: Մենք կը պահանջենք նաեւ, որ իրենք յարգեն մեր լեզուն, կրօնքը եւ մշակոյթը:

Էմիլի Մելիքսեթյան

24 Ապրիլ 1915ին, թուրքերը ոչ միայն մէկուկէս-միլիոն հայեր ջարդեցին ու տեղահան ըրին, այլ նաեւ գրաւեցին մեր պատմական հողերը: Ես կ'ուզեմ թուրքին հետեւիլ օսիւլուսել, որ իրենք չեն գիտեր, թէ հայը որքան կը սիրէ իր ազգն ու հայրենիքը:

Ես ամէն իրիկուն կ'աղօթեմ մեր հայ զինուորներուն համար, որ յաջողին մեր հողերը ետ առնել՝ ցոյց տալու թուրքին, որ մենք տէրն ենք մեր հողերուն:

Նոա Մուշեան

Ո՛վ թուրք ժողովուրդ, դուք կը կարծէք, որ մենք պատրաստ չենք մեր հողերը ետ առնելու: Ամէն տարի ձեզի կը յիշեցնենք ձեր անարդարութեան մասին: Ընդունեցէ՛ք ձեր պապերուն տուած ջարդը հայերուն եւ վերադարձուցէ՛ք մեր հողերը: Մենք պատրաստ ենք շարունակելու մեր պահանջը մինչեւ օր մը յաջողինք:

Գէորգ Արթինեան

Մենք կը կարդանք, կը սորվինք ու կը լսենք, որ ունեցած ենք շատ մեծ հայրենիք, բայց թուրքերը գրաւած են շատ մը հայրենի հողեր: Մենք գիտենք, որ մեծերը գիշեր-ցերեկ կ'աշխատին ու մեր հողերը կը պահանջեն: Մենք ալ, երբ մեծանք, պիտի միանանք մեր մեծերուն ու պահանջենք մեր հողերը:

Սեանա Սարգսեան

Եթէ ես թուրքի մը դիմաց ըլլամ, իրեն կ'ըսեմ՝ դուք ինչ տեսակ ժողովուրդ էք, դուք խիղճ ունի՞ք. ինչպէ՛ս մանուկ երեխաներու երիտասարդներ սպաննեցիք: Վստահենք, որ ձեր արդար պատիժը պիտի ունենաք եւ պիտի վերադարձնէք մեր հողերը: Լաւ է, որ հասկնաք, երբ կ'ըսենք՝ մենք մեր հողերը կը պահանջենք:

Դաիթ Եանիքեան

Հայաստանը հայերուն է եւ ոչ միայն ներկայի Հայաստանը այլ՝ մեր հին պատմական գրաւուած Հայաստանն ալ մերն է: Թուրքը մինչեւ փժանայ, կրնայ ուրանալ մեր իրաւունքները եւ հողերը, բայց չեն կրնար մեր պատմութիւնը փոխել: 104 տարիներ առաջ, 24 Ապրիլ 1915ին, մէկ ու կէս միլիոն հայեր ջարդուեցան, քանի որ չուզեցին ուրանալ իրենց կրօնքը եւ հայրենիքը: Մենք հպարտ հայեր ենք, մեր ներկայութիւնը հիմա կը փաստէ, որ հայ ժողովուրդը կայ ու պիտի մնայ ու շատանայ մինչեւ մեր ամբողջ հողերը ետ առնենք եւ մենք պատրաստ ենք զոհուելու մեր մայր Հայաստանին համար:

Մէրի Աբէլեան

Երբ ես մեծնամ պիտի պահանջեմ իմ պապերու հողերը, որոնք թուրքերը գրաւած են: Իմ հայրիկիս մեծ հայրիկը նշանաւոր բժիշկ եղած է Պոլսոյ մէջ: Ան շատ հողեր ունեցած է, որոնք անիրաւօրէն գրաւուած են թուրքերուն կողմէ: Սակայն, հայրս պահած է բոլոր փաստաթուղթերը: Ես երբ մեծնամ այս թուղթերը պիտի առնեմ եւ մեր հողերը ետ պիտի պահանջեմ: Եթէ թուրք մը տեսնեմ, իրեն կ'ըսեմ, որ մենք հայ պիտի մնանք, ետ տո՛ւր մեր հողերը եւ Արարատ լեռը: Հայերը պիտի մնան այս աշխարհի վրայ եւ մի՛ փոր ձերմեր Հայաստանին տէր դառնալ:

Ճորճ Միսիրեան

Ես մերհողերը կը պահանջեմ, որովհետեւ մեր պապերը մեզի համար կռուեցան եւ փորձեցին յաղթել: Թուրքերը մեզմէ պէտք է վախնան, որովհետեւ հայերը շատ զօրաւոր կամք ունին եւ բանէ մը չեն վախնար: Երբ ես մեծնամ, Զաքն Վարդանի եւ ամէն հայ զինուորներու պէս պիտի ըլլամ: Իրենց պէս քաջ պիտի դառնամ եւ պիտի չմոռնամ, որ մեր պապերը մեզի համար զոհուեցան:

Կարէն Թիթիգեան

Ես կը պահանջեմ թուրքերէն, որ ներողութիւն խնդրեն: Եթէ պատրաստ չեն ընդունելու իրենց սխալը, մենք՝ հայերս, պիտի շարունակենք պահանջել, մինչեւ որ հասնինք մեր նպատակին:

Ես շատ հպարտ եմ, որ հայ եմ եւ ունինք շատ գեղեցիկ հայրենիք՝ Հայաստան:

Քիրա Գազանճեան

Ապրիլ 24

Ամէն տարի հայ ժողովուրդը կը յիշէ Ապրիլ 24ը: Մեր պապերը իրենք իրենց զոհեցին, որ մեր հայ լեզուն եւ պատմութիւնը պահենք եւ քրիստոնէայ մնաք: Մեր եկեղեցին միշտ դռները բաց կը պահէ աղօթելու եւ մեր մոմերը վառելու:

Ապրիլ 24ը պիտի մնայ մեր սիր տերուն եւ հոգիներուն մէջ արթուն: Թող լաւ գիտնայ թուրքը, որ հայը չի մոռնար իր թշնամին: Անոր համար մենք պէտք է աշխատասէր անձեր ըլլանք դպրոցին եւ գործին մէջ, ցոյց տալու, որ հայը միշտ կայ եւ ուժով փայլուն կը մնայ:

Յոլեր Պետրոս

24 Ապրիլ 1915ին թուրքերը ջարդեցին մէկուկէս-միլիոն հայեր: Անոնք յիշատակը բնաւ պիտի չմոռնանք: Միշտ պիտի պաշտպանենք մեր հայ լեզուն եւ ինքնութիւնը: Մեր յոյսն է, որ թուրքերը վերադարձնեն մեր հողերը: Մեր երազն է, որ Արարատ լեռը միանայ Հայաստանին: Մեծ Եղեռնի զոհերուն յիշատակը միշտ պիտի յարգենք:

Սասուն Ապտալեան

Ամէն տարի մենք կը յիշենք Ապրիլ 24ը, կը յիշենք մեր նահատակները, որոնք իրենց կեանքը զոհեցին հայրենիքի սիրոյն համար: Թուրքը պէտք է գիտնայ, որ հայը պիտի չմոռնայ անոր տուած ջարդը եւ պիտի շարունակենք պահանջել մեր հողերը եւ ընդունի տալ իր չարագործութիւնը:

Ռոզալինա Գրիգորեան

Ապրիլ 24ը դարձեալ կը մօտենայ եւ մեզի կը բացատրեն ու կը խօսին մեր նահատակներու մասին ու թուրքին տուած ջարդին մասին: Ես շատ կ'ազդուիմ, երբ կը լսեմ թուրքին չարագործութեան մասին: Կը խոստանամ, երբ մեծնամ, ես ալ տէր պիտի կանգնիմ մեր հայրենիքին եւ թուրքին ցոյց տամ, որ օր մը պատժուի իր ըրած չարագործութեան համար:

Արամ Միքայելյան

Մեծ Եղեռնի 1.5 միլիոն զոհերէն ետք, տասնեակ հազարաւոր հայեր, ապաստան գտան օտար երկիրներու մէջ եւ առանց մոռնալու սկսան պահանջել, որ Թուրքիան ծանչնայ ցեղասպանութիւնը եւ վերադարձնէ գրաւած հայկական տարածքները: Այսօր, ես ես կը միանամ մեր մեծերու պահանջներուն եւ կ'ըսեմ՝ Թուրքիոյ «Մենք տակաւին կանք ու կը մնանք»:

Գոռ Կիրակոսեան

Տէր Կանգնինք Մեր Հողերուն

Մեր նահատակ հերոսներն են, որ պաշտպանած են մեր հողերը: Անոնք մեծ օրինակ են մեզի, որ երբ մեծանք մենք եւ սիրենք նման հայրենասէր ըլլանք, պաշտպանենք մեր հողերը եւ տէր կանգնինք անոնց:

Սօֆիա Սապունճեան

Ես կը խոստանամ, որ երբ մեծնամ, ես ալ տէր-պիտի կանգնիմ մեր հայրենիքին եւ թուրքին պահանջեմ ներողութիւն խնդրել հայ ժողովուրդէն: Բացատրել թշնամիին, որ հայը քաջ է եւ պիտի շարունակէ պայքարիլ մինչեւ, որ հասնի իր արդար իրաւունքին:

Հէնրիկ Յունանեան

Պատմական Հայաստանի հողերը մեզի կը պատկանին: Մենք կը պահանջենք թուրքերէն, որ իրենք ընդունին իրենց մեծ սխալը եւ մեզի վերադարձնեն մեր հողերը: Մենք տէրն ենք մեր հողերուն եւ Արարատ լեռը մերն է: Չենք մոռնար մեր մէկուկէս միլիոն զոհերը: Մարդիկ չարչարուեցան եւ մահացան: Մենք կը պահանջենք մեր հողերը եւ պիտի չդադրինք պահանջել մինչեւ, որ ետ առնենք զանոնք:

Սուէ Օրոնգեան

Արեւմտահայերէն Ուիքիփետիան Արդէն Բաց Է

ՈՒՎԻԿԻՓԵԹԻԱ
Ազատ հանրագիտարան

Արեւմտահայերէն Ուիքիփետիան՝ որպէս առանձին ուիքիհարթակ, արդէն բացուած է: Հանրագիտարանը դեռ նոր է, համարեա դատարկ, եւ շուտով Արեւելահայերէն Ուիքիփետիայէն արեւմտահայերէն յօդուածները պիտի տեղափոխուին Արեւմտահայերէն Ուիքիփետիա, եւ հանրագիտարանը բնականոն հունով արդէն պիտի շարունակէ զարգանալ:

Արեւմտահայերէն Ուիքիփետիայի առաջին յօդուածը կը պատմէ Մայրենի լեզուի օրուան մասին:

Արեւմտահայերէն Ուիքիփետիայի որպէս առանձին հանրագիտարան դառնալու ջանքերուն նպաստած են «Վիքիմեդիա Հայաստան» գիտակրթական հասարակական կազմակերպութիւնը եւ «Գալուստ Կիւպէնկեան» հիմնարկութիւնը, որոնք անցնող տարիներուն աջակցած են Արեւմտահայերէն Ուիքիփետիայի ստեղծման եւ հովանաւորած՝ նախագիծի միջոցառումները:

Արեւմտահայերէն Ուիքիփետիա նախագիծի համակարգող Ազնիւ Ստեփանեանի խօսքով, Արեւմտահայերէն Ուիքիփետիան կրնայ կարելոր խթան հանդիսանալ արեւմտահայերէնի գործածութեան համար:

«Վիքիմեդիա Հայաստան»-ի նախագահ՝ Սուսաննա Մկրտչեան նշած է, որ սա արեւմտահայերէնին վերածնունդ տալու կարելոր քայլ է, հզօր հնարաւորութիւն է արեւմտահայերէնը պահպանելու եւ զարգացնելու, որպէս գիտելիքստեղծելու եւ ստանալու լեզու:

«Ուիքիփետիան կարելոր հարթակ է, ուր արեւմտահայերէնը կարելի է գործածել զանազան ձեւերով՝ կարդալով, խմբագրելով, բարելաւելով եւ ստեղծելով արեւմտահայերէն յօդուածներ: Ուրախ ենք, որ մեր աջակցութիւնը արդիւնաւետ հիմքերու վրայ է: Յոյս ունինք, որ լեզուին տիրապետող բոլոր անհատները այս առիթը կ'օգտագործեն համացանցին մէջ արեւմտահայերէն բովանդակութիւնը զարգացնելու համար», ըսած է «Գալուստ Կիւպէնկեան» հիմնարկութեան հայկական բաժանմունքի տնօրէն՝ դոկտոր Ռազմիկ Փանոսեան:

Արեւմտահայերէն Ուիքիփետիան բաց է բոլորիս համար: Ուիքիփետիայի խմբագրման հնարաւորութիւններուն ծանօթ բոլոր անձիք կրնան իրենց մասնակցութիւնը բերել հանրագիտարանի զարգացման գործին:

Թուրքիոյ Միակ Հայկական Գիւղին Մէջ Պիտի Բացուի Երկրի Առաջին Հայկական Թանգարանը

«Երկիր»,- Թուրքիոյ Հաթայ նահանգին մէջ գտնուող միակ հայկական գիւղին՝ Վազըֆի (Վաքըֆլի- թըք•b7) մէջ պիտի բացուի Թուրքիոյ մէջ առաջին - հայկական թանգարանը: Վաքըֆլի - Հայ Առաքելական եկեղեցւոյ ֆոնտի նախագահ Ճեմ Հափար աղբիւրին յայտնած է, որ այս թանգարանը պիտի ապացուցէ, որ հայերն ու թուրքերը ապրած են եւ կրնան ապրիլ միասին: Հափար նշած է, որ թանգարանը Մշակութիւն նախարարութեան կողմէ յատուկ կարգավիճակ ստացած է եւ անցնուցած, որ Արեւելեան միջերկրածովեան զարգացման գործակալութիւնը կ'աջակցի թանգարանի բացումին: Թանգարանը պիտի ցուցադրէ Վազըֆի մշակութիւն, լեզուի, պատմութեան, խոհանոցի, պարերու վերաբերեալ տեղեկութիւններ:

«Իրականութեան մէջ գիւղական այս թանգարանով կը պատրաստուինք պատմել եւ հայկականութեան, եւ քրիստոնէութեան մասին: Որովհետեւ համայնարան աւարտած մարդիկ կու գան եւ կը հարցնեն, թէ արդեօք Անատոլիոյ մէջ եղած հայկականութիւնը ա՞զգ է, թէ կրօնք. արդեօք այստեղի հայերը Հայաստանէն եկած հայեր են. ի՞նչ եղաւ հայերու հետ: Մենք կարիք ունինք պատմելու», նշած է ան:

Վազըֆի հայկական եկեղեցւոյ վանահայր՝ Աւետիս Թապաշեան նշելով,

Վաքըֆ գիւղի եկեղեցին:

որ մինչեւ 1939 թուականը Հաթայը եղած է Ֆրանսայի իշխանութեան տակ, անցնուցած է, որ Մուսա լեռան ստորոտին Վազըֆի նման 6 գիւղ եղած է, սակայն Հաթայը Թուրքիոյ միասնալէն ետք շրջանի հայերուն մէջ մասը գաղթած է, մաս մըն ալ տեղափոխուած է Վազըֆ. «Վազըֆի մէջ 35 հայ ընտանիք կ'ապրի, սակայն մեծամասնութիւնը արտասահմանի մէջ է: Մեր գիւղին մէջ գրագիտութեան մակարդակը 99 տոկոս է: Եկեղեցւոյ մէջ պատարագները հայերէն կը մատուցենք: Գիւղումի իւրայատուկ բարբառ: Այստեղ բնակողները գիտեն եւ արեւելահայերէն, եւ արեւմտահայերէն, բայց արաբերէն եւ հայերէն խառնուրդով բարբառը մեզի յատուկ լեզու է: Այստեղ բոլորը գիտեն այդ լեզուն», նշած է տէր հայրը:

Անդրադարձ՝ Ժանէթ Գիրէջեանի «Դէմ առ դէմ Անցեալիս հետ» Գիրքին

Արշո Չաքարեան

Արեւմտահայերէնը UNESCOի ցանկին վրայ է՝ որպէս վտանգուած լեզու: Այս մէկը վախ եւ մեծ մտահոգութիւն կը յառաջացնէ մեր մէջ:

Հայ գրողը ընդհանրապէս իր կողքին չունի հրատարակչատուններ կամ պետական նպաստներ, այլ միայն՝ իր անհատական միջոցները, առաւելագոյն պարագային՝ ազգային մը մեկենասութիւնը:

ՀՕՄԻԻԻ Ժանէթ Գիրէջեան, քաջութիւնը ունեցած է իր գիրքը անհատական միջոցներով հրատարակելու: Ան երկրորդ գիրքը՝ «Դէմ առ Դէմ Անցեալիս հետ» (առաջինը քերթուածներու հաւաքածոյ մըն է՝ «Ծաղկաքաղ» խորագիրով) կը պարունակէ ազգայնաշունչ բանաստեղծութիւններ:

Գիրէջեանի մականունը թրքերէնով գաճ կը նշանակէ. ուղղագրութիւնը փոխելով՝ բանաստեղծուիին զայն հայացնուցած ու վերածած է «գիր» եւ «էջ»ի: Ան ծնած է Հալէպ, Կաթողիկէ Չալըգեան ընտանիքի յարկին տակ: Յաճախած է Անարատ Յղութեան քոյրերու վարժարանը, ապա՝ «Լիսէ» Ֆրանսական դպրոցը եւ Քարէն Եփփէ Ազգ. Ճեմարանը: 1959ին ամուսնացած է Պարգեւ Գիրէջեանի հետ եւ փոխադրուած՝ Լիբանան: 1976ին գաղթած են Գանատա: Ան ուսուցչութեամբ զբաղած է Հալէպի, Պէյրութի եւ Թորոնթոյի մէջ: «Եորք» համալսարանէն ստացած է իր BA վկայականը: 2001էն 2005 պաշտօնավարած է ՀՕՄԻ մշինքայ վարժարանին մէջ: Ունի երեք զաւակներ՝ Պօղոս, Ասատուր եւ Մարալ: Բախտաւորուած է չորս թոռնիկներով՝ Արա, Անայիս, Հաննա եւ Ճորձ: Իր բանաստեղծութիւններն ու գրութիւնները յոյս տեսած են սփիւռքահայ զանազան թերթերումէջ:

«Դէմ առ Դէմ Անցեալիս հետ» գիրքը, իրաքանչիւրիս անցեալի ցոյցումն է եւ ապագայի ուղին: Գիրէջեանի գրութիւնները պարզ տեղեկագրութիւններ

չեն, այլ մարդկային յարաբերութեան, ազգային մտահոգութիւններու, Հայկական մտածելակերպի, գաղութային կեանքի, հաւատքի զօրացման, բարքերու շարունակութեան, մշակութային կեանքի վերլուծումներ եւ սերտորոշութիւններ են՝ մաքրամաքուր եւ հասկնալի հայերէնով:

Ան կը գրէ մեծ մօր եւ թոռնիկի յատուկ յարաբերութեան, պատկանելիութեան, ընտանեկան դաստիարակութեան, հայ կնոջ ազատագրման շարժումին, ամուսնալուծութեան եւ ընտանեկան յարգանքի մասին: Իր գրութիւններումէջ առաջնահերթ են ապագայ սերունդի հետ կապուած հարցերը՝ ինչպէս աղօթքի կարելորութիւնը, հեռատեսիլը, պատերազմ տեսած պատանին եւ մանաւանդ հայութեան ջախջախանքը իր դժուար եւ յարատեւող աշխատանքը:

Թորոնթոն այն օրինուած քաղաքներէն մէկն է, ուր հայկական բոլոր եկեղեցիներն ու կուսակցութիւնները կը գործակցին իրարու հետ համերաշխ մթնոլորտի մէջ: Ունի միջ-յարանուանական մարմին: Մեր արդի պատմութիւնը միայն Հայաստան-Արցախ եւ հայ Դատ չէ, այլ նաեւ մեր սփիւռքահայ կեանքն է, մեր եկեղեցիներն ու միութիւնները, որոնք մասնիկներն են այս պատմութեան: Այս տեսանկիւնէն դիտուած՝ ապագայի պատմութեան եւ ընկերաբանները անպայման Գիրէջեանի գիրքին կարիքը պիտի ունենան սփիւռքահայ կեանքը հասկնալու եւ ըմբռնելու համար:

Իր «Առաջնակարգ Մտահոգութիւններ» յօդուածին մէջ կը գրէ•b7 «Իրաքանչիւրանհատ տարեք, չափահաս, երիտասարդկամպատանի, պէտքը լայն մերմտահոգութեան առարկան, մերմտածումներուն կեդրոնը: Մենք անոնց հետ պէտքէ վարուիմք այնպէս, որ անոնց մէջ իրաքանչիւրը ինքզինքզայիւրտանմ էջ, իր ընտանիքին մէջ: Հետեալբար, մեզմէ կը սպասուի ստեղծել այսպիսի մթնոլորտ մը, ուր ոչ ոք ինքզինք զգայ առան-

ձին կամ օտար, մեկուսացած կամ մոռցուած: Տարեքը թող այս համայնքը իր տունը նկատէ: Հափառաբար անոր նախ իբրեւի օժախը: Երիտասարդը թող ինք գտնէ իր յղացած ծրագիրներուն ծամբան: Մանուկը ինք գայ իբրեւի ներկան կերտող եւ ապագան ցոյց տուող ծանապարհը: Այս ըլլայ մեր գլխաւոր առաջնագոյն՝ մտահոգութիւնները»:

Անդրադառնալով Արամ Ա կաթողիկոսի այն կոնդակին, ուր 2017 տարին հռչակուած է «Վերանորոգման Տարի», ան կը գրէ. «Արդ, ուրեմն, 2017ի այս վերանորոգման շրջանին մենք ալ մեր կարգին դառնանք մեր արմատներուն եւ վերանորոգուինք մեր բարքերով ու կենցաղով, ամուր կառնինք մեր հայրերու քրիստոնէական հաւատքին եւ ամուսնական կեանքի հանդէպ ունեցած հաւատարմութեան ու յարգանքին: Թող հայերէն լեզուն ծիլ, ծաղկի մեր յարկերէն ներս, թող հայ գիրն ու գրականութիւնը, երգն ու համերգը, ինչպէս նաեւ աղօթքը մաս կազմեն մեր առօրեայ կենցաղին եւ զբաղումներուն: Թող Եկեղեցին Հայկական ըլլայ ծննդավայրը մեր հոգիներուն եւ ամէն Կիրակի ընտանեօք երթանք Աստուծոյ տունը աղօթելու, մեր հոգեպարար շարականները ունկնդրեն, Սուրբ Հաղորդութեան մերձեցումով մերհոգեւոր մտնողը ապահովելու, իբրեւ մէկ մեծ ընտանիք, մեր համայնքի անդամներուն ծանօթանալու եւ հաղորդակցելու»:

«Ծառայութեան տարի» գրութեան մէջ Գիրէջեան կ'անդրադառնայ ՀՕՄԻ ունեցած դերին եւ ներդրումին՝ մեր ամէնօրեայ վարժարանէն ներս, ընկերային ծառայութեան նպաստին, Մօրու Մանկան ծննդատան եւ Արցախի Սօսէ Մանկապարտէզի վերանորոգման մեծ աշխատանքին: Ան ունի 5 այլ գրութիւններ՝ յատկապէս ՀՕՄԻ «Ռուբինա» մասնաճիւղին հետ առնչուող, որոնք կը կրեն հետեւեալ խորագիրները՝ «Սրտի խօսք ուղղուած ՀՕՄԻ ընկերային ծառայութեան գրասենեակին», «ՀՕՄԻ «Ռուբինա» մասնաճիւղի առաքելութիւ-

նը 45ամեայ պրիսմակի ընդմէջէն», «Քսան Տարի Վերջ», «Տոհմիկ Օր Զէյթուն եւ Հաճըն», «Զիթենիի Ճիւղը»: Նշեալ վերնագիրները կը ցոյցանեն ՀՕՄԻ գործունէութեան բազմազան աշխատանքները:

Գիրէջեան 53 յօդուածներով սփիւռքահայ կենանքը, հայու բարոյականը, աղօթքի եւ հաւատքի, կամաւոր աշխատանքի կարելորութիւնը արտայայտող եւ վերլուծող փունջ մը կը նուիրէ մեզի:

Յառաջաբանին մէջ Պարոն Անդրանիկ Զիլինկիրեան գրքի բովանդակութեան մասին կը գրէ•b7 «Հարուստ եւ այլազան բնոյթի թեմաներով ստեղծագործութիւններու հաւաքածոյ մըն է, ուր կը տողանցեն Թորոնթոյի կրթական մշակութային, ընկերային, եկեղեցական գործունէութիւններու վերլուծական-նկարագրական աղուոր յուշաքաղ մը»: Գիրէջեանի քաջութիւնը ունեցող հեղինակներու, ուսուցիչներու, առաջնորդներու, մայրերու կարիքը ունինք՝ վառ պահելու մեր լեզուն, մշակոյթը, հաւատքը, հաւաքական կեանքը, իրաւունքները եւ ինքնութիւնը:

Գիտէիք թէ

Թաղման ծախսերը գրեթէ նոյնն են
եւ կախեալ՝ ընտանիքի
կատարած ընտրութենէն

R.S.KANE
FUNERAL HOME

Բարեւ « Ես ճոն Զէյնս եմ՝ R.S.Kane Funeral Home-ի նախագահը:
Եթէ յաւելեալ օգնութեան պէտք ունիք « խնդրեմ կապուեցէք մեզի հետ
Հեռ. 416-221-1159 Կամ e-mail: info@rskane.ca

I.D.A. CASSANDRA HEALTH CENTRE ARMENIAN MEDICAL CENTRE & PHARMACY

Dr. Rupert Abdalian
Gastroenterology

Dr. Mari Marinosyan
Family Physician

Dr. Omayma Fouda
Family Physician

Dr. I. Manhas
Family Physician

Dr. H. Kavazandjian
Family Physician

Physioworx Physiotherapy

**DR. MARI
MARINOSYAN**
Family Doctor

Accepting New Patients
Located at Cassandra Health Centre
2030 Victoria Park Ave.
Please call 416-331-9111
to arrange an appointment

Vartan (Pharm D), Sarkis (BScPharm, RPh) & Maral Balian (Pharm D, RPh)
Դեղագիրներու պատրաստութիւն՝ շաբաթական
յատուկ տուիւնով մէջ:
Արեւան ժնշման քննութիւն եւ հետետողականութիւն՝
անվճար:
Շաբաթաւստի քննութիւն:
Դեղերը իրենց հասցեներուն առաքելով անվճար
սպասարկութիւն:
Տարեցներու 10% զեղ:
Կը յարգենք եւ սիրով կը կատարենք բոլոր
ապահովագրական ընկերութիւններու պայմանները:
Walk - in Clinic բաց է շաբաթը 6 օր: Կրնաք բժշկները
տեսնել առանց ժամադրութեան:

**WALK-IN CLINIC
ONSITE**
416-331-9111

Դիմեցէք մեզի
եւ պիտի դառնաք մեր
մնայուն յաճախորդը
2030 Victoria Park Ave. (south of Ellesmere)
North York, ON M1R 1V2
Tel: 416-449-2040
Fax: 416-449-2048

Նոր Հայ Հորիզոն
Բեռատեսիլ
Nor Hai Horizon
Television

Թորոնթոյայ
Ամսաթերթ
TorontoHye Monthly
Newspaper

JOB POSTING

Advertising Sales Agent (Part-time)

Application Deadline: May 10, 2019 at 5:00pm

Please submit any inquiries or your applications to:
communityplanning@armenian.ca

The Armenian Community Centre (ACC) is a non-profit organization that offers the GTA and community at large the richness and traditions of Armenian culture through artistic, athletic, recreational, intellectual, social and spiritual programs.

The ACC is seeking an experienced Advertising Sales Agent to manage and drive advertising sales for its media properties: Nor Hai Horizon Television, TorontoHye Monthly Newspaper (print and online) and www.acctoronto.ca.

Responsibilities and duties include:

- Identify and contact potential clients to offer advertising services
- Promote products and services in the most effective way possible to drive sales
- Provide clients with estimates of the costs of advertising products or services
- Process all correspondence and paperwork related to accounts
- Prepare promotional plans, sales literature, media kits, and sales contracts
- Prepare and deliver sales presentations to new and existing clients
- Inform clients of available options for advertising art, formats, or features and provide samples of previous work for other clients
- Support client servicing – deliver ad proofs for approval, address any client concerns, questions and ensure on time collections
- Work independently, based on your own schedule

The role will have dual reporting – both to the executive director of the Nor Hai Horizon Television and editor-in-chief of the TorontoHye Monthly Newspaper. Working with multiple volunteer stakeholders, self-motivated, professionalism and accuracy are core requirements of this role. Compensation will be commission-based (on sales).

Surf Internet

Unlimited
Internet
5
\$19.99
/month

5 Years Price Guarantee

Unlimited Internet 25 \$29.99/month
Unlimited Internet 75 \$39.99/month

SurfInternetCa

Ask us about the special deals

Tel: +1-866-850-2414 www.surfinternet.ca

ARE YOU CURIOUS ABOUT YOUR HOME'S MARKET VALUE?
CALL FOR A COMPLIMENTARY EVALUATION

JOHNNY ISKENDERIAN
Real Estate Broker
DEDICATED TO RESULTS

Direct: 416-727-6656
Office: 416-235-2500
johnny.iskenderian@gmail.com
www.thediamondrealty.ca

The Diamond realty Inc. Brokerage 1570 Kipling Ave. #200 Toronto, ON. M9R-2Y1

DSF Devry Smith Frank LLP Lawyers & Mediators

**A FULL SERVICE LAW FIRM
SERVING YOUR COMMUNITY SINCE 1964**

Robert P. Adourian, LL.B.
robert.adourian@devrylaw.ca
(416) 446-3303

FOR INDIVIDUALS:

- Real Estate
- Wills & Estates
- Family Law
- Personal Injury
- Immigration

FOR BUSINESS:

- Commercial Real Estate
- Business & Corporate Services
- Commercial Litigation
- Employment Law
- Planning & Development

WWW.DEVRYLAW.CA

95 Barber Greene Road,
Suite 100 Toronto,
ON M3C 3E9

85 Bayfield Street,
Suite 300 Barrie,
ON L4M 3A7

209 Dundas Street East,
Suite 401 Whitby,
ON L1N 7H8

**KHAJERIAN
— LAW —**

KHAJERIAN LAW

**Serving your legal needs with
commitment and integrity**

Khajerian Law is a boutique law firm where we make it a priority to establish and maintain a close working relationship with our clients. Regardless of the nature of your legal matter, Khajerian Law will provide professional legal services with a personal touch.

FOR A FREE CONSULTATION CALL (416) 882-4131

PRACTICE AREAS

REAL ESTATE

WILLS & ESTATES

BUSINESS LAW

**ARMEN
KHAJERIAN**
BARRISTER & SOLICITOR

(416) 882 4131
armen@khajerianlaw.com
9131 Keele St A4, Vaughan, ON L4K 0G7
khajerianlaw.com

Crown Pastries

**#1
Baklava in
Toronto**

TORONTO

2086 Lawrence Ave. East,
(East of Warden) Scarborough
Phone: (647) 351-2015

MISSISSAUGA

5083 Dixie Rd d3,
Mississauga, ON L4W 0E6
Phone: (905) 602-2018

ՍԱՍՈՒՆ
Պարախումբի
15th Տարեկան Ելոյթ
SASSOUN
DANCE ENSEMBLE
15th Annual Performance

Լախագահութեամբ
Տէր Զարեհ Ա. Քինյ, Զարգարեանի
Artistic Director & Choreographer:
Sevag Avakian
Assistant Director &
Costume Coordinator:
Sareen Avakian

Saturday
June 8, 2019
at 2pm and 7pm
Armenian Youth Centre
50 Hallcrown Pl., Toronto, M2J 1P6
Tickets: \$25
up to 12 years old: \$15
HTAC office: 416-431-3001
Sossy: 416-826-3332
info@TorontoArmenianChurch.com

 facebook.com/groups/sassoun
 YouTube
youtube.com/user/SassounDanceEnsemble
 @sassoundanceensemble

ՍԱՍՈՒՆԻ
ՀԱՏԵՆՏԻՐ
The Best of SASSOUN

Surprise performance by a world renowned singer from Armenia!

Համազգային Հայ Կրթական և
Մշակութային Միութեան
Գլխավոր Մասնաճիւղ

**Համազգայինի
Արցախի Պարարուեստի
Ուսումնարանի և
Էրեբունի Պարախումբի
Տարեկան Ելոյթ**

**Hamazkayin Artsakh Dance Academy
& Erepani Dance Ensemble
Annual showcase**

Գեղարուեստական ղեկավար, պարուսույց և բեմադրիչ՝
ՆԵԼԼԻ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ

Saturday, June 22nd, 8:00 p.m.
Sunday, June 23rd, 7:00 p.m.
«Համազգային» թատերասրահ
Hamazkayin theatre, 50 Hallcrown Place

Մուտքի նուէր՝ \$25 tickets
Տոմսեր ապահովելու համար դիմել՝
Թալին Նաճարեանին՝ 647-505-3111
talineachkarian@hotmail.com կամ՝
Մարիա Մահսէրլեճեանին՝ 647-964-0540
mariakgeozian@gmail.com

Կոմիտաս

BAREV | ԲԱՐԵՎ
CANADIAN ARMENIAN COMMUNITY
SERVICES CENTRE

150
ԱՄԵԱԿ

Մասնակիցներ՝
Sinfonia
Toronto
(Quartet)

Անուանի արուեստագետներ՝
Նունե Ավետիսյան
Ասմունքող (Լուս Անջելես)

Լին Իշևար
Մեներգչուհի (Թորոնթո)

Արթուր Միսքեան
Դաշնակահար (Թորոնթո)

Շաբաթ, 22 Յունիս, 2019թ.
Ժամը 7:30-ին
Տոմսը՝ \$25

920 Progress Ave., Toronto
Մանրամասնութեան համար
հեռաձայնել՝ 416-431-3001

Թումանյան

Համազգային Հայ Կրթական և Մշակութային Միութեան «Գլխավոր» Մասնաճիւղի

ՀԱՅ ԱՍՏՈՂԵՐ

Մանկապատանեկան Երգչախումբի Տարեկան Համերգ

Խմբավարութեամբ՝ Զոհիսիմէ Թովմասեանի
Դաշնամուրի ընկերակցութեամբ՝ Վանիկ Յովհաննեսեանի

Ուրբաթ 24 Մայիս 2019 երեկոյեան ժամը 7:00-ին
Հայ Երիտասարդական Կեդրոնի «Համազգային» Թատերասրահէն Ներս
50 Hallcrown Place, Toronto, Ontario - Մուտքի նուէր՝ \$20

Տոմսեր ապահովելու համար դիմել
Մակի Սուլեյման 647 717 5593
Թալին Աջգարեան Նաճարեան 647 505 3111

Համազգայինի Յարութիւն Մանուկեան Գրադարան
Ուրբաթ օրերը ժամը 6:00 - 8:00
Կիրակի օրերը ժամը 11:00 - 1:00

50th Anniversary Logo

Համագործակցության Հայ Կեդրոնի և Մեծագործության Միության
Գլխավոր Մասնաճյուղի Երեւանի Յուրահանգիստի Կազմակերպություն

ԱՆՄՈՌԱՅ ԵՐԳԵՐ

ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՐԵՎԱՆԻ

ԿԱՅԱՐՈՒԹՅԱՆ

Համագործակցության Երեւանի և Մեծագործության Միության
Որոշում, 17 Մայիս 2019-ի երեւանի ժամը 8:00-ին.

Հայ Կեդրոնի արձէններ
45 Hallcrown Pl, Toronto, ON

Մուտքի նուէր՝ \$35
Աղանդները Ներառւած
Տոմսերու համար դիմել՝
Սարին Փօլատեան 647-550-3432
Գեորգ Մանուկեան 647-739-2686

Talar Simonian
GRAPHIC & EVENT DESIGNER

Altima Tours & Charters Ltd.

Գարնանային Շրջապատ

Մոնթրէալ, Քիլպեք Սիթի եւ
Թաուզընտ Այլընտ

Յունիս 1-2-3, 2019

Սահմանափակ տեղեր
Մանրամասնություններու համար հեռաձայնել
Բեննա Թարգիին՝ 416-494-4067
416-496-0606

ARMENIAN SENIOR CITIZENS CLUB 1978

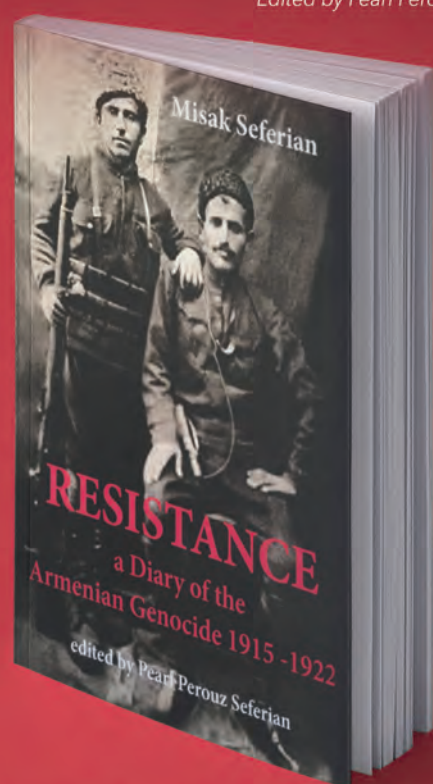
ԳԵՐԸ

Թորոնթոյի Հայ Կեդրոնի
Երէցներու Ընկերակցութիւնը
կոչ կ'ուղղէ գաղութիս
երէց անդամներուն
մաս կազմելու Ընկերակցութեան եւ
վայելելու մարտահիմն մթնոլորտ
ամէն երեքշաբթի
առ. ժամը 9:00էն
մինչեւ կե. ժամը 2:00ը
Թորոնթոյի Հայ Կեդրոնէն ներս:

Book Presentation
Գիրքի Ներկայացում

RESISTANCE

a Diary of the Armenian Genocide 1915 - 1922
By Misak Seferian
Edited by Pearl Perouz Seferian

Sunday 26 May
2:00PM
Hamazkayin
H. Manougian Library
Armenian Community Centre
45 Hallcrown Place
Toronto, ON M2J 4Y4

“Ես պիտի մեռնիմ, բայց դուն պիտի ապրիս աշխարհին պատմելու համար:”
- Մ. Սեֆերեան

A.C.C. TORONTO
**SUMMER
FEST 2019**

ՀԱՅ ԿԵՂՈՐՆԻ ԱՄԱՌՆԱՅԻՆ ՓԱՌԱՏՈՒ

Market Vendors
Raffle Prizes
Dance Performances
Carnival
Arcade Games
Petting Zoo
& More

ARMENCHIK

FRIDAY . JULY 12

ՈՒՐԱԹ 12 ՅՈՒԼԻՍ

KOKO ASAYAN

FRIDAY . JULY 12

ՈՒՐԱԹ 12 ՅՈՒԼԻՍ

ARAME

SATURDAY . JULY 13

ՇԱԲԱԹ 13 ՅՈՒԼԻՍ

ARARAD AHARONIAN

SATURDAY . JULY 13

ՇԱԲԱԹ 13 ՅՈՒԼԻՍ

SIRUSHO

SUNDAY . JULY 14

ԿԻՐԱԿԻ 14 ՅՈՒԼԻՍ

KEVORK ARTINIAN

SUNDAY . JULY 14

ԿԻՐԱԿԻ 14 ՅՈՒԼԻՍ

#accsummerfest2019

HAPPY
INDEPENDENCE DAY
OF THE FIRST REPUBLIC OF
ARMENIA

8300 WOODBINE AVENUE, UNIT 201, MARKHAM, ON L3R 9Y7
BOB.SAROYA@PARL.GC.CA • BOBSAROYA.CA • 905-470-2024

Thousands Gather in Ottawa to Commemorate the 104th Anniversary of the Armenian Genocide

Canadian Armenians gather at the Parliament Hill for the official commemoration of the Armenian Genocide, Ottawa, April 24.

Commemorators in front of the Turkish embassy in Ottawa.

OTTAWA – On April 24, thousands of Canadians from across the country gathered in Ottawa, to commemorate the 104th anniversary of the Armenian Genocide and to reinstate their commitment to remembering, condemning and demanding justice for this grave crime against humanity.

April 24th represents the single most important date in the lives of all Armenians. It is a day of solemn remembrance and commemoration, dedicated to the lives of 1.5 million Armenians who perished during the Armenian Genocide of 1915-1923, perpetrated by the Ottoman Turkish Empire. As a part of this state-sanctioned genocide, Armenians, Pontic Greeks, Assyrians and other minorities were subjected to severe discrimination, persecution and a genocide that claimed the lives of millions of innocent women, men and children.

“Despite the passage of a century, our commitment to this timeless cause and to the legacy of our forefathers is stronger than ever” said Shahan Mirakian, president of the Armenian National Committee of Canada (ANCC).

The demonstrators first gathered at the steps of Parliament Hill, where they thanked

the Canadian government for its ongoing recognition of the genocide of 1915-23, and called upon the government to exert pressure on its NATO ally, Turkey, to come to terms with its past and to put an end to its ongoing policy of Genocide denial.

“We are extremely grateful to the successive Canadian governments for their principled and courageous recognition of this heinous crime and we will remain committed to working with the international community to ensure a proper and long overdue recognition by the Republic of Turkey” said Mirakian.

Following the official ceremony on Parliament Hill, the demonstrators ceremoniously marched via Rideau St. to the Embassy of Turkey where they staged a peaceful demonstration against Turkey’s ongoing denial policies and human rights violations, demanding justice for the 1.5 million victims of the Armenian Genocide.

“Our message has been the same and will continue to be the same... we will not accept any apology that does not offer recognition, restitution and reparations from the Government of Turkey” concluded Mirakian.

The crowd on the streets of Ottawa.

Every year on April 24th, millions of Armenians and non-Armenians from around the world stand in unison to demand their rights and to obtain condemnation of the crimes that were perpetrated against them by the Ottoman Turkish government.

Despite Turkey’s efforts to obstruct progress toward a truthful and just international resolution of this crime, numerous countries and international organizations, including Canada have recognized the events of 1915 as a genocide.

ANCC Testifies at Justice Committee on Online Hate

ANCC chairperson Shahan Mirakian

OTTAWA – On April 11, 2019, Shahan Mirakian, president of the Armenian National Committee of Canada (ANCC), testified at the House of Commons Standing Committee on Justice and Human Rights regarding the committee’s ongoing study on how to combat online hate in Canada.

The committee initiated this study to hear the different perspectives and recommendations of various civil society organizations, on how to strategically combat online hate and to explore the possible amendments that could be made to the Canadian Human Rights Act and the Criminal Code.

In his opening remarks to the committee, Mirakian said “As representatives of a community that has suffered genocide, the ultimate expression of hate based violence, we are more familiar than most with the consequences of the promotion of hate. Similarly as a community that has routinely advocated for positions that run counter to the status quo, we are fierce defenders of freedom of expression.”

Mirakian also highlighted the important work that is being done by a coalition of by human rights advocacy organizations to mark April as Genocide Remembrance, Condemnation and Prevention Month while asking the Government of Canada to adopt a national strategy for tracking, preventing and prosecuting hate motivated cyber-vandalism and hacking of community organization websites and social media accounts.

“The study undertaken by this committee is a very important first step in combatting online hate. We are thankful to this committee for making room on its agenda during Genocide Remembrance, Condemnation and Prevention month to bring attention to this issue and do its part in preventing future genocides. We are hopeful that this study results in an effective national strategy to deal with the pressing problem of online hate promotion,” concluded Mirakian.

Statement by Minister of Canadian Heritage and Multiculturalism Pablo Rodriguez on Genocide Remembrance, Condemnation and Prevention Month

“Today, in Canada, we honour the memory of the victims of genocide. Throughout history, the world has been afflicted by too many genocides—including the Holocaust, the genocide against the Tutsi in Rwanda, the Ukrainian Holodomor, the Armenian genocide, the Srebrenica massacre, the genocide of Yazidis and the Rohingya genocide, to name the ones that have been recognized in Canada’s House of Commons.

In 2015, members of the House of Commons passed a historic motion to recognize the month of April as Genocide Remembrance, Condemnation and Prevention Month. Canada has welcomed the survivors of these atrocities and the descendants of those who perished. It is our duty to commemorate the victims and survivors of these atrocities. During Genocide Remembrance, Condemnation and Prevention Month, we recommit our collective responsibility to stand up against discrimination and prejudice in all their forms, no matter where they occur.

Minister Rodriguez

As Minister of Canadian Heritage and Multiculturalism, I want to reiterate our commitment to preventing hatred from taking root in our communities. May we always remember that Canada is stronger because of its diversity and openness.”

Macron Makes It Official: April 24 Is Commemoration Day For Armenian Genocide In France

French President Emmanuel Macron

(Asbarez)- French President Emmanuel Macron on Wednesday signed an order declaring April 24 as a day of commemoration

of the Armenian Genocide.

According to the document, a ceremony paying tribute to the Armenian Genocide victims will be held in Paris on April 24 every year. Similar events may also be held in every city at the initiative of the local governments. The French prime minister is mandated to implement the specifics of the decision.

Macron announced the observance of April 24 as a national day of commemoration of the Armenian Genocide on February 5 when he spoke at the Coordinating Council of Armenian Organizations (CCAF) gala in Paris.

"France is, first and foremost, the country that knows how to look history in the face, and was among the first to denounce the killing of the Armenian people in 1915 as genocide, and in 2001 after a long struggle recognized it as law," Macron told the crowd gathered at the CCAF gala in February.

"I am very proud to represent in Armenia the country that will commemorate the victims of the Armenian Genocide of 1915—an integral

part of our collective memory—every year," France's Ambassador to Armenia Jonathan Lacote wrote in a Facebook message on Thursday.

Macron's announcement came on the heels of Italy's Chamber of Deputies overwhelmingly adopting a resolution calling on Italy to recognize the Armenian Genocide.

In a statement, Turkey's foreign ministry strongly condemned both decisions on Thursday.

"It is inevitable that France's attitude, which is far from amicable, will impact its relations with Turkey in a negative way," the statement said.

Turkey's Foreign Ministry called the Italian legislature's vote as an example of using Armenian claims for domestic political interests.

"It is not surprising that this motion was drafted by the Lega Party, led by Matteo Salvini, who is committed to sabotaging relations between Turkey and Italy," added the foreign ministry statement.

Colorado Senate Commemorates Armenian Genocide Recognizes Artsakh

Colorado's State Senate unanimously voted today to designate April 24 as "Colorado Day of the Remembrance of the Armenian Genocide" through a strongly-worded resolution that also recognized the Republic of Artsakh and the recent cultural genocide in Nakhichevan.

"...We are so proud of this year's courageous resolution that recognizes the ongoing genocidal repercussions faced by the Armenian homeland," remarked the Armenian National Committee of America Western Region (ANCA WR) chair Nora Hovsepian. "The resolution is particularly commendable for referencing and effectively recognizing the Republic of Artsakh," continued Hovsepian. "This success, which builds upon the Sardarapat Highway and the Capitol Khachkar Memorial, is another testament to the effectiveness of the determined and persistent activism pursued by Colorado's vibrant Armenian American grassroots."

Championed by Democratic Senator Dominick Moreno and Republican Senator Jack Tate, Senate Resolution 19-012 recounts the historical background of the Armenian Genocide, recalls Colorado's WWI-era efforts in support of the Armenian Nation, and references the ongoing consequences of the Armenian Genocide that impact the Armenian homeland on a daily basis.

In particular, the resolution states that "The ongoing consequences of the Armenian Genocide and its impunity include the Turkish-Azerbaijani blockade of the already-landlocked sister states of the Armenian homeland, the Republic of Armenia and the Republic of Artsakh."

This recognition increases the number of American states that have recognized Artsakh to nine.

SR 19-012 also cites the recently-exposed cultural genocide in Nakhichevan as an outcome of the impunity for the Armenian Genocide.

SR 19-012 was voted on in the morning of April 24 in the presence of ANCA activists and Armenian American community leaders.

In addition to SR 19-012, Colorado Governor Jared Polis recently proclaimed April as "Genocide Awareness Month."

Spanish City Of Burgos Recognizes The Armenian Genocide

The City Council of Burgos, Spain, has unanimously adopted a motion submitted by the Ararat Armenian Union on the recognition of the Armenian genocide.

Burgos thus becomes the 34th municipality in Spain to recognize the Armenian Genocide.

The four parties represented in the City Council issued a joint communiqué condemning the perpetrators of the genocide and urging Turkey and Spain to recognize the Armenian Genocide.

Italian Parliament Approves Motion On Armenian Genocide Recognition

Italian parliament building.

Italy's lower house of parliament on Wednesday overwhelmingly approved a resolution of Wednesday calling on the government to "officially recognize the Armenian Genocide" and elevate the profile of the issue on an international level.

The bill was approved with 382 votes in favor, none against and 43 abstentions mainly from members of the opposition center-right Forza Italia party of former prime minister Silvio Berlusconi.

Italy's government, which had neither

supported nor opposed the measure, will have to follow up on the parliament's mandate, but is not legally obliged to do so.

Yerevan welcomed the decision by Italy's legislature, saying raising awareness about the Armenian Genocide by the Italian Parliament is an important step in the prevention of genocides and crimes against humanity.

"The decision adopted by the Parliament of Italy is yet another important step in the efforts of the international community to respect

and restore the rights of the Armenian people who suffered the Genocide," Armenia's Foreign Ministry said in its statement.

The mere consideration of an Armenian Genocide recognition bill by the Chamber of Deputies—Camera Camera dei deputati—angered Turkey, prompting the government to summon the Italy's ambassador to Turkey on Monday, while the measure was being debated in parliament, to express Ankara's "regret". However, the overwhelming passage of the motion drew condemnation from the office of President Recep Tayyip Erdogan of Turkey.

"We strongly condemn the Italian parliament's most recent attempt at distorting and politicizing our nation's history," Erdogan's communications director Fahrettin Altun said Wednesday after the vote.

"Instead of attacking each other's memories, we must all work together to ensure that truth prevails over fiction," Altun added.

The ruling Justice and Development Party (AKP), which suffered major losses last week in local elections, notably in Ankara and Istanbul, also condemned the Italian's legislature's decision.

Speaking to reporters, Ömer Çelik, the AKP spokesman, said Italy is being tricked by Armenian diaspora, which in no way wants normal relations between Turkey and Armenia.

Portuguese Parliament Recognizes Armenian Genocide

The parliament pf Portugal

Lawmakers in Portugal on April 26 voted overwhelmingly to recognize the Armenian Genocide, saying in a resolution passed at the Assembly of the Republic that "the systematic extermination by the Ottoman authorities directed at the Armenian minority

in its territory is considered by the international community of historians as the first genocide of the twentieth century."

The resolution, backed by all political forces represented in the parliament, also serves as a remembrance of the victims of

the Armenian Genocide.

"This remembrance should serve as a lesson for our time, because, given the current level of nationalism, xenophobia and intolerance worldwide, it is essential to remember the tragedies of the past. It is also through the culture of memory that the Assembly is committed to upholding human rights and emphasize the importance of strengthening dialogue among peoples, religions, cultures and civilizations," the resolution said.

The text of the resolution also includes a historic reference to the events of the day, saying that it was on April 24 that "the outbreak of massacres against the Armenian population is marked annually, since it was at on this day in 1915 that the Ottoman authorities arrested and executed 250 Armenian intellectuals and community leaders in Constantinople under orders of the government of the 'Young Turks'."

The resolution also points out that "in the years during and after World War I it is estimated that between 800,000 and 1.5 million people were killed as a result of the genocide."

Erdogan Says Deporting Armenians Was 'Appropriate' At The Time

Ottoman military forces march Armenian men from Kharput to an execution site outside the city. Kharput, Ottoman Empire, March 1915-June 1915. [Courtesy of the Armenian National Institute.]

(Bloomberg)- Turkish President Recep Tayyip Erdogan said the deportation of Armenians by the Ottoman Empire in the early 20th century was "reasonable" at the time.

Erdogan made the comment Wednesday at a symposium where he slammed France for marking the Ottoman campaign against

the Armenians as a genocide.

"The relocation of the Armenian gangs and their supporters, who massacred the Muslim people, including women and children, in eastern Anatolia, was the most reasonable action that could be taken in such a period," Erdogan said in a Twitter post in English. "We

see that those who attempt to lecture us on human rights over the Armenian issue themselves have a bloody past," he added, accusing the French of committing genocide in Africa.

Armenians say 1.5 million ethnic Armenians were killed from 1915 to 1923 in a deliberate campaign of genocide in Anatolia, the heartland of present-day Turkey. Ankara maintains the deaths occurred in clashes with Ottoman forces after Armenian groups sided with an invading Russian army. The conflicting narratives lie at the core of tensions between Armenia and Turkey, which have no diplomatic ties and face each other across a closed border.

Armenia marks April 24 as Armenian Genocide Remembrance Day, and earlier this year, France said it would do the same. President Donald Trump himself to using the Armenian name for the slaughter, Meds Yeghern, and paid tribute to "the memory of those who suffered in one of the worst mass atrocities of the 20th century."

The Armenian population in Turkey today numbers in the tens of thousands.

"I remember with respect Ottoman Armenians who lost their lives under difficult conditions of World War I," Erdogan said in a message to the dwindling ethnic Armenian community in Turkey.

New South Wales Premier "Confident" Australia Will Recognize Armenian Genocide

NSW Premier Gladys Berejiklian

"The Sydney Morning Herald", - NSW Premier Gladys Berejiklian has renewed calls on her colleagues in federal government to formally recognize the the Armenian Genocide – and slammed the Turkish government's "tactics of denial" as "textbook".

Speaking at an event commemorating the 104th anniversary of the Genocide, Berejiklian said such denial "allows genocidal states to commit these heinous crimes in the belief that they will escape the consequences. That's why we can never forget."

Leaders of the Armenian community who spoke at the event had bitter words for Prime Minister Scott Morrison, who despite previously calling it Genocide, sent a statement to event organizers acknowledging the tragedy which stopped short of using the term.

While 29 nations and two Australian states – NSW and South Australia – recognize the Ottoman Empire's extermination of about 1.5 million Armenians over the course of a decade from April 1915 as genocide, the federal government has not taken that step.

Speaking with reporters on Wednesday, April 24, Morrison said despite using the word genocide "in the past as a private citizen", as Prime Minister "I represent the views of the country".

But Berejiklian, whose grandparents were orphaned in the atrocity, said she is "confident" that Australia will come to formally recognize it as genocide, as the state she leads does.

"I'm grateful that so many of our states around Australia, such as proudly here in NSW, and so many nations around the world, have recognized the Armenian Genocide. And of course, I look forward to the day our Australian government does the same."

Armenia Urges International Community to Strongly Condemn Turkish President's Insult to Memory of Genocide Victims

Armenia urged the international community to strongly condemn the insult and injury to the memory and dignity of the victims of Genocide and their survivors, and to take further resolute actions in order to reinforce the responsibility of States to comply with their obligations to protect populations from genocide, to fight impunity and to prevent such a crime, including the incitement to it, the foreign ministry of Armenia said in a statement released on the commemoration of the Armenian Genocide.

"On April 24 Armenians all over the world together with the friends of the Armenian people and humanity commemorated the 104th anniversary of the Armenian Genocide. Many nations, communities and societies joined this commemoration all over the world. We are grateful to all of them, to world leaders, parliamentarians, philanthropists, scholars, journalists and human rights activists for standing by the Armenian people in commemoration of the 1.5 million victims of the Armenian Genocide.

However, Turkey continues to hold to odious policies of denialism, offence to the dignity and memory of the victims of the Genocide and incapacity to face its past, manifested once again in the address by the

President of Turkey on 24 April this year. The reference to the victims of the Genocide as "Armenian gangs and their supporters" is most insulting and deplorable. The justification of the Armenian Genocide, planned and perpetrated by the Ottoman government as "relocation" and further qualifying it as "the most reasonable act" is particularly shocking, yet attesting to the intent to destroy in whole or in part the Armenian population of the Ottoman Turkey, a national, ethnical and religious group as defined by the Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide.

Furthermore, Turkey has been consistently trying to introduce a religious dimension to its denialist narrative, which is beyond contempt. No religion in the world can harbour genocide perpetrators and their supporters. The history of the Armenian Genocide with many rescuers from Muslim communities, including religious leaders, as well as its wide international recognition and condemnation is a case in point.

As in 1915, more than a century later, the leadership of Turkey continues to blatantly defy the international public opinion and historical reality. Turkey's policies and actions of denial and justification manifest flagrant

subversion of the fight against impunity for atrocity crimes, promoting accountability, reconciliation and prevention of genocide. They undermine the important efforts of the international community to prevent situations in which the crime of genocide could be committed.

These actions and policies are conspicuous acts of incitement to hatred and perpetration of atrocity crimes, they demonstrate the incapacity and failure of responsibility of the government of Turkey to protect populations from genocide and constitute a threat to international and regional peace, security and stability.

Armenia urges the international community to strongly condemn the insult and injury to the memory and dignity of the victims of Genocide and their survivors, and to take further resolute actions in order to reinforce the responsibility of States to comply with their obligations to protect populations from genocide, to fight impunity and to prevent such a crime, including the incitement to it. Commemoration and respect of dignity of the victims of genocide are amongst the most important actions in prevention of genocide", the statement said.

Prime Minister Pashinyan Slams Erdogan

Prime Minister Nikol Pashinyan urged the international community to respond to President Recep Tayyip Erdogan of Turkey, who said on April 24 that the deportation of Armenian during the time spanning the Armenian Genocide "was the most reasonable action that could have been taken." Pashinyan called the Turkish leader's remarks "extreme hate speech" and "justification of the murder of a nation."

"The relocation of the Armenian gangs and their supporters, who massacred the Muslim people, including women and children, in eastern Anatolia, was the most reasonable action that could be taken in such a period," said Erdogan, who also posted this message on his Twitter account.

"We see that those who attempt to lecture

us on human rights over the Armenian issue themselves have a bloody past," he added, accusing the French of committing genocide in Africa.

"Calling victims of the Armenian Genocide—the Ottoman Empire's entire Armenian population, which was sent to death marches—'Armenian gangs & their supporters,' killing 1.5 million [people] and justifying it as a 'most reasonable action' is not just a new high in denialism, but justification of a nation's murder," said Pashinyan in a Twitter post in response to Erdogan.

"Above all, doing this on April 24 is an ultimate insult to the Armenian people and to humanity, extreme hate speech by Erdogan personally. The world must speak out," Pashinyan added.

Prime minister Nikol Pashinyan

By Denying The Armenian Genocide, Turkish Leaders Publicize It Even More

By: Harut Sassounian

More than a century after the mass crime of genocide against Armenians, Assyrians and Greeks, most Turks still feel self-conscious as April 24 approaches and whenever someone refers to their Crime Against Humanity!

Many Turkish officials and journalists feel compelled to defend their country's tarnished reputation by trying to cover up the Genocide committed by their ancestors. By doing so, they automatically associate themselves with the guilt of their forefathers and in turn become guilty themselves for denying one of the most heinous crimes in the history of mankind.

Why would Turkish Foreign Minister Mevlut Cavusoglu, on April 15, 2019, falsely claim that Turkey "has not committed any genocide" in its history? How many leaders of other countries have made such a statement? Cavusoglu knows well that the Ottoman Turks did commit Genocide as he is desperately trying to conceal their crimes. Cavusoglu and his fellow denialists do not seem to realize that the more they proclaim their innocence, the more they affiliate themselves with the Genocide and become accessories to that barbaric crime!

Each time Turkish President Recep Tayyip Erdogan or his underlings talk about the Genocide, even in a dismissive manner, they are actually publicizing worldwide the facts of the Genocide and informing everyone that Turks are accused of committing Genocide!

Interestingly, Cavusoglu warned that "the

Turkish government will not stay silent against some countries trying to lecture Turkey on history." This is exactly what Armenians want him to do. The more he talks about the Genocide, the more he exposes the Turkish crime to the world! Cavusoglu and other Turkish denialists find themselves in the ironic situation of "damned if you do, and damned if you don't." In other words, if they remain silent against the accusations of Genocide, they would be acknowledging it, and if they deny it, they would be spreading the news about their historic crime. There is no positive outcome for them. They are caught in the horns of a serious dilemma!

In early April, at a NATO meeting in Antalya, Turkey, Cavusoglu criticized French President Emmanuel Macron for declaring April 24 as a national day in France for the commemoration of the Armenian Genocide. By lashing out at Macron, the Turkish Foreign Minister made the situation even worse for his own country. In protest, a French Parliamentarian walked out of the NATO meeting, which was covered by the worldwide media, further publicizing the Armenian Genocide.

This incident caused some hateful Turks to threaten the life of the French parliamentarian, which further disseminated the true facts of the Armenian Genocide.

Another example of Turkish self-consciousness is the article by commentator Ozan Ceyhun in the Daily Sabah newspaper. He correctly wrote that "April 24 is used as a day for 'getting even,' by those who do not

wish to see Turkey as an EU member due to various reasons, those who do not wish to see it become stronger in the region, or countries like the U.S. that want to see Turkey as a dependent state." My response is that no one wants to see a brutal and unrepentant country as a member of international military and economic alliances. Turkish leaders are the ones forcing themselves out of such alliances by behaving in an uncivilized and undemocratic manner. They have no one else to blame but themselves!

Ceyhun wonders why no one cares about the opinions of "Armenians living in Turkey." The answer is very simple. Armenians in Turkey, having survived the Genocide and many other repressions since then, know all too well that if they dared to say anything negative about Turkey's oppressive regime, they will be locked up, if not killed!

The Turkish commentator then shamelessly mentions Armenian journalist Hrant Dink who was assassinated by a Turk for expressing himself on Turkish-Armenian relations. Ceyhun selectively quotes from Dink as stating that outsiders should not meddle in the "events" that happened in the past and that this issue should be resolved between Armenians and Turks. Dink had made many statements which were often contradictory depending on whether he made them while he was inside or outside Turkey.

It suits Turkish denialists to quote statements that third parties should not meddle in the Armenian-Turkish issue. If it were not for the Armenian Diaspora lobbying the

Harut Sasounian

international community for decades, the Armenian Genocide would have been forgotten long ago. Furthermore, Ceyhun prefers that outsiders listen to the views of Turkish Armenians who are suppressed and are unable to express their honest opinions on the Armenian Genocide. As immediate descendants of the Genocide, they know exactly what happened to their ancestors, but they cannot talk about it openly, fearing for their lives.

Just as irritating are the Azerbaijani denials of the Armenian Genocide. Fortunately, it is easier to deal with the Azeris as they are not as powerful as Turkey and Armenians have already shown their power by recovering their historic territory of Artsakh from Azerbaijan. If Azeris do not behave and continue to insult Armenians by their denials of the Armenian Genocide, Armenia's leaders may halt the negotiations with Azerbaijan and incorporate Artsakh in the Republic of Armenia!

Turks Commemorate Armenian Genocide Despite Taboos

By: Ayla Jean Yackley

Rights campaigners stage a "remembrance walk" in central Istanbul on April 24 after police barred their commemoration of the World War I-era genocide of Armenians. Lawmaker Garo Paylan (foreground), who is of Armenian descent, has submitted motions to parliament seeking recognition of the genocide. (All photos Ayla Jean Yackley)

Hundreds of Turkish activists marked the anniversary of the Armenian genocide on April 24 under a heavy police presence and despite a counterdemonstration as authorities step up restrictions on commemorating the century-old killings.

In recent years, grassroots events have sprouted in Istanbul and a few other Turkish cities to memorialize the killing of as many as 1.5 million Armenians during World War I by Ottoman Turkish forces. Even President Recep Tayyip Erdogan has expressed his condolences over the loss of life every April 24 since 2014, though he has stopped short of recognizing the massacres as a genocide.

About 250 campaigners staged a vigil on the side of busy road, forced to regroup a few kilometers from Istanbul's central Taksim Square where they had gathered for a moment of silence in years past. Organizers were careful to avoid using the word "genocide," holding a sign that said they were "remembering those who had been lost." Nearby, a few dozen nationalists accused them of propagating "an imperialist lie," a witness said.

Earlier in the day, police stopped several dozen human rights defenders and lawmakers from Turkey and Europe from reading a statement outside a former prison in the central Sultanahmet Square, citing a ban on their event by the Istanbul governor. Last year the event had been allowed, though police intervened and detained attendees for using the word "genocide."

The site, which is today an Islamic art museum, is where a group of 235 prominent Armenian figures were rounded up on April

Turkish MP Garo Paylan speaks to the crowd gathered to mark the Genocide in Istanbul, April 24. (All (photo: Ayla Jean Yackley)

24, 1915, before their deportation to Ottoman hinterlands where most died. The event is widely considered the start of the genocide.

This year, the protesters attempted a silent "remembrance walk" as police forced them to leave the area. They read their statement at a rights association's office while riot police stood guard outside.

For his part, Erdogan sent a letter to the Armenian patriarch of Istanbul, saying: "I remember the Ottoman Armenians who lost their lives during the difficult conditions of World War I, and I express my sincere condolences to their grandchildren."

But earlier in the day he railed against foreign governments that describe the events as a genocide, saying those countries themselves had committed atrocities and that Turkey's archives show it has nothing to hide. "Deportations are one thing, massacres are another. Who are you trying to fool?" he said in a speech referring to the expulsion of Armenians that led to many of their deaths.

The change in Erdogan's tenor and the partial ban on commemorations reveals how uneven Turkey's reconciliation with its darkest chapter remains. Turkey argues that both Turks and Armenians died during the turmoil of war and the collapse of the multicultural

Ottoman Empire, from which the modern republic was forged.

It also reflects a tide of nationalism in Turkey, especially since a divisive election last month in which the president accused the opposition of aiding "terrorists" for reaching out to Kurdish voters, and a broader clampdown on freedom of expression as Erdogan has consolidated power and crippled civil society following a 2016 failed coup attempt.

The constraints "are the result of the current political climate and rising nationalism. It appears the government has lost its will to resolve the Armenian issue, that it has reverted to its former position," Garo Paylan, a Turkish-Armenian lawmaker from an opposition party, said in an interview.

"The refusal to grant Kurds' demands, the erosion of the rule of law, detentions of peace activists, the inability to reconcile with the Armenian genocide and our other democratic problems are all connected. Every crime that goes unpunished will be repeated," he said.

Paylan has faced criminal complaints for previous efforts to force Turkey to recognize the genocide. This week, he submitted another motion to parliament calling for an investigation

into the fate of the intellectuals who were detained in 1915, a search for their remains and for their burial. His motion was unlikely to be accepted by parliament, which is dominated by Erdogan's party and its partners, the far-right Nationalist Action Party.

Turkey is also fending off efforts by foreign governments to recognize the massacres as genocides. The U.S. Congress is considering a bill "affirming the United States record on the Armenian Genocide," introduced earlier this month.

To date, the United States has refused to recognize the events as genocide, thanks to its close military and diplomatic ties with NATO member Turkey. But the relationship has soured in recent years over disputes with Washington on weapons sales, Syria policy and Turkey's detention of U.S. citizens.

Other countries are increasingly responding to Armenian calls for recognition in what they say was the 20th century's first genocide. Italian lawmakers this month passed a motion to officially recognize the genocide. And France this year declared April 24 an official national day to mourn the victims of the genocide.

On Wednesday, Erdogan blasted France for "trying to teach us a lesson" when it had yet to confront its own culpability in the 1994 Rwanda genocide and a bloody crackdown on pro-independence Algerians in 1961.

"Turkey plays an important role on the world stage [but] it has to conform to international standards in terms of human rights," said Mireille Clapot, the vice president of the French parliament's foreign affairs commission. "You cannot deny the facts, and one day the Armenian genocide will be recognized."

Most scholars and 30 countries have concluded that the massacres of Armenians beginning in 1915 were a systematic genocide perpetrated by state officials, wiping out a millennia-old civilization in Turkish lands. Today, just 60,000 Armenians live in Turkey, a country of 80 million people.

Ayla Jean Yackley is a journalist based in Istanbul.

Vanity... My Old NEMESIS

By: Talyn Terzian-Gilmour

What have you done in the name of vanity? How much has it cost you? Has it been sustainable...or like everything touched by time, fleeting? The price of vanity is steep, its currency is an emotional one, and I've paid and paid and paid...and still continue to pay! Will I never learn?

My most recent attempt at "bettering myself" started in anticipation of a trip to Paradise and after I realized that I had quietly put on a few (ok, several) extra pounds thanks to my winter hibernation. While feeling a bit down that I hadn't been able to get bikini-body-ready for my trip, I was quite satisfied that at least I was going to be somewhat comfortable in my track pants on the flight over. Only, I decided I looked too scruffy so vanity struck and I chose a different pair of pants which essentially cut what little blood circulation I had above my waist to virtually nothing, and left me freezing cold the entire 15 hours of my trip.

Upon arrival, I forgot about my "extra baggage" and made sure to take in the beautiful sunshine and indulge in every kind of coconut and sugary dessert I could find. I staged a strike against my vanity – instead, I focused on my indulgences and gave into every, last decadent desire. Which meant that upon my return, my already too-tight pants had become even tighter.

As an aside, similar to my vanity quest, not fitting into pants at the end of a trip seems to be a recurring theme (nightmare) for me. The first time I ever went to Hawaii was for my honeymoon. Then, I took all of my cues from Mr. Niceguy who'd travelled there once before, and only packed one pair of pants. Like most, the stress of the wedding meant that I had dropped well below my normal weight. After two weeks of lounging on the beach, my body (more than) bounced back and when it came time to go home, I could not zip up my one and only pair of pants and with tears stinging the corners of my eyes, I prayed that airport security would not ask me to lift my shirt to check if I might set off any alarms...

As it happens, following my Spring Break Mania trip, I fell into the vanity trap once again...

While visiting a friend, I also saw her husband when he walked into the room with a definite glow. I was told that he had just completed a five-day, juice detox that he ordered off the internet which left him lighter and feeling great! The writing should have been on the wall...but vanity will cloud this girl's judgement each and every time.

You know I tried it. My juices arrived and on day 1 of my five-day detox I started off my day with a green juice that had a cute, catchy, empowering name only it tasted positively foreign. By the afternoon, I really started to miss solid food but my friend

boosted my morale and reminded me of my genetic resilience thanks to my Armenian heritage and I powered through a juice that's as black as ink thanks to its two main ingredients: maple syrup and charcoal...CHARCOAL! This stuff didn't taste right and I'm quite sure no human is supposed to have this concoction...how would I get through FOUR AND A HALF MORE DAYS OF THIS STUFF?!

Within a couple of hours, I was no longer thinking OR seeing clearly. While these juices were ridding my body of toxins, they were also wreaking havoc on my eyesight and my head! I could barely read – it was as if my eyes were permanently crossed and had coke bottle bottoms taped onto them. And, OH MY HEAD...I felt like my brain was going to break open and ooze out of my forehead onto my keyboard at work.

I really don't know how I made it home after that blank ink juice. Somehow, I managed to pick up my kids and get them home, do homework, feed them dinner and guzzle down the next 300 ml of lime green juice packed with everything you might find in a meadow or living on some ocean floor.

My boys were witnessing their mother brave through a juice detox program with the same voracity as a tiger chasing its prey...only, the grimace on my face and the fact that I was pinching my nose and trying to suck this horrible green goo through a straw led the 9 year old to shout, "Come on mommy! Just chug it!" And 'chug it' I tried...

Well, it was just too much. Too much for my head, too much for my eyes and too much for my stomach! Within minutes my stomach had ballooned out to look like I was five months pregnant. Minutes later, I felt weak, like I could no longer stand. I excused myself, using every last ounce of strength to scream, "I'll be right back!" and "No one come upstairs!" and within seconds was hurling a microbiome of green goodness.

Sadly, this process went on for the better part of an hour and ended with me passed out, in bed, at 7:30pm, only to wake sometime past midnight and do a quick check that all was still ok, doors were locked and children were tucked safely into bed...because on top of it all, it was Mr. Niceguy's night away.

When I investigated as to why this cleanse had been so disagreeable, I was told, "well, it must be you" and "this rarely ever happens!" The operative word here is rarely...

Well universe, I hear you loud and clear. I will recover and I'm fine just the way I am. Besides, these 10 lbs look good on me...and once the weather warms up, they'll simply melt away. Or maybe I can try that new...

"Redefining Education In The Global Age"- A Lecture At AGBU Toronto

Yervant Zorian during his talk on AGBU's educational programs, April 9, Toronto.

By: Talyn Terzian Gilmour

On April 9, AGBU Central Board Members Lena Sarkissian and Yervant Zorian gave a presentation on AGBU's new and exciting educational programs entitled "Redefining Education in the Global Age".

"AGBU has always been a major force in education in the Armenian reality," said Lena Sarkissian. "From the early 1900's, the educational goals of AGBU have been about building (individual) prosperity while building identity which converts into building communities," she added.

AGBU has had a long-standing association with schools and programs providing the traditional brick-and-mortar style of quality education and cultural enrichment opportunities; its efforts have helped to promote the Armenian heritage and support the Armenian identity for many generations. However, during the past two decades, AGBU has evolved to provide its programs on a much more modern platform which not only allows for greater depth and breadth in education, but also to disseminate the materials much farther and wider than was possible from a traditional structure.

AGBU's roster of innovative programs aims to address the global realities of the 21st century and the needs of our growing communities both in the diaspora and in Armenia. Understanding that how we learn is just as important as what we learn, AGBU's educational platform has integrated technology into its teaching methodologies allowing education to change and update as fast as the world around us. Keeping up with these changes means that AGBU is able to offer exciting and innovative new experiences while still embracing the organization's mission.

Perhaps one of its leading programs, as outlined by Dr. Yervant Zorian, is the Armenian Virtual College (AVC). AVC provides e-learners around the world with the opportunity to obtain Armenian education regardless of their age, country of residence, or knowledge level. In fact, as AVC's founding president Dr. Zorian pointed out, one needs only to have the desire to learn as the program is offered in multiple languages of instruction including French, Russian, English and Spanish. Benefits of AVC include membership in a virtual learning community and the provision of a global space for cultural, educational and social ties.

Another innovation discussed during the presentation is AGBU Atlas – a virtual global access point which will deliver a collection of innovative multimedia education tools to foster and promote the learning of Armenian language, history, and culture. AGBU Atlas will be a "virtual learning hub" or electronic learning resource platform for disseminating

information and promoting Armenian heritage to Armenians and non-Armenians around the world with content geared towards students, teachers, academicians, business professionals, and life-long learners.

The AGBU Central Board's latest initiative involves a new partnership program being developed with Armenia's TUMO Center for Creative Technologies for diaspora youth which is anticipated to launch sometime in 2020. The goal of the partnership is to create a unique educational experience integrating a custom blend of technology, design and Armenian content delivered through an afterschool or one-day program for school aged children and teenagers. The program will allow participants to connect with other Armenians and develop their sense of Armenian identity, all while utilizing engaging inquiry-based projects to develop technological and creative skills as well as Armenian language skills and experiences.

Both Sarkissian and Zorian emphasized that in today's world, education is being tailored for the individual: what they want to learn, how they want to learn, where they want to learn and when they want to learn. Above all, that the experience of education is just as important as the material.

When coupled with AGBU's mission to uphold Armenian heritage through education, by using multiple approaches and platforms such as apps, eBooks, web videos, travel tools and more, AGBU can offer the learner a much more tailored and customized product to "Do Armenian" resulting in a more meaningful learning experience to "Be Armenian".

In addition to the Armenian Virtual College (AVC) program, some of AGBU's innovative virtual Armenian learning opportunities include: AGBU WebTalks, an online video series featuring the insights of leading scholars and artists on a wide range of Armenian topics; the Armenian Holidays & Traditions app which allow users to access recipes and learn about the expressions and conventions relating to popular Armenian holidays; and for children, the Im Armenia travel app which takes them on an exciting adventure to Yerevan and beyond, and the Gus on the Go: Armenian for Kids language app.

"The delivery of personalized education and the need for lifelong education has become a reality," Sarkissian said, "we have to define what is an Armenian...identity is fluid and consists of multiple features, and to be Armenian, one needs to do Armenian. [AGBU] wants to develop educational experiences that provide personal growth, are meaningful and enjoyable, and transformative on the individual level as well as the community.

Թորոնթոյի Հայ Կեդրոնի Երեցներու Ընկերակցութիւնը
Կոչ կ'ուղղէ գաղութիս երեց անդամներուն
մաս կազմելու Ընկերակցութեան եւ
վայելելու մրերմիկ մթնոլորտ
ամէն երեքշաբթի
առ. Ժամը 9:00էն
մինչեւ կէ. Ժամը 2:00ը
Թորոնթոյի Հայ Կեդրոնէն ներս:

Canadians, Armenians, And World War I

By: Dr. Isabel Kaprielian-Churchill

In this brief essay, I would like to juxtapose two important historical events: World War I and the creation of the Armenian Republic, while highlighting the relationship between Canadians and Armenians.

World War I was a muddy hell of trenches, poison gas, U-boat attacks, of the sacrifice of hundreds of thousands of young lives, and the deportation and massacre of civilian populations.

Canadians fought gallantly in that bloody conflict, notably at Vimy Ridge in 1917. Starting in August of the following year, the Canadian Expeditionary Force spearheaded the Allied offensive that ultimately ended on Nov. 11, 1918. This period is known as Canada's One Hundred Days.

Approximately 620,000 Canadian men and women enlisted in the war. About 420,000 went overseas and almost 60,000 perished. This is a significant percentage of a population that numbered only 8,000,000 in 1916.

For Canadians, the war ushered in a period of maturity in military, political, and diplomatic arenas both during and after hostilities. In 2018, we commemorated the 100th anniversary of the end of WWI, of Canada's vital role in that conflict, and of Canada's stand on the international scene.

The Great War profoundly transformed the world. In the wake of the war, dynasties crumbled, like the Romanovs in Russia and the Hapsburgs in Austria. Empires, too, collapsed, like the German and Ottoman empires. In their place, new countries or mandated territories emerged: Iraq, Saudi Arabia, Syria, and the Republic of Armenia.

A few years ago, we commemorated the 100th anniversary of the creation of the Armenian republic, which was, as former Ambassador Marderosian has stated, really the rebirth of Armenian sovereignty.

In 2018, then, we remembered two critically significant historical events: the end of the war and Canada's participation in it, and the birth or rebirth of a new Armenia.

Although Canadians and Armenians were worlds away, a bond existed between these two peoples. Let me briefly mention three areas of this surprisingly strong relationship.

1. RELIGION:

The Anglican and Armenian churches have a close theological connection. When Armenian immigrants settled in Canada, they attended Anglican churches for their spiritual life and their rites of passage.

For example, Holy Trinity Church in Toronto, Grace Anglican in Brantford, and St. Philip's in Hamilton.

Equally impressive, Canadian Protestant missionaries – largely Presbyterian, Congregationalist, and Methodist – worked among the Armenians in the Ottoman empire. Historian Daniel Ohanian has listed just under 70 Canadians stationed in the Ottoman empire before 1914, most of them associated with the American Board of Commissioners for Foreign Missions (ABCFM). One of the most distinguished missionary families from Canada and the United

State was the Chambers family from the Woodstock area in Ontario.

One sometimes wonders why Protestant missionaries were evangelizing among Armenians, who were the first people to adopt Christianity as a state religion and who stood as one of the bastions of Eastern Christendom. Protestant missionaries did, indeed, proselytize among Armenian Apostolic Christians. They were also inspired by the Social Gospel to build schools and colleges, clinics and hospitals.

2. PHILANTHROPY.

Following the Armistice in 1918, western countries, especially the United States, launched rescue and rehabilitation measures to aid the Armenian survivors of the Genocide. Canadians participated wholeheartedly in this international movement. In 1920, for example, Canadians raised a vast sum, almost \$300,000 for Armenian refugees abroad. Some of these funds were used to refurbish a Greek hospital in Constantinople as a children's tuberculosis hospital.

Canadian relief volunteers joined missionary personnel and Near East Relief workers in the Middle East, the Caucasus, and Greece to aid the refugees. Women like registered nurses, Emma Wood of Sarnia, Ontario, and Sara Corning of Nova Scotia served in orphanages, hospitals, and refugee camps.

Probably the most innovative rescue operation was the initiative of the Armenian Relief Association of Canada. Linked to the London Lord Mayor's Fund, the Association brought in 109 orphan boys to settle on a farm/home near Georgetown, Ontario, paid mainly through public subscription by Canadians. The Association and its successor, the United Church, also sponsored the entry of 38 girls and young women to work as domestics in southern Ontario, mostly in Toronto.

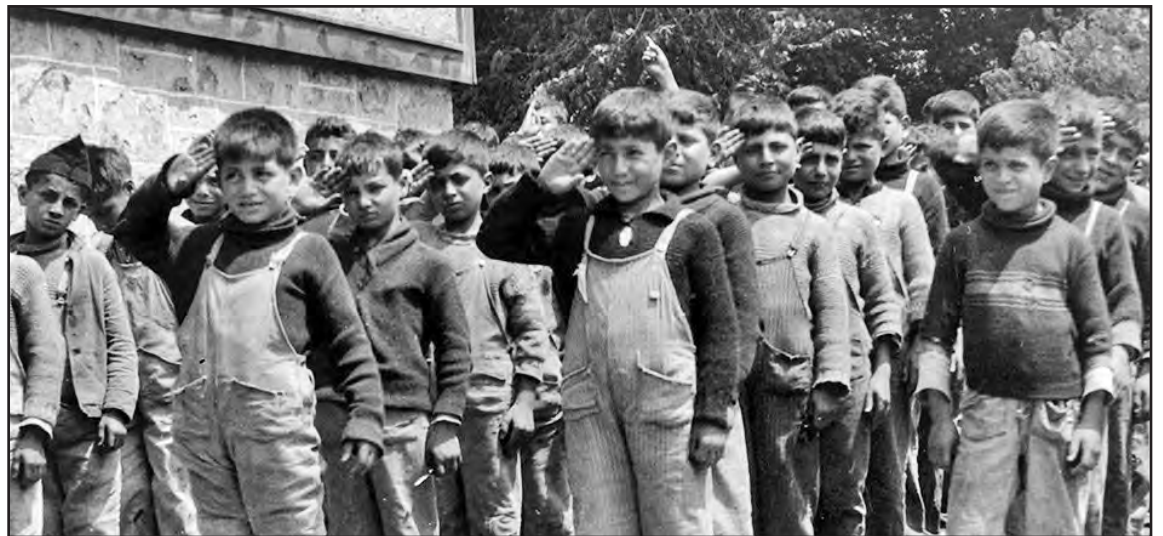
In addition to the religious and the philanthropic connections, let us now move on to the military relationship.

3. MILITARY

When Britain declared war on Germany on August 4, 1914, Canada immediately offered to raise an army of 20,000 men. Mobilization started on August 8 and by September 4, approximately 32,000 Canadian men had assembled at the military camp at Valcartier, Quebec.

Among these early recruits were at least two Armenian immigrants, Bagharsak [Vagharsag] Baronian, 31 and Ohanas [Ohannes] Vartanian, 21. A few weeks later, this vanguard of Canadian forces sailed for England for further training. Baronian and Vartanian were part of the First Canadian Division, the 48th Highlanders, which joined the British First Army under the command of the British General, Sir Douglas Haig. Four Canadian Divisions eventually made up the Canadian Expeditionary Force (CEF), also known as the Canadian Corps. It would take another three years before Canadian troops fell under the command of a Canadian – General Sir Arthur Currie.

Vartanian, the 21 year-old, was severely wounded on March 8, 1915 and died a month later, one of the first casualties of the CEF. Baronian

A group of Georgetown Boys: Photograph by Aris Alexanian taken while he worked (1923-1927) as assistant superintendent at Cedarvale Farm and school for orphaned boys from the Armenian Genocide. The farm was located near Georgetown, Ontario.

was killed in action on June 17, 1915.

The following year, a 17 year-old Armenian, an immigrant from the region of Keghi, enlisted in the CEF. Being underage, he was withdrawn by his parents. As soon as he turned 18, Samuel Chichegian of Brantford, Ontario re-enlisted. After training in Hamilton as a machine gunner, he sailed for England in December, 1917.

In his letters to his mother – all in 1918 – Sammy writes: "England is a great country but everything is twice as high as it is in Canada. England is feeling the war all right, while Canada is just realizing there is a war on ... They have air-raids here quite often. We had two this week but the planes were brought down ... The war may be over by June."

Sammy wanted to ensure that his mother was receiving his pay and that her parcels to him arrived intact: "Have you received the money for January and February yet? I haven't received the box yet, most of them get stolen or half emptied before they reach us, what was in it?" (Kent, Feb. 6, 1918).

Still in England, Sammy wrote: "I suppose they're starting to give out food cards [in Canada] too, but don't kick [complain], because the only people who get enough to eat are the soldiers, you can thank your lucky stars the family is not in England. I hope everybody is all right at home and working." (Kent, Feb. 10, 1918)

Sometime in 1918, he was transferred to France where he wrote that "The weather is jake [fine] at present, only too warm ... The French people are very kind as we often are invited in some farms for a feed and leave with a couple of chickens so you see we have nothing to kick about ..." (France, 1918).

Sammy tried to reassure his mother, for she was desperate to have him returned to Canada. "I know you must feel worried mother, but there is no use trying to get me to quit when I've come so far. I'm trying to do my share." (Somewhere in France, sometime in 1918)

Young Sammy gave more than his share. He was killed in action in France on September 2, 1918, two months before the Armistice and during the crucial period of Canada's 100 Days when Canadian troops led the Allied offensive that brought an end to the war.

Samuel Chichegian was the youngest person from Brantford to

volunteer and die in the Great War and, like many other Armenian immigrants, he gave his life for his new homeland.

In 1916, – the same year that Sammy enlisted – twenty-seven-year old Siragan Siroonian, also from Keghi, volunteered for the Canadian Expeditionary Force (CEF). For his bravery during the capture of Parvillers on August 14, 1918, Siroonian was awarded the Military Medal and was praised as "an inspiration to all ranks." This young Armenian did not escape unscathed. He was the victim of a gas attack. Like many casualties of this dreaded poison, he died young, after years of suffering.

It is tragically ironic that at the same time that men like Baronian, Vartanian, Chichegian, and Siroonian were fighting and dying in France and Belgium, their relatives in Turkey were being deported, robbed, and massacred.

The German gas attack at Ypres, in Belgium, where 6,000 Canadians were killed, wounded, or missing, started on April 22, 1915. Two days later, on April 24, 1915, under cover of war, Turkish authorities began the wholesale arrest and murder of Armenian leaders and intellectuals. War and Genocide.

The Armenian Genocide (1915-1923) and the tragedy of the Armenian people were well-known throughout Canada. Less publicized was the contribution of Armenians to the Canadian forces. The fledgling Armenian community in Canada provided the war effort with an astonishingly high percentage of recruits.

In 1914, at the outbreak of war, approximately 1,500 Armenians had immigrated to Canada. Some had returned to the old country and some had moved to the United States. Of those who remained in Canada I guesstimate that about 1,000 were men eligible for military duty.

The records of the CEF yield approximately 150 names of Armenian soldiers, revealing about a 15% enlistment rate – a very high proportion for any ethnic group in Canada, taken on a per capita basis. Of these 150 men, a sample of 37 files, was selected randomly. My son, author and musician, Albert Kaprielian and I examined these detailed and illuminating records.

I would like to mention just three of my findings:

1. All Armenian soldiers were

immigrants and I doubt if any were Canadian citizens at the time of enlistment.

2. Most of the recruits came from the region of Keghi in the province of Erzeroum, reflecting the origin of the majority of Armenian immigrants in Canada at the time.

3. Another noteworthy characteristic was the high proportion of volunteers. Of the thirty-seven we examined, thirty-one had volunteered and all were sent overseas. Only six were drafted, after Canada started conscription in 1917.

While most Armenian Canadians engaged in the war, enlisted in the CEF, a much smaller contingent volunteered for the Eastern front. After initial training in the United States, they were shipped to Murmansk in Russia and from there, transported to the Caucasus, to join Armenian regiments fighting to liberate their ancient homeland.

On May 28, 1918, Armenians everywhere celebrated the resurrection of a long hoped-for independent and free state. Five months later they hailed the Armistice and the hope of world peace.

That republic collapsed in the face of overwhelming odds. But today, as we approach May 28, we remember their heroism and commitment of our ancestors who fought for freedom in Flanders Fields and on the plains of Sardarabad.

A new Armenian Republic and a sister Artsakh have been created from the ashes of the Soviet Union. We salute this new Armenia, revitalized and supported by Armenian Canadians and a vast diaspora around the world.

TO ADVERTISE IN
CANADA'S ONLY
ARMENIAN
MONTHLY
NEWSPAPER
CALL 416-878-0746

Interview With Visual Artist Matilda Aslizadeh

Exploring The Nature Of Perception Through Mixed Media

Matilda Aslizadeh is a visual artist based in Vancouver, British Columbia. Throughout her career, she has developed a dense visual language, utilizing multiple media forms. Matilda uses her art to challenge and reexamine dominant narrative structures that persist within Western culture. Her most recent work, RESORT, navigates the relationships between land and capital.

Interview conducted by Varak Babian

Q- Fledgling buds of ideas can sometimes blossom and mature into something completely different than the initial concept they started as. Is there a conscious choice made between harnessing these shifts or just letting them go wild and going along with the ride?

A- I spend a lot of time thinking about my projects, choosing which ideas to actually execute, and planning the production. Once I begin in earnest, it rarely turns out to be radically different than what I envisioned. I think that puts me on the side of harnessing the shifts as opposed to going along for the ride.

Q- Being a visual artist that uses multiple media forms, I wonder if you've always felt a sense of comfort with having a variety of avenues to share your viewpoint, or if that is something that you grew to use, as it better suited your developing perspective.

A- I am certainly more comfortable using some media as opposed to others, but in general this sense of ease with multiple media is a product of how artists have been educated in Europe and North America for at least the past 50 years: there is an emphasis on concept over craft. In other words, the idea arrives first and then is developed in the medium/media deemed most appropriate to communicate it. This approach is very different to the traditional approach of learning the ins and outs of a particular material practice like painting.

Q- Does being involved in projects like designing the Armenian genocide memorial in Vancouver provide you with a distinct form of fulfillment?

A- Yes, absolutely. Being an artist or academic has historically been quite a solitary job, though this has shifted in recent years, and many contemporary artists actually include collaborating with communities of various types in the fabric of all their projects. I always like to be engaged in some creative practice that is community-centred in addition to my own independent projects. In addition to the Genocide memorial project, I also served for many years on the Board of Directors for VIVO, an artist-run media centre in Vancouver

and I'm currently a part of a collective of artist mothers -called art/mamas - working to support each other and raise awareness of the difficulty of participating in art world networks as a mother.

Q- Once upon a time, aspiring photographers would press down on the shutter conservatively; conscious of the attention and commitment, the literal time in the dark, developing each image required. Today's impressive digital arsenal has completely changed this form of expression; much more accessible, but perhaps less contemplative. Which side of the coin do you find yourself?

A- I am old enough to have lived through transformation from film to digital photography and there was certainly something very meditative about working in the darkroom "with your hands" so to speak. But in general I think the state of contemplation that you

both at once and will usually teach during the academic year and make most of my own work during the summer. However, the relationship between teaching and making can turn into a virtuous circle in the best of times: for example, my own research can push me towards developing an assignment for students and then the way that assignment is approached by students can give me ideas to take back to my research. I mostly teach 1st year University students so I really only see them at the beginning of their journey, and I spend that first year throwing ideas and processes at them. To return to my earlier comment on art education, now there is a greater emphasis on interdisciplinarity and the idea of generating ideas through combining different mediums- I feel very at home in this context.

Q- Without oversimplifying, your latest work

A scene from Resort Installation, 2016.

describe has less to do with the particular technology and more to do with the sense of craft that I mentioned earlier. Despite the emphasis on ideas that has been prevalent, I do think it is the sense of craft or deep engagement with materials (whatever they may be) that produces a contemplative state and a pleasure in making that is so important. So I suppose I find myself using the digital in a mode more characteristic of the analogue. My computer transforms itself into a metaphoric darkroom when I begin to assemble and edit all my imagery it and I do think of this process as the closest I get to "craft".

Q- Some of the courses you have taught at the post-secondary level include digital media and critical theory. What distinction or challenges do you find between creating yourself, and engaging with the entire artistic process and teaching others to create or guiding them through their own artistic journey?

A- It is indeed a tricky thing to balance teaching with making. In terms of time, I can rarely do

deals with a fictionalized narrative set on an isolated tourist resort. One of the objectives of RESORT is to ponder the price of an exclusionary paradise. How much, if any, of your own story telling approach comes from being born Armenian: a tribe of people with their own complex relationship with land and the concept of belonging.

A- I think my background certainly influences my approach. In essence, Resort is a critique of the concept of ideal spaces (Paradise, Utopia, gated communities etc.) and an assertion that this idealization of abstract space inevitably produces violence. Armenian history, in relation to land and territory, can be viewed through the lens of being enmeshed in other cultures' narratives of what an ideal space is, who it includes and excludes, and how those that remain inside have to behave. The latter dynamic is very similar to the colonial one which I explicitly reference in Resort.

Q- One major factor of a modern Armenian, diasporan identity is the great ease at which

Visual artist Matilda Aslizadeh

we are able to access Armenia, and especially Yerevan, as a tourist destination. Tying into the themes you discuss in RESORT how do you feel about this commercialized, tailored and sanitized experience of the homeland so many have every July and August. **A-** This is a wonderful question but one I can't directly address since I have yet to go. I can only imagine that the situation is parallel to other hubs of tourism. Often people refer to these tourist spaces as unreal or "fake" in relation to the "real" spaces that most tourists do not explore. For example, one might say that tourists do not experience the "real" Armenia. I think this opposition between real and unreal is misleading since the tourist industry itself is very real, and has a material impact on everyday lives of Armenian citizens, for better or worse. Also interesting is how that industry reflects back upon us the narrative we want, like a mirror image. To answer your question (finally), I feel that this commercialized and sanitized version of Armenia is probably an integral part of a far more complex society and I guess it is up to the individual if they want to recognize and acknowledge that complexity.

Q- A sense of vigilante justice has been quite present in our collective Armenian narrative; experiencing the most extreme violence and countering it with our own tailored brand of it. Can you comment on the feeling of both being completely victimized by this violence but also being somewhat prideful when it has a positive impact on our collective psyche.

A- I think that while there can be collective narratives, they are rarely homogenous. When I look at the narrative of the Armenian Genocide and its aftermath, I see it less as a cycle of complete victimization followed by individual acts of heroic justice in retribution, and more as a series of small, persistent gestures of resiliency by members of a community that built itself back up through everyday acts of existing in the world despite violence. The latter narrative is what makes me proud.

Your Most Reliable Transportation Partner To/From Armenia & Worldwide

- Ocean, Air & Land Int'l Transportation
- Door to Door Services Available
- 20', 40', LCL and Break-Bulk
- Insurance Coverage
- Export Documentation, Letters of Credit Handling and Banking Negotiations
- Dedicated Agency Network Worldwide

METRAS
SHIPPING &
FORWARDING INC.
2175 Sheppard Ave. E.
Suite 215 Toronto ON, M2J 1W8
Tel.: 416-497-0377
Fax: 416-497-0783
info@metrasshipping.com
www.metrasshipping.com

The Newest Adaptation Of *The Cherry Orchard* Wraps Up In Toronto's Crows Theatre

ArsineeKhanjian and Cliff Saunders starring in Chekhov's *The Cherry Orchard* directed by Soheil Parsa. (Photo by John Lauener).

By: Varak Babian

Chekhov's last play, *The Cherry Orchard*, written in 1903, just one year before his death, is considered his final masterpiece. Like so many of his contemporaries, and many of our own Armenian intellectuals, his death was tragically brought upon by tuberculosis, bringing a halt to both his time on earth as well as the potential contributions he still had to make to the literary canon.

The melancholy nature of his demise seems to add a somber tint to what has long been considered by most, to be one of the most significant classical works of 20th century theatre. Chekhov himself described *The Cherry Orchard* as a comedy, believing that it reflected the absurd and ridiculous aspects of the human experience in its portrayal of a Russian aristocrat and matriarch returning home after many years abroad, faced with mounting debt and being forced to contemplate the reality of losing the family estate- including an impressive cherry orchard.

Arsinee Khanjian stars as the matriarch, Lyobov, in the Modern Times and Crow Theatre Company's minimalist adaptation of the Chekhov classic, which recently wrapped up a successful multi-week run at the Streetcar Crowsnest Theatre, located in Toronto's east end.

Khanjian stars alongside Cliff Saunders,

playing the role of sibling Leonid Gayev, as a pair of fading aristocrats, without much business acumen. Throughout the piece, they struggle to find an alternative to auctioning off the estate and are forced to deal with transitioning out of their privileged lot in life.

Modern Times and Crow Theatre Company delivered an austere version of the piece, with director Soheil Parsa staging the lush estate and abundant orchards on a simple black set with little to no furniture.

The sound designer, Thomas Payne, amplified the expansive mass of the stage with an assortment of foot steps, shutting drawers and more: always in the background, impactful but not overwhelming. All of these creative choices force both the writing and performances into the spotlight, and luckily- both truly delivered.

Lead actors delivered powerful and moving performances, shuttling their audience between peals of laughter and teary eyes with relative ease.

This adaption of *The Cherry Orchard* thrives by focusing on the meaningful, definitive performances. The surveying of human principles in the text itself, with its themes of cultural futility and the effect social changes has on people, has continued to remain relevant and invoke familiarity more than a hundred years after it was written. That part, I enjoyed the most.

Narine Arakelian will Headline Armenia Pavilion at Venice Biennale

Artist Narine Arakelian

This May, the world renowned Armenian contemporary artist, Narine Arakelian, will headline the Armenia Pavilion for the 58th Venice Biennale and launch a striking new exhibition. The exhibition, titled *The Pharos Flower*, will be displayed at the Palazzo Contarini del Bovolo, one of Venice's most iconic landmarks. The *Pharos Flower* is part of the City Of Venice's official program of events for the 58th Biennale, marking the second time that Narine has appeared at the Biennale and follows her critically acclaimed installation at Manifesta 12, 2018.

Curated by Pier Paolo Scelsi (ITA), *The Pharos Flower* exhibition and installation will see Narine transform the iconic 15th century spiral staircase of the Palazzo Contarini del Bovolo into a striking multi-colored lighthouse. The *Pharos Lighthouse* will project colorful rays of light from the top floor of the Scala, creating a spectacular light installation that will be visible across the city's iconic skyline. The installation aims to play on our idea of perception and time with the Lighthouse becoming a singular moment linking the past, present and future.

The exhibition will continue inside the Palazzo Contarini del Bovolo where Narine will present a series of her distinctive colored fabrics and multicolored glass pieces, crafted at the famous Studio Abate Zanetti on the island of Murano in Venice. Narine will also create an installation and performance around Tintoretto's gargantuan painting "Bozzetto del Paradiso" continuing the juxtaposition of ancient and contemporary art that runs throughout the exhibition. As part of the exhibition Narine will give a performance of "The Bloom," a performance work that will see her transform into a symbol of an ancient marble statue. During the performance Narine will pass through the exhibition rooms discarding elements of her costume until there

is nothing left.

Narine Arakelian has also been selected to launch the official opening of the Armenian Pavilion at the 58th Venice Biennale. On May 9, Narine will give a one-time-only performance of her performance work titled "Revolutionary Sensorium," curated by Susanna Gyulamiryan. The piece is an exploration of the revolutionary events of the 'Velvet Revolution' that took place in Armenia in spring 2018 uniting civilians through their slogan of 'solidarity and love.'

Internationally recognized as a multi-sensual contemporary artist, at the 57th Venice Biennale in 2017, Narine was invited to exhibit her large-scale installation, "L'Illusion du Marriage" inside Venice's historic building the Scuola Grande di San Rocco home of the Tintoretto masterpieces. The piece combined installation with contemporary performances across the city, with a finale at the magnificent Scuola Grande di San Giovanni Evangelista.

Narine Arakelian is an internationally recognized Armenian artist. Most recently she exhibited at the Manifesta 12 (2018), the Museum of Moscow (2018), and in 2017 Narine brought to the 57th Venice Biennale her large-scale creation, «L'Illusion du Marriage» which was exhibited as part of the Armenian Pavilion's official program. She also regularly presents independent exhibitions and performances in Moscow, New York and Venice. Narine Arakelian is a full member of the Russian Union of Artists.

Born in Siberia and graduated from the Painting Department at the celebrated State Surikov Institute, Moscow in 2015 where studied under the mastership of Aidan Salakhova, Sergey Ossovsky, Yuri Shishkov. After graduating Surikov's Institute Narine received an internship at the Digital Arts Department in Los Angeles Academy of Fine Arts in 2015/2016.

Varak's Crescent

Moment

Written by: Misak Metsarents
Translated by: Varak Babian

A soft rustling of foliage, then the scent of May's lily...
And the book that slowly sways, drops from my grasp
The elegant woman from dreams saunters by,
While my spirit's pond wrinkles, delicately.

And my spirit's pond wrinkles, delicately...
As a wave rushes ahead with outstretched arm,
With golden grains of sand, reaching the shore of my desire.

Oh the sweetness of her gaze and bloom
Oh her elegant manner; woven with threads of pride.
Along the path, roses trace her departed footsteps,
Where it wanders still- with ease, my lonely

My heart, a flame; in its twilight without a trace...

*Translated from the original, Misak Metsarents' «Վարկեան»

Dr. Raffi Aynaciyan

braces D.D.S., M.C.I.D., F.R.C.D.(C)
for children and adults Orthodontist

Richmond Hill (Hillcrest Mall):
9350 Yonge Street, Suite 216
905-884-4161

North York:
3333 Bayview Avenue, Suite 203
416-221-0660

Downtown Toronto:
11 King Street West,
Suite C115
416-363-3018

Unveiling Sara Corning Statue And Other Events In September In Yarmouth, Nova Scotia

Yarmouth County's Sara Corning will be focus of activities that will take place Sept. 13-15 in Yarmouth, including the unveiling of a statue of Corning, writes Eric Bourque on Yarmouth County Vanguard website.

A weekend of activities honouring Yarmouth County native Sara Corning is planned for mid-September, including the unveiling of a bronze statue of Corning, which will be located at what was once the site of Zion Baptist Church on Parade Street.

The unveiling ceremony is scheduled for Saturday, Sept. 14, and it will be part of a weekend that will include a play about Corning to be presented at Th'YARC.

Also in the works is a Saturday-evening dinner at the Rodd Grand Hotel.

Corning (1872-1969), who was a nurse, is regarded as a heroine for her efforts in rescuing and caring for thousands of orphans during her 11 years of service in Armenia, Turkey and Greece between 1919 and 1930.

Jennifer Rodney Chown, co-chair of the Sara Corning Society, says the activities planned for Sept. 13-15 in Yarmouth will be a chance for locals and visitors to meet and to reflect on Corning and the significance of her humanitarian work.

"The people of Yarmouth will feel so proud of their hometown girl," she said, "and it will be just a wonderful opportunity for them to meet the descendants of the (children) Sara rescued and cared for. It's a wonderful story."

Rodney Chown and David Chown – also co-chair of the Sara Corning Society – were in Yarmouth late last week and met with representatives of the Town of Yarmouth and the Yarmouth County Historical Society to discuss their plans.

"The meetings we had with the town and museum were very productive and constructive," said Chown, Rodney Chown's husband, "and we're very grateful for the support that the town and museum have offered us."

The statue was paid for by a donor from the Armenian community in Toronto. The sculptor is from Montreal and is Armenian as well.

The hope is to have an interpretive panel that would go along with the statue.

The unveiling ceremony – which will take place in either the late morning or early afternoon – will be followed by a reception. Rodney Chown says people will have a chance to visit the Yarmouth County Museum and Archives and perhaps see some of the material there related to Corning.

While the unveiling of the statue will be a

highlight of the weekend, things actually will get underway Friday, Sept. 13, at Th'YARC with the presentation of a play about Corning by Chris Bolger, a Yarmouth-area resident and a member of the Sara Corning Society.

The plan is to have two performances of the play Sept. 13 – one for students, one for the general public – and another on Sunday, Sept. 15.

"The exciting thing," Rodney Chown said, "is LunaSea would like to have a performance in Halifax following the one in Yarmouth and then they would like to take it around the province, so this will be a wonderful way to share Sara's story."

If Corning was alive today, Rodney Chown admits, she might be uncomfortable getting all this attention, given her humble nature, "but she would likely celebrate the friendships developing today between those from her home province and the descendants of those she helped to rescue and care for."

Chown says they expect the weekend's activities will draw people from away – including from outside Nova Scotia, perhaps even from outside Canada – people who have reverence for Corning and what she did.

But beyond what's planned for September, Chown says the longer-term goal is to ensure everyone has a chance to learn about Corning and "the heroism of this remarkable woman."

Sara Corning

2019 Aurora Humanitarians Announced

Mr. Mirza Dinnayi, Huda Al-Sarari, and Zannah Bukar Mustapha

The co-founders of the Aurora Humanitarian Initiative announced the heroes for 2019. The press conference of the co-founders of the initiative Ruben Vardanyan and Noubar Afeyan was traditionally held at the Institute of Ancient Manuscripts Matenadaran on Wednesday, on the day of commemoration of the victims of the Armenian Genocide.

The 2019 Aurora Humanitarians are: -Mirza Dinnayi, Co-Founder and Director of Luftbrücke Irak (Airbridge Iraq), a humanitarian organization that flies Yazidi victims from Iraq to Germany for medical treatment. Mirza Dinnayi has helped several hundred women escape from the territories controlled by ISIS, personally taking part in missions to bring them back to safety, and delivered food and water to the Yazidis in isolated areas.

- Zannah Bukar Mustapha, lawyer, Director and Founder of Future Prowess Islamic Foundation – a school that provides education to some of the most deprived children in Maiduguri, Nigeria. In October 2016, he secretly traveled to meet with Boko

Haram rebels in their Sambisa forest hideout during a media blackout and left with 21 children.

-Huda Al-Sarari, lawyer and activist. Huda Al-Sarari is a brave and inspiring Yemeni human rights activist, who singlehandedly investigates, exposes and challenges a clandestine network of secret prisons run by foreign governments in Yemen, where thousands of men and boys have faced arbitrary detention. She has amassed incontrovertible evidence of the abuse that takes place within the prisons and succeeded in convincing Amnesty International and Human Rights Watch to take up the cause.

The name of the winner will be announced in October as part of the first Aurora forum starting October 20.

This year, hundreds of applications have been received from 72 countries. The initiative expands the geography, said Ruben Vardanyan.

"The choice was difficult," Noubar Afeyan added.

According to them, a cultural program is scheduled for the upcoming forum in October.

Քաղաքական Դէմքերու...

շար. Ա. Էջէն

քաղաքապետ Ճոն Թորի, քաղաքապետարանի անդամ Շելի Քարոլ, նախարարներ՝ Չէյմընտ Չօ, Ռոտ Ֆիլիպս, Պիլ Պլէյր եւ Մայքըլ Թիպոլօ, Գանատայի Հայ Դատի յանձնախումբի անդամներ, Օնթարիոյի մէջ ՀՀ պատուոյ հիւպատոս Վարուժան Լափոյեան, ինչպէս նաեւ բազմաթիւ այլ քաղաքական գործիչներ, կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներ եւ թորոնթիայէր: Գանատայի, Հայաստանի եւ Արցախի քայլերդներէն ետք, ներկաները հրափրուեցան մէկ վայրկեան յոտնկայս յարգելու Հայոց Ցեղասպանութեան եւ բոլոր ցեղասպանութիւններու նահատակներու յիշատակը: Օրուան հանդիսավար՝ Սարիկ Պապեանի բացման խօսքէն ետք, ներկայացուց օրուան բանախօսը՝ Ցեղասպանագէտներու Միջազգային Ընկերակցութեան նախագահ փրոֆ. Հէնրի Թերիօն:

Թերիօ շեշտեց ցեղասպանութիւններու ուսուցման անհրաժեշտութիւնը երկրորդական վարժարաններէն ներս: Ան անդրադարձաւ Հայոց Ցեղասպանութեան ծանաչման եւ հատուցման գործընթացին եւ դատաւարտեց Թորքիոյ հերքումի շարունակական ընթացքը: Չեռնարկին ընթացքին խօսք առին Գանատայի Հրջանային Հայ Դատի յանձնախումբի ատենապետ Շահէն Միրաքեան, պատուոյ հիւպատոս Վարուժան Լափոյեան, Գանատայի սահմանային ապահովութեան նախարար Պիլ Պլէյր, երեսփոխան Հարոլտ Ալպրէխտ,

որ ներկայացուց ընդդիմադիր կուսակցութեան ղեկավար Անտրի Շիրի խօսքը եւ Թորոնթիոյի քաղաքապետ Ճոն Թորի: Բեմ բարձրացան նաեւ նախարարներ Չէյմընտ Չօ, Ռոտ Ֆիլիպս եւ Մայքըլ Թիպոլօ, որ ներկայացուց Օնթարիոյի վարչապետ Տակ Ֆորտի պատգամը, իսկ երեսփոխան Միթքի Հանթըրը ներկայացուց Ազատական կուսակցութեան ժամանակավոր ղեկավարին խօսքը. ընթերցուեցաւ նաեւ Գանատայի Նոր Դեմոկրատ կուսակցութեան ղեկավար Ճակմիտ Սինկի խօսքը:

Ելոյթ ունեցողներն ու պատգամները բոլորը կը շեշտէին Հայոց Ցեղասպանութեան իրողութիւնը եւ զայն ընդունելու կարեւորութիւնը, որպէսզի բնաւ երբեք նման ոճիւր չկրկնուի մարդկութեան աչքին առջ: Տեղի ունեցաւ նաեւ գեղարուեստական յայտագիր. մենթերգներով ելոյթ ունեցան Նուր Ղազարեան, տուտուկի ընկերակցութեամբ Սէյրան Ղազարեանի, եւ Լէոն Նահիաս, իսկ ասմունքով իր մասնակցութիւնը բերաւ Արիս Ջուլեան:

Հանդիսութեան նախորդեց լուսանկարներու ցուցահանդէս, որ կ'ընդգրկէր երոպական եւ այլ երկիրներու թերթերու մէջ լոյս տեսած 1915-ի նկարներ, որոնք առաջին անգամ ըլլալով կը ցուցադրուէին Թորոնթիոյ մէջ:

Այնուհետեւ, պաշտօնական հիւրերն ու ներկաները ծաղկեպսակներ եւ ծաղիկներ զետեղեցին Հայ Կեդրոնի շրջափակին մէջ գտնուող՝ Հայոց Ցեղասպանութեան 1,5 միլիոն սրբադատած նահատակներու յիշատակին նուիրուած յուշակոթողին առջեւ:

Համահայկական Առեւտրի ...

շար. 4րդ էջէն

նշանակալի արժէք ներկայացնել թէ՛ Հայաստանի եւ թէ՛ սփիւռքի գործարար համայնքներուն համար:

Հայերը անցեալին վճռական դեր խաղացած են միջազգային առեւտրային յարաբերութիւններուն մէջ համաշխարհային ազդու համամասնակցութեամբ: ՀԱՅ-ը կը ձգտի վերահաստատել այդ համաշխարհային կապերը եւ միաժամանակ օժտել Հայաստանը եզակի ցանցային հարթակով ապագային: Այսօր մենք միակ միջհամայնքային գործարար հարթակն ենք, որ կը միաւորէ ափիւքի գրեթէ բոլոր առեւտրային պալատները եւ գործարար խորհուրդները, ինչպէս նաեւ Հայաստանի երկու մեծագոյն գործարար ՀԿ-ները (Հասարակական Կազմակերպութիւններ): Մեր միասնական նպատակն է զարգացնել համաշխարհային կապերը մեր գործարար համայնքներուն միջեւ եւ խթանել առեւտրուն ու ներդրումները Հայաստանի մէջ:

Հ.Օ.Մ.-ի Չայն

Թորոնթոյի «Ռուբինա» Մասնաճիւղ

ARS ROUBINA CHAPTER TEL: (416)-491-2900 ext.3211
www.ars-canada.ca email: arstoronto@gmail.com

Անդամական Ժողով
Հիւրասիրութիւն
Սկիզբ Ժողովի՝

Երեքշաբթի՝ 7 Մայիս 2019
Ժամը 7:30-ին
Ժամը 8:00-ին

Պագարի երապակաւ յանձնախումբը արդէն սկսած է ճաշերու պատ-
րաստութեան եւ առ այդ պէտք ունի կամաւոր ձեռքերու Երկուշաբթի օրերը
առաւօտեան ժամը 10ին եւ Չորեքշաբթի երեկոները ժամը 6-ին:

**Յաջորդ մանթիի մարաթոնը (Manti Madness) տեղի պիտի ունենայ
Չորեքշաբթի, 15 Մայիս 2019-ին ժամը 6-էն սկսեալ:**

Գրաւուած Թուականներ

- Fat Burning Exercise մարզանքի դասընթացը կը շարունակուի ամէն
Երեքշաբթի օր ժամը 8:00-ին :
- Մայրերու Օր՝ Ուրբաթ, 10 Մայիս 2019 Հայ Կեդրոնի սրահին մէջ:
- Կազմակերպութեամբ ՀՕՄ-ի Ընկերային Ծառայութեան
յանձնախումբին՝ դաստիարակչական երեկոյ Հինգշ. Մայիս 16, ժամը
7:00-ին Հայ Կեդրոնի սրահին մէջ: Նիւթ՝ Կտակներու, Կեանքի
սպանիւկագրութեան եւ նիւթական բանաստեղծութիւնի կարենորոշիւնը:
Նիւթը կը ներկայացնեն՝ Պրն. Բոպէր Ստուրեան եւ Ժանէթ
Համբարեան
- Greek Night՝ Հայրերու Օրուայ առիթով: Շաբաթ, 15 Յունիս 2019

ARS Social Services Office working hours **Mon to Fri from 10 a.m. to 3 p.m.**
Ընկերային Ծառայութեան գրասենեակի ժամեր՝ Երկշ.էն Ուրբ. 10:00 – 3:00
Հեռ. 416-495-0644 Է-նամակ: arsocialservices@gmail.com

Շնորհակալիք

Այլունեան եւ Քիրտեան ընտանիքներ յատուկ շնորհակալութիւն կը յայտնեն
Գանատահայոց Առաջնորդ՝ Գերշ. Տ. Աբգար Եպս. Յովակիմեանին,
Միացեալ Նահանգներու Արեւմտեան Թեմի Առաջնորդ՝ Գերշ. Տ. Յովնան
Արք. Տէրտէրեանին,

Փոխ-Առաջնորդ եւ Թորոնթոյի Ս. Երրորդութիւն Զայց. Առաք. Եկեղեցւոյ
Հոգեւոր-Յովն. Արժ. Տ. Զարեհ Առաք. Քին. Զարգարեանին,
Թորոնթոյի Միջ-Յարանուանական Մարմնին,
Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ Հոգեւոր-Յովն. Գերշ. Զայր Եղիա Ծ. Վրդ.
Գիրէշեանին,

Ս. Վարդան Եկեղեցւոյ Հոգեւոր-Յովն. Արժ. Տ. Միւռն Քին. Սարգիսեանին,
Հ. Բ. Ը. Մ.-ի Թորոնթոյի Մասնաճիւղի Տնօրէնի՝ Տիկ. Սալբի Տէր
Ղազարեանին,

Բարեշնորհ Սարկաւագներ՝ Նուրհան Իփէքին, Գրիգոր Թոգաքին եւ
Միհրան Չոլաքեանին,

Ս. Երրորդութիւն Եկեղեցւոյ Ծխական Խորհուրդին ու Տիկնանց Յանձնա-
խումբին,

Դպրաց Դասի անդամներուն, երգեհոնահար՝ Տիկ. Սոնա Արթինեանին,
մեներգող՝ Տիկ. Լենա Պէլլէրեանին,

Եկեղեցւոյ Քարտուղարուի՝ Տիկ. Անի Սարկարեանին, ինչպէս նաեւ բո-
լոր բարեկամներուն, որոնք իրենց աղօթքով, ներկայութեամբ, մխիթարական
խօսքերով, նուիրատուութեամբ եւ հեռախօսային կապով բաժնեկից եղանակով
նրանց ամուսնոյն, հօր, մեծ-հօր, եղբօր, հօրեղբոր եւ եղբորին՝

Յակոբ Այլունեանի մահուան սուգին:

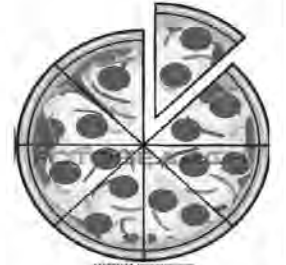

Armen's Math Corner

(May 2019)

Junior Problem :

At Armo-Pizza restaurant, an extra-large pizza is \$14.50, plus \$1.25 for each topping. A medium-pizza is one-half the price of an extra-large one. Mr. Banirian is an old customer of the restaurant, who orders two extra-large pizza, each with 3 toppings and three medium pizza, each with 2 toppings. If Mr. Banirian pays four \$20 bills, what amount of change should he receive back?

Senior Problem :

Homenetmen Toronto Scouting has an active membership of over 325 scouts and its goal is to prepare and develop responsible, healthy, honourable citizens and leaders who carry high moral values while dedicating themselves to the aspirations of the Armenian people. These goals are achieved partially

through outdoor hikes, community service, and camps. Many summers ago, the scout leaders had to rent a bus to take a group of scouts to the

summer camp. The cost of renting the bus was shared equally among all those scouts who went on camping by bus. If the rental bus was a 34 - seater and the bill came to \$107.30, how many empty seats were there in the bus?

see the answers reversed on this page

FOR SALE

8 Hectares of
Grape producing Vineyard
is for sale in

Arevadasht Village in Armavir region of Armenia
for USD \$110,000 negotiable.

For information, please call or text Vahe at: (647) 921-8773.

Answers to May 2019 issue of Armen's Math Corner
Jr. Prob.: \$14.25 ; Sr. prob.: 5 empty seats as \$3.70 x 29 = \$107.30

Տափիկի խոհանոց

ՏՈՄԱԼԱՆ

Սոնիա Թաշճեան

Պատմական Ուրֆա քաղաքը թէեւ կը գտնուի Տիգրիս եւ Եփրատ գետերումիջեւ, սակայն մէկ կողմէն շրջապատուած է անապատային բլուրներով, իսկ միւս կողմէն՝ արգասաբեր եւ ջրառատ դաշտերով: Ուրֆան (կամ Ուռհա, Եդեսիա) եղած է պատմական կարեւոր կետերուն մէջ, իսկ մեզի համար այն Արգարաճաջին քրիստոնեայթագաւորի մայրաքաղաքն է: Ուռհա անունը հաւանաբար եկած է Խորի Միտանիներու դարաշրջանէն եւ կը նշանակէ «քարայր»: Ժողովրդական ասանակապատումի համաձայն, Նոյի սերունդէն Նեբրովդ (Նեմրուք) անունով առաջնորդը գալով կարկաչուն աղբիւրներով կանաչապատ այս դաշտը, բնակութիւն հաստատած է Եթըր քարայրներու մէջ: Իսկ Եդեսիա անունունմը կ'ենթադրուի որ կապուած է Սելեւկոս զօրավարի հետ. ան վերակառուցելով քաղաքը, իր աղջկայ Եդեսի անունով կը կոչէ զայն Եդեսիա, որ մակերդնացիներու լեզուով կը նշանակէ «կը սիրեմ զայն»:

Ուրֆացիներու ասանակապատ խոհանոցին մէջ յատուկ տեղունի տոմալանով ծաշատեսակները: Տոմալանը Միջին Արեւելքի երկիրներում մէջ տարածուած անապատային գետնասունկի (desert truffle) տեսակ է, որ կ'աճի անապատներու մէջ եւ ըստ բանահիւսութեան, յատկապէս՝ կայծակի զարկած տեղը: Մայրս կը պատմէր, որ երեխայժ ամանակ Յալէպիա ազգուտ դաշտերում մէջէն կը հաւաքէին, կը մաքրէին եւ կ'ուտէին զայն: Հետագայում, որ թուրքերէնով ան կը կոչուի տորֆալան, պարսկերէնով տոնբալան, Ալժերիայի եւ Թունիզի մէջ՝ տերֆէզ, Զուլթի մէջ ֆագգա. Իրաքի մէջ տարածուած է արաբական դասական անունով՝ քեմմէ կամ քամա: Յորդանանցիները ֆագգա կ'ըսեն: Սէուտական Արաբիայի մէջ կան երկու տեսակներ.՝ խալասի (հակթաճեւ ու սեւ գոյնի) եւ գուբայիդի (կրեմագոյն հագուագիտ տեսակը): Ալժերիի տարբեր կողմերում մէջ եւս գոյութիւն ունի, ինչպէս օրինակ Իսպանիա, Զանաբեան կղզիներ, եայլն.....:

Ինչքան ալ զարմանալի թուայ, այնուամենայնիւ, հայկական բառարաններու մէջ գտայ տոմալանի հետեւեալ անունները. «տոմբալան» («Հայոց լեզուի բարբառային բառարան») եւ «տոմպարան կամ դոմբալայ» (Ստ. Մալխասեանցի «Հայերէն Բացատրական Բառարան»):

Երուանդ Լալայեանը իր «Վարանդայի տեղագրութիւնը» աշխատութեան մէջ կը յիշատակէ նաեւ տոմբալան սնկատեսակը, աւելցնելով, որ ան «գետնախնձորի նման է եւ միայն խորոված կարելի է ուտել զայն»: Նոյն յօդուածի մէջ կը յիշուի նաեւ ծմակ թափան եւ սոկոն (սունկ) ուտելի վայրի բոյսերու մասին. (սկզբնաղբիւրը՝ Մա-

կարեպսկ. Բարխուդարեանցի «Արցախ» երկասիրութիւն 1895թ.):

Ծմակափանի ծաշի մասին առաջին անգամ լսեցի հայրենի մտաւորական եւ գրող Արծուի Բախչինեանէն. կը մէջբերեմ իր գրառումը.՝ «Երէկ վերադարձանք Արցախից: Հաղորդի ծաշաբանում կերանք մի չլուած-չտեսնուած համադամ, որ տեղացիները անուանում են «ծմակ թափանի ծաշ»: Ափսոս, որ հիմա վիճակում չտեսայայ ծմակափանկոյածը, բայց որքան հասկացայ՝ ծառասնկի տեսակ է: Ասացին, որ բնութեան մէջ շատ քիչ է հանդիպում: Երեւոյի ֆէլիպէս հագուագիտ է: Ինքուով սոխով տապակած, գերազանց համով իսկական համադամ էր, որը 10 հազար դրամով վաճառքի են ուղարկում Ռուսաստան: Երանի թէ կարողանան մեծ քանակով մշակել, դուրս բերել նաեւ հայրենական ու միջազգային շուկայ ու դարձնել հայկական ապրանքանիշ...»: Իսկ լրագրող եւ իրապարակախօս Կարինէ Յարութիւնեան այսպէս մեկնաբանեց բառը.՝ «Ծմակ եւ թափան: Այս երկու բառերից առաջինը տեղն է յուշում, որտեղ աճում է սունկը՝ ծմակ, խտածածկ տեղերում, արեւից հեռու, իսկ թափան բառը արտաքին տեսքն է բնորոշում. այն յիշեցնում է տաւարի թափանը, որը ոտքերի հետ օգտագործում է խաշի մէջ»:

«Սոկոն = սունկ» բառը յաճախ կարելի է հանդիպիլ հայերէնի բարբառներում մէջ, նոյնիսկ «ծրաւսոկոն = ծառի սունկ» տեսակը Իջեանի, Դիլիջանի եւ Նոյեմբերեանի ժողովուրդի ամենասիրելի ուտեսներէն մէկն է:

Վերադառնալով տոմալանին, տարիներ առաջ Յուշամատեան կայքէջի մէջ իրապարակութեամբ Ուրֆայի ասանակապատ խոհանոցի մասին իմ յօդուածը. տոմալանի մասին քանի մը բաղադրատոմս կայ այնտեղ, բայց երբեք առիթ չէի ունեցած նոյնիսկ տեսնելու այն: Քանի մը շաբաթ առաջ, ՖԲ-եան հայկական խոհանոցային էջի մը մէջ, պատահաբար հանդիպեցայ տոմալանով ծաշատեսակ մը, մարաշցի արմատներով լիբանանաբնակ Տիկ. Վարդուկ Շատարեանի հղումին մէջ. Անոր միջոցով նաեւ իմացայ, որ Լիբանանի Պուրժ Համուտ հայկական թաղամասի շուկային մէջ երբեմն կարելի է գտնել տոմալան: Յակոբ քերայրս Պէյրութի շուկաներում մէջ քանի մը օր երկար փնտռելէն յետոյ գտաւ եւ գնեց տոմալանը. քոյրս Լիբանանէն Հայաստան այցելութեան ժամանակ հետը բերաւ եւ վերջապէս առիթ ունեցայ ծանօթանալու այնքան հետաքրքրական եւ իրապատու տոմալանին: Այ, այսպիսի ռոհիսական»:

Ուրֆայի յայտնի սմբուկով եւ աղացած միսով խորովածը կը պատրաստուի նաեւ տոմալանով, սմբուկի փո-

խարէն մաքրուած տոմալան օգտագործելով: Ձուածեղի համար խաշել, կտրտել տոմալանը, տապակել իւղով, ապա վրան զարնուած հաւկիթ լեցնել: Տապակայի համար սոխառածի հետ տապակել խաշած միսն ու մանրուած տոմալանը: Տոմալանով փլաւը կը պատրաստուի խոշոր կորկոտով: Պարզունակ, բայց շատ համեղ են նաեւ աղցանները. առաջին տարբերակի համար, պարզապէս բարակ շերտել, վրան ձէթ եւ աղ լեցնել. իսկ երկրորդ տարբերակին մէջ խառնել նաեւ մանրած կանաչի, շերտուած սոխ եւ համեմունք:

«Տոմալանով թաս խորոված» անունով ծաշատեսակը չափազանց իրապատուկ ու համեղ ծաշատեսակ մըն է, ներկայանալի մատուցմամբ.

Բաղադրութիւնը
0.5 քիլօկրամ իւղոտ միս
0.5 քիլօկրամ տոմալան (կամ այլ սնկատեսակ)
2 գաւաթ բրինձ
կարմիր եւ սեւադաշտ
աղ
մածուն եւ սխտոր

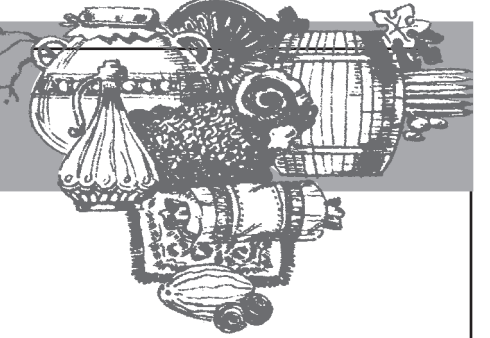

տոմալանով փուռի խորոված լուսանկարը Վարդուկ Շատարեանի

Պատրաստութիւնը
Միսը կտրատել եւ ինքնիւ իւղով տապակել. համեմել եւ քիչ ջուրով եփել: խաշել, ջրքանել եւ կտրատել տոմալանը: Բրինձը աղաջուրին մէջ քիչ մը եփելէն յետոյ, ջրքանել: Յետոյ միսն ու տոմալանը իրար խառնել, լեցնել տապակին մէջտեղը եւ ծածկել՝ վրան թաս մը շրջելով. կողքերը լեցնել բրինձը, ծածկել կափարիչը եւ մարմանդ կրակով շարունակել եփել: Մատուցել մածուն եւ սխտորով:

տոմալանով փլաւ

տոմալան

մաքրված տոմալան

տոմալանի աղցան

տոմալանով ձվածեղ

ծմակափանի ծաշ, լուսանկարը Արծուի Բախչինեանի

տոմալանով թաս խորոված

Atken Armenian Foundation: The Legacy Lives On

A glimpse into the work of a Canadian-Armenian charity discovering musically talented children in Armenia and taking them to the top:

This coming June 7th in Montreal and June 9th in Toronto, two stunning artists, Hasmik Papian (Vienna) and Aline Kutan (Montreal) will be performing for a cause that they consider to be of great importance for Armenia. A cause that has been the mission of the Atken Armenian Foundation since the passing of its namesake, Dr. Atken Armenian.

The Atken Armenian Foundation has been discovering, serving, and guiding young music talent in the regions of Armenia for the past 10 years. Their work in poverty reduction is growing rapidly through new initiatives and collaboration. In the last few years their efforts have proven to be very productive; more funds (thanks to fundraising concerts held in Canada) have correlated to greater results. For example, from the first group of students discovered in remote areas of Armenia (by remote they mean even villages high up in the mountains), six AAF Fellows have been accepted into top music schools in Armenia and are on the path they have dreamt about. On the regional development side, in a few short years, their agro-modernization projects will bring in six-figure revenue to local farming communities.

Today we will explore the cultural side of things. It is not an exaggeration to say that the Atken Armenian Foundation has established itself as an important cultural force for young people in remote areas of Armenia. When you meet a AAF Fellow, you will meet a child from a village who only a couple of years ago had never heard of Scarlatti or Brahms and today is singing in Italian and German! You will get to know a young man who served on the border and witnessed his comrade killed by an enemy bullet during the Four-Day War in April 2016, who today is a top voice student at the Komitas Conservatory. Other AAF Fellows are already winning competitions from Armenia to Italy.

At the AAF, every amount raised goes

to discovering highly talented youth and to provide them with the best possible quality music training. No donations are used for the administration of the Foundation. They have an excellent network of volunteers in Armenia who make it all possible. From Canadian-Armenians who live there for a few months a year, to local NGO's, and their representative in Armenia, Chaghig Arzrouni, the Registrar at the American University of Armenia.

The Foundation Board includes internationally renowned Montreal musicians such as soprano Aline Kutan and conductors Agnes Grossmann and Raffi Armenian, as well as British violinist Levon Chilingirian. Their president is the son of the late Atken Armenian, Montreal-based violinist Van Armenian, who invests countless hours in the Foundation's work. The teachers they hire in Armenia are chosen for their exceptional level of professionalism and dedication to the children. Their programs are transforming entire communities and giving hope to their children.

An example of this transformation is when they met Maro Simonyan (pictured) eight years ago, and found an energetic and determined woman who wanted to bring musical culture to the children of her hometown of Yegheknadzor. The AAF gave her a mission: build a serious children's choir and head for the top! For the past 4 years, the Armenian Children's Choir has been winning top prizes in Armenia and even a Gold Medal in Georgia. There is a magical atmosphere when you enter the Culture Centre; Maro has created a place where the love of music is palpable. Every time the award-winning choir shows up in the capital Yerevan, heads are turned!

The AAF also has a bank of several instruments on loan to local music schools and talented children. The bank includes two beautiful Qanons, 3 flutes, 8 violins, and 12 pianos. The AAF also offers voice, piano, music history, theory, dictation, English language, and solfeggio classes.

The AAF does not allow talented and

hard-working children to be forgotten due to circumstances of the country. "We will support them as long as they continue to elevate themselves to the enormous challenge and discipline required to make it in the music world," says AAF President Van Armenian.

A great example of this is Anna. When Van Armenian met young Anna in a small town in Javaghk three years ago, he selected her to become an AAF Fellow. The AAF funds her voice lessons in Yerevan (she comes down to Yerevan regularly for extended stays), as well as English lessons with a teacher in her town. Lately, she won a competition in Georgia giving her the possibility to participate in the final round in Italy. The AAF took her to Italy where she competed with candidates 5 to 7 years older than her. Anna was one of 4 candidates selected by an international jury and Nino Lezhava, Director of the Academy Tebaldi Del Monaco, to receive the Special Prize: A full scholarship to participate in a 2-week masterclass in Italy, room & board included! In Van Armenian's words: "This is a talent to watch, mark our words! The AAF believes that talents such as Anna will be future ambassadors of Armenia, but important support is needed to continue this work."

Another amazing talent, also from Javaghk, is pianist Anahit. She is the recipient of a 2018 AAF fellowship and recently the proud owner of a baby grand piano funded by the AAF so that she can practise on a decent piano. The AAF considers Anahit as a major talent worth the full support of her community. She practices many, many hours a day and participates in masterclasses in Paris. She is also supported by international Georgian pianist Elisso Bolkvadze's charitable music foundation, Lyra, with the mission of inspiring and promoting the young generation of Georgian classical pianists.

Recently, Anahit performed for none other than the President of Georgia (Salome Zourabichvili) and the Georgian Catholicos! She also appeared on the popular Armenian TV show Փոքրիկներ where she charmed a nation with her incredible skill and charm.

Other top talents the AAF supports

include flutist Mariam from Gyumri. This 16-year-old has won all the national competitions and has a bright musical career ahead of her. The Atken Armenian Foundation provides her with a great instrument (donated by Simon Channing - Head of Woodwinds at the Famous Royal College of Music in London). 100% of Mariam's weekly private flute lessons with Armenian National Philharmonic Orchestra principal flute Narek Avagyan, including travel costs, are covered by the Atken Armenian Foundation. Last summer she was invited, with a full fellowship, to the Yuri Bashmet Academy in Samara, Russia, where she benefited from two intense weeks of masterclasses and performance opportunities. A good friend and supporter of the Foundation, associate-principal flute of the Montreal Symphony Orchestra, Albert Brouwer, is convinced that "this investment in brilliant talent is truly worthwhile."

"The new reality in Armenia, with the beautiful velvet revolution and a fresh sense of hope and determination it has brought, has opened many possibilities," says, AAF President, Van Armenian. "When before we made it a point to stay clear of corrupt government appointees—we simply had no time to deal with the bureaucracy and disinterest—well, today, there is an opportunity to maximize government cooperation with the AAF. Some of our programs and philosophies in the regions can indeed become templates for rebuilding the damaged musical institutions and human resources in Armenia's regions."

When asked how we can contribute to the cause, Van Armenian simply states: "Come and show your solidarity with two of the top Armenian opera singers in the world this June in Montreal or Toronto. As the Armenian saying goes, with one stone, two birds. . . well in this case three birds. You see, with your ticket purchase or sponsorship pledge, you will hear an absolutely amazing concert, provide direct support to a young talented musician in Armenia, and finally, help build a better Armenia, an Armenia defined by a high level of cultural development."

**ATKEN ARMENIAN FOUNDATION
PRESENTS**

I SING FOR ARMENIA

FAVORITE ARIAS & SONGS
FROM ARMENIA AND BEYOND

WITH SOPRANOS

HASMIK PAPIAN & ALINE KUTAN

PIANIST: MARTIN DUBÉ

CONCERTS IN TORONTO AND MONTREAL

FUNDRAISING TO SUPPORT
EXCEPTIONAL MUSICAL TALENT IN ARMENIA

SPECIAL HOMAGE TO KOMITAS'
150TH ANNIVERSARY

UNDER THE AUSPICES OF
THE EMBASSY OF THE REPUBLIC
OF ARMENIA TO CANADA

FOR TICKETS

MONTREAL

FRIDAY • JUNE 07 • 2019

8:00 PM

Oscar Peterson Concert Hall
7141 Rue Sherbrooke Ouest,
Montreal, QC H4B 1R6

TICKETS

\$50
Regular
\$25
Students

TORONTO

SUNDAY • JUNE 09 • 2019

7:00 PM

Holy Trinity Armenian Church
920 Progress Avenue,
Toronto, ON M1G 3T5

ԱՏԿԵՆ ԱՐՄԵՆԻԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
ATKEN ARMENIAN FOUNDATION
FONDATION ATKEN ARMENIAN

TORONTO
MARTIN BAZARIAN 416-494-3366
ANABEL SHAROUYAN 416-871-4424

MONTREAL
LIANA ARMENIAN 514-601-5131
NARA KAVKAS 514-663-7583

OR EMAIL US AT
VANARMENIAN@YAHOO.CA

Contact us to be a sponsor for this event!
The Atken Armenian Foundation is a registered Canadian charity and issues tax receipts for all donations.
WWW.ATKENARMENIANFOUNDATION.COM

AL' DEEWAN

BAKERY

منافيش
mañakeesh

Wednesday's
ZATAR

\$**1**⁰⁰
+TAX

9-1415 KENNEDY ROAD, SCARBOROUGH, ON (416) 901.8552 aldeewan.ca